

PETEK, 18. DECEMBRA 2015

št. 294 (21.531) leto LXXI.

1,20 €

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknem, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnjja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

<http://www.primorski.eu> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLAĆANA V GOTOVINI

Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in Abbonamento Postale - D.L. 353/2003 (convertito in Legge 27/02/2004 n°46) art. 1, comma 1, NE/T5

5 1 2 1 8
9 771124 666007

O študiju malo drugače

šepet

ulice

Montecchi

22

RIM - Na 4. strani

Primorski dnevnik v poslanski zbornici

Avdicija o založniškem zakonu

TRST - Na 7. strani

Sile javnega reda svarijo pred goljufi

Na Tržaškem pa je manj kaznivih dejanj

GORICA - Na 16. strani

Dorica Makuc je še zelo predana delu

V Novi Gorici srečanje z upokojeno novinarko

SSG - Miha Nemec

»Duša si želi nekam na lepše ...«

HRVAŠKA - SLOVENIJA - Zagreb napoveduje priziv v Bruslju, Cerar: »Nimajo razloga«

Žica med vladama

TRST - Poklon Mariji Bernetič

Mestni park prvič posvečen Slovenki

FOTODAM@U

ZAGREB/BRUSELJ - Hrvaški notranji minister Ranko Ostožić je napovedal, da bo hrvaška diplomacija v okviru inštitucij EU sprožila postopek proti Sloveniji zaradi žice na meji s Hrvaško, ki zastruplja odnose med državama. »Gre za sramoto Evropske unije. Hrvaška v tem trenutku ne krši nobenega dogovora,« je izjavil Ostožić.

Natjačanje ostrejše kritike iz Zagreba je slovenski premier Miro Cerar je včeraj ob robu vrha EU v Bruslju komentiral, da Hrvaška nima razloga, da protestira. Slovenija ne gradi ograje, ampak postavlja zasene tehnične ovire.

Cerar pa je tudi opozoril, da je dobil pred časom izrecne napovedi, da bo hrvaška stran po potrebi pošiljala prebežnike v večjih skupinah tudi čez Istro proti Italiji. Slovenija mora takšne napovedi za zdaj vzeti resno in predvideti tudi to možnost, je dejal in spomnil, da Italija namešča vojsko na mejo s Slovenijo.

Na 3. strani

LIBIJA - Uspeh ZN

Sprt strani sklenili dogovor za skupno vlado

RABAT - Sprti libijski politični strani sta včeraj v Skhiratu v Maroku po dolgem odlašanju podpisali od Združenih narodov podprt dogovor, ki bi dokončal politični razkol v Libiji. Predstavniki rivalskih libijskih parlamentov s sedežema v Tripoliju in v Tobruku so ob prisotnosti posebnega odposlanca ZN za Libijo Martina Koblerja podpisali dogovor, s katerim se obe strani obvezujeta k oblikovanju vlade narodne enotnosti.

Na 2. strani

TRST - Po Kranju, Novi Gorici in Gorici bo od danes do nedelje tudi v Trstu zaživelva Cankarjeva Lepa Vida. Drama o hrepenjenju, ki je neke vrste slovenski nacionalni mit, režira Miha Nemec, v njej pa nastopajo igralci treh slovenskih gledališč - Prešernovega gledališča Kranj, Slovenskega narodnega gledališča Nova Gorica in Slovenskega stalnega gledališča Trst. V pogovoru z režiserjem smo skušali razkriti, kdo je Lepa Vida in ali je njen sporocilo še danes aktualno.

Na 11. strani

GORICA - V Trgovskem domu tudi razstava

V Ljudskem vrtu odkrili Fabianijev kip

Trst: prostorski načrt skoraj v pristanu

Na 7. strani

Sv. Ivan: lastnik zalotil tatova na gradbišču

Na 7. strani

V Šempetu pri Gorici odprli novo urgenco

Na 16. strani

Tukaj nismo smeli govoriti slovensko

Na 19. strani

Predstavili bodo še drugi »avtobus ZSŠDI«

Na 19. strani

KOSOVELOU DOM SEŽANA

NOVOLETNI KONCERT

Nedelja, 27. decembra 2015, ob 20.00

MITTEUROPE ORCHESTRA
SIMFONIČNI ORKESTER
FURLANIJE-JULIJSKE KRAJINE

Na novoletnem koncertu bodo zazvenele skladbe, ki so jih zložili Franz von Suppé, Johann Strauss II, Carl Teike, Émile Waldteufel, Benjamin Ipavec, Jacques Offenbach in Franz Lehar. Diregnet bo Giovanni Pacor.

Vstopnice so na voljo na blagajni Kosovelovega doma Sežana, rezervacije so mogoče na telefon 00386 5 7312010 ali prek e-pošte: info@kosovelovdom.si.

Spletni nakup vstopnic: www.kosovelovdom.si

AGRICOLA DI TRIESTE
TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA
ul. Travnik, 10 (industrijska cona Domio)
Trst - Tel. 040 8990111
info@agricolats.it

NOVO EKSTRA
DEVIŠKO
OLJE
IZ NAŠE
TORKLJE

DARILNE KOŠARE - V OLJU
VLOŽENA ZELENJAVA IN NAMAZI

PRODUKTI
ZA NEG
TELESA Z
OLJČNIMI
IZVLEČKI

Urnik:

od torka do sobote: 9.15 - 15.30

Zlatarna Tul

Urnik:

od torka do sobote: 9.15 - 15.30

Zlatarna Tul

Urnik:

od torka do sobote: 9.15 - 15.30

Zlatarna Tul

Urnik:

od torka do sobote: 9.15 - 15.30

Zlatarna Tul

Urnik:

od torka do sobote: 9.15 - 15.30

Zlatarna Tul

Urnik:

od torka do sobote: 9.15 - 15.30

Zlatarna Tul

Urnik:

od torka do sobote: 9.15 - 15.30

Zlatarna Tul

Urnik:

od torka do sobote: 9.15 - 15.30

Zlatarna Tul

Urnik:

od torka do sobote: 9.15 - 15.30

Zlatarna Tul

Urnik:

od torka do sobote: 9.15 - 15.30

Zlatarna Tul

Urnik:

od torka do sobote: 9.15 - 15.30

Zlatarna Tul

Urnik:

od torka do sobote: 9.15 - 15.30

Zlatarna Tul

Urnik:

od torka do sobote: 9.15 - 15.30

Zlatarna Tul

Urnik:

od torka do sobote: 9.15 - 15.30

Zlatarna Tul

Urnik:

od torka do sobote: 9.15 - 15.30

Zlatarna Tul

Urnik:

od torka do sobote: 9.15 - 15.30

Zlatarna Tul

Urnik:

od torka do sobote: 9.15 - 15.30

Zlatarna Tul

Urnik:

od torka do sobote: 9.15 - 15.30

Zlatarna Tul

Urnik:

od torka do sobote: 9.15 - 15.30

Zlatarna Tul

Urnik:

od torka do sobote: 9.15 - 15.30

Zlatarna Tul

Urnik:

od torka do sobote: 9.15 - 15.30

Zlatarna Tul

Urnik:

od torka do sobote: 9.15 - 15.30

Zlatarna Tul

Urnik:

od torka do sobote: 9.15 - 15.30

Zlatarna Tul

Urnik:

od torka do sobote: 9.15 - 15.30

Zlatarna Tul

Urnik:

od torka do sobote: 9.15 - 15.30

LIBIJA - V Maroku podpisali dogovor pod okriljem ZN

Sprt libijski strani skupaj v vladu narodne enotnosti

Italijanski zunanji minister Gentiloni pozdravil ta prvi korak v smeri stabilizacije

RABAT - Sprti libijski politični strani sta včeraj v Skhiratu v Maroku po dolgem odlašanju podpisali od Združenih narodov podprt dogovor, ki bi dokončal politični razkol v Libiji. Predstavniki rivalskih libijskih parlamentov s sedežema v Tripoliju in v Tobruku so ob prisotnosti posebnega odposlanca ZN za Libijo Martina Koblerja podpisali dogovor, s katerim se obe strani obvezujeta k oblikovanju vlade narodne enotnosti. Odsočna sta sicer bila predsednika obeh rivalskih parlamentov in nekateri drugi akterji, ki odklanjajo tuje vmešavanje in zahtevajo, naj se sprte libijske strani same uskladijo. Kljub temu pa prevlada optimistično razpoloženje in pričakovanje, da bo dogovor zdržal.

Srečanja se je udeležil tudi italijanski minister za zunanje zadeve Paolo Gentiloni, ki je poudaril pričakovanje Italije, da bo sporazum odpril pot narodni spravi in pomiriti v sosedni na južni obali Sredozemskega morja. Pot skleniti dogovora so prav minuto nedeljo pripravili na mednarodni konferenci v Rimu. Poleg zaskrbljenosti radi islamskega terorizma, ki se v Libijo seli iz Sirije in Iraka, je za Italijo stabilizacija v Libiji pomembna tudi za nadzor nad prilivom beguncov iz Afrike. Prav tako pomembni so tudi ekonomski interesi Italije v nekdanji kolonialni posesti, kjer aktivno prisoten naftni koncern Eni.

»Danes je zgodovinski dan za Libijo,« je naglasil poseben odposlanec ZN za Libijo Martin Kobler ob podpisu dogovora. Dokument poziva k oblikovanju vlade narodne enotnosti. Na podlagi sporazuma bi Libiji prehodno vladal devetčlanski predsedniški odbor, ki bi ga sestavljal predsednik vlade, pet namestnikov in trije ministri. Ob predstavnikih Tripolija in Tobruka so v njem še predstavniki iz Fezana v južnih puščavskih predelih in iz Cirenejke na vzhodu države. Dogovor so sklenili po skoraj letu dni pogajanj v Maroku pod okriljem ZN.

Libija je po strmoglavljenju voditelja Moamerja Gadafija s pomočjo zahodnih sil leta 2011 padla v kaos, saj sta se dve vladi borili za oblast, številne oborožene skupine pa za nadzor nad bogatimi energetskimi viri v državi. Vojško zaveznštvo, v katerem so bili tudi islamišti, je avgusta 2014 zasedlo Tripoli, vzpostavilo svojo vlado in parlament ter prisililo mednarodno priznane oblasti k begu na vzhod države.

M.M.

Vodja delegacije mednarodno priznane vlade v Tobruku Mohammed Chouaib (levo) in Saleh Almkhuzom, podpredsednik parlamenta iz Tripolija po podpisu dogovora
ANSNA

ITALIJA - Premier Renzi o polomu štirih bank

»Rešili smo milijon ljudi«

Načelnik agencije proti korupciji Cantone bo vodil dogovaranje s prevaranimi varčevalci

RIM - Rešili smo milijon prevaranih varčevalcev in smo še vedno tarča napadov in kritik. Predsednik vlade Matteo Renzi je včeraj znova zavrnil vse kritike, ki letijo nanj in na vladu glede škandala štirih ljudskih bank (Etruria, Marche, Chieti in Ferrara). Slednje so, kot znano, dejansko prevarale svoje delničarje in imetnike obveznic. Na zatožni klopi sta se zaradi tega škandala znašli tudi Banca d'Italia in agencija za nadzor nad poslovnim borz (Consob).

Renzi se je pojavil, da je vlada z izrednim odlokom v zadnjem trenutku rešila varčevalce teh bank, zaradi evropskih pravil pa ni mogla rešiti delničarjev in imetnikov obveznic. V vrtincu polemik se je znašla tudi ministrica za reforme Maria Elena Boschi, katere oče je bil za nekaj časa predsednik upravnega odbora toskanske banke Etruria, ki je propadla in pusti-

Raffaele Cantone FOTO DAMJAN

la na cedilu svoje delničarje. Danes bo poslanska zbornica obravnavala nezaupnico, ki jo je na račun ministricice predložilo Gibanje 5 zvezd.

Spodnji dom parlamenta bo nezaupnico zavrnil. Prvič, ker ima vladna koalicija v njej široko večino, in drugič, ker so poslanci Forza Italia napovedali, da se ne bodo udeležili glasovanja, kar bo nedvomno pomagalo Renziju in Boschijevi. Nezupnico ministrici, ki ji predlagatelji očitajo konflikt interesov glede banke Etruria, bodo, poleg parlamentarcev Gibanje 5 zvezd, podprli poslanci Severne lige, stranke SEL in poslanci, ki so polemично zapustili Demokratsko stranko.

Višji sodni svet je medtem včeraj sprožil preiskavo proti tožilcu iz Arezza Robertu Rossiju, v cigar pristojnosti je preiskava proti upravitelju in vodstvu banke Etruria, obenem pa je tudi konzulent Renzijeve vlade. Za sedaj ne gre za Rossijevu neposredno kazensko odgovornost, temveč za preverjanje njegove dvojne vloge in morebitnega konfliktu interesov.

ARABSKI SVET - Včeraj minilo pet let od samomora pouličnega prodajalca, ki je sprožilo vstajo na tunizijskih tleh

Arabska pomlad zacetela le v Tuniziji

Tunizijska uspešna tranzicija je izjema, drugod divjajo vojne in zatiranje - Sirija krvavi, prav tako Jemen, Libija v kaosu, Egipt še daleč od demokracije

TUNIS - V Tuniziji se je 17. decembra 2010 v znamenje protesta in obupa nad razmerami v državi začopal mlad poulični prodajalec, njegovo dejanje je najprej sprožilo vstajo na tunizijskih tleh, nato pa še širše v arabskem svetu. Tuniziji je pet let po arabski pomladi uspela demokratična tranzicija, drugod pa večinoma divjajo vojne ali vlada represija.

Mladi Tunizijec Mohamed Bouaziziki, ki kljub univerzitetni diplomi ni uspel najti službe in se je preživil kot prodajalec zelenjave, je pred tem leti za posledicami opekin umrl, njegova smrt pa je na ulice pognala na tisoče Tunizijcev, ki so zahtevali reforme ter odhod predsednika države Zina el Abdina Ben Alia. V zahtevah so uspeli, saj je 14. januarja 2011 njegov režim padel. Tuniziji je nato po več kriznih obdobijih leta 2014 uspelo sprejeti novo ustavo. Sledile so parlamentarne volitve, na katerih je slavila protislamistična stranka Nidaa Tounes, nato pa še predsedniške, na katerih je zmagal njen član Beji Caid Essebsi.

Demokratični proces v Tuniziji je tako uspel, a je spričo grožnje džihadističnih skrajnevez-

krkev. Tunizijo so letos pretresli trije hujši teroristični napadi, za katere je odgovornost prevzela skrajna Islamska država.

Drugod v arabskem svetu je pomlad prinesla vse kaj drugega kot demokratično tranzicijo. Najuje je v Siriji, ki je že skoraj pet let v vojni, v kateri je umrlo več kot 250.000 ljudi, več milijonov pa jih je moralno zapustiti domove. V Siriji je krvave dogodek v tek sprožilo sicer mirno protestno gibanje, ki se je z demonstracijami za reforme začelo 15. marca 2011. Nasilno zatrtle tega gibanja pa je privelo do oboroženega upora proti režimu, ki se je nato razvil v totalno vojno. V letih 2013 in 2014 so med uporniki vzveteli predvsem skrajni islamišti, med njimi IS, ki se borijo tako proti režimu kot proti drugim upornikom. V vojno v Sirijo so se vpele tudi zunanje sile. Mednarodna koalicija pod vodstvom ZDA od septembra lani v Siriji izvaja letalske napade, septembra letos je v podporo režimu napade iz zraka začela še Rusija.

V Egiptu je ljudska vstaja po 18 dneh in skoraj 850 mrtvih z oblasti februarja 2011 odnesla dol-

goletnega voditelja Hosnija Mubaraka. Poleti leta 2012 je bil na celo državo izvoljen Mohamed Mursi, ki je tako postal prvi islamski predsednik Egipta. A po letu dni kriz in protestov ga je z oblasti odnesla vojska na čelu z Abdelom Fatahom al Sisijem. Sledilo je množično zatrje islamske Muslimeanske bratovščine, v katerem je bilo ubitih več kot 1400 podpornikov Mursija, več kot 15.000 so jih spravili za zapah. Več sta ljudi, vključno z Mursijem, so obsodili na smrt. Medtem so junija lani za zmagovalca predsedniški volitev razglasili Sisija, letos pa so Egipčani volili novi parlament, ki je povsem naklonjen Sisijevi stvari.

V kaosu je tudi Libija. Tamkajšnjega dolgoletnega voditelja Moamerja Gadafija so ubili oktobra 2011 po več mesecih vstaje, ki se je sprevrgla v obroženi konflikt. Že pred tem je avgusta, ob podprtih Natovih letalskih napadov, padel njegov režim v Tripoliju. V državi, ki je še vedno plemensko razdeljena, si odtele nasproti stojijo rivalske milice. Avgusta lani je v roke islamskih milic padel Tripoli, ki so tam vzpostavile svoj parlament in vlado,

Prva dama IMF na sodišče zaradi očitka malomarnosti

PARIZ - Direktorica Mednarodnega denarnega sklada (IMF) Christine Lagarde se bo moralna na francoskem sodišču zagovarjati zaradi očitka malomarnosti, ko je bila še francoska finančna ministrica. Lagardovo preiskujejo zaradi več stotmilijonskega državnega izplačila francoskemu takunu Bernardu Tapieju leta 2008. Tapie je banko Credit Lyonnais, ki je v delni državni lasti, obtožil, da ga je prevarala, ker naj bi podcenila vrednost podjetja Adidas, ko ga je prodal leta 1993. Arbitraža se je končala leta 2008, ko je sodišče Tapieju, zavezniку takratnega francoskega predsednika Nicolasa Sarkozyja, prisodilo izplačilo 403 milijonov evrov, ki bi jih moral kriti državni organ, pristojen za poravnave dolgov banke. Razsodba je sprožila škandal, februarja letos pa so jo razveljavili po več letih sodnih postopkov. Preiskovalni sodniki so ocenili, da je bil sodni postopek »prevara«, organizirana, da bi nagrajili Tapieja za podporo Sarkozyju pred predsedniškimi volitvami leta 2007. Lagardova, ki je bila finančna ministrica, naj bi ravnala po ukazih takratnega predsednika.

Na čelo Alitalie strokovnjak za prestrukturiranje Ball

RIM - Avstralec Cramer Ball, ki v letalski industriji slovi kot strokovnjak za prestrukturiranje, bo prevzel krmilo v letalskem prevozniku Alitalia. Včeraj je bil namreč 48-letnik imenovan za novega izvršnega direktorja družbe. Položaj bo Ball prevzel marca. »Verjamem, da je Cramer prava oseba,« je izbiro komentiral predsednik Alitalie Luca Cordero di Montezemolo. Alitalia je v krizi že od 90. let prejšnjega stoletja in od leta 2002 ni ustvarila dobička. Pred letom dni jo je rešil arabski letalski prevozniški Etihad, ki je kupil njen 49-odstotni lastniški delež. Alitalia naj bi se z njegovo podporo leta 2017 vrnila k dobičkonosnosti.

Rajoy dobil po nosu

PONTEVEDRA - Nekaj dni pred nedeljskimi volitvami v Španiji je bil premier Mariano Rajoy žrtve fizičnega napada. 17-letni gimnazijec ga je v sredo med sprehomom s kolegi iz stranke v mestu Pontevedra s pestjo udaril v obraz. Pri tem se mu je približal mladenič in ga prosil, če z njim lahko naredi »selfi«. A mladenič je to izkoristil za napad na premjera. Zatem je skočil še v njegovega telesnega stražarja, ki pa ga je obvladal. Premier ni bil resneje poškodovan.

medtem ko sta se rivalska in mednarodno priznana vlada in parlament zatekla v Tobruk na vzhodu države. Krizo v Libiji je izkoristila IS, ki se tam vedno bolj utrjuje, kaos pa je prav tako omogočil tok več tisoč migrantov proti evropskim obalam.

Vojna divja tudi v Jemnu. Tamkajšnjega dolgoletnega predsednika Alija Abdula Saleha so protesti v Jemnu z oblasti odnesli februarja 2012, nasledil ga je njegov podpredsednik Abedrabbo Mansur Hadi. Leta 2014 so nato v Jemnu ofenzivno sprožili šiitski hutiski uporniki, ki jim je uspelo zavzeti obširna območja, vključno s prestolnico Sana. Zadri tega je marca letos Savdska Arabija z arabskimi zaveznicami sprožila posredovanje, odtlej pa je v nasilju umrlo najmanj 6000 ljudi. Medtem je že doslej na jugu Jemna dejavnika Al Kaida razširila svoj vpliv, v zadnjih mesecih je vse bolj dejavnata tudi IS. V Bahrajnu, ki ga vodi sunitska dinastija Al Kalifa, vse od leta 2011, ko so oblasti zatrtle proteste, na katerih so predstavniki šiitske večine v državi zahtevali politične reforme, prihaja do demonstracij. (STA)

HRVAŠKA - Notranji minister Ranko Ostojić napovedal poseg v Bruslju

Postopek proti Sloveniji zaradi žične ograje na meji

Cerar: Hrvaška nima razloga za protest, gre le za začasne »tehnične ovire«

ZAGREB/BRUSELJ - Hrvaški notranji minister Ranko Ostojić je v pogovoru za regionalno televizijo N1 napovedal, da bo hrvaška diplomacija v okviru inštitucij EU sprožila postopek proti Sloveniji zaradi žice na meji s Hrvaško, ki po njegovem mnenju zastruplja odnose med državama. »Gre za sramoto Evropske unije. Hrvaška v tem trenutku ne krši nobenega dogovora, s čimer bi izzivala takšno ravnjanje,« je izjavil Ostojić.

Dejal je, da je Zagreb v Ljubljano poslal že več diplomatskih not, zdaj pa bo v skladu s pravnim redom EU sprožil postopek proti Sloveniji. »V tem trenutku na mejih ni beguncev, temveč samo umirajo živali, ki niso nič krive. Da bi preprečili veliko hujše stvari, bomo preko zunanjega ministrstva sprožili postopek proti Sloveniji zaradi stanja, ki so ga ustvarili,« je dejal Ostojić.

Hrvaška zunanjna ministrica Vesna Pusić je včeraj poslala pismo podpredsedniku Evropske komisije Fransu Timmermansu, v katerem je opozorila, da žična ograja, ki jo postavlja Slovenija ob meji s Hrvaško, predstavlja neprimeren in neproporcionalen odgovor na begunske krizo. Dodala je, da je Slovenija postavila tudi ovire na vrsti skupno dočlenjenih maloobmejnih prehodov, ki jih že stoletja uporablja lokalno prebivalstvo, in na ta način močno zmotila njihovo vsakdanje življenje.

Poudarila je, da je Hrvaška ravnala previdno in se je izogibala incidentom ter poslala pet diplomatskih not v petih tednih. Izrazila je upanje, da bo Slovenija kmalu odgovorila na številne kritike, ki jih je slišati tudi v Sloveniji, in da bo Ljubljana v duhu evropskih in dobrososedskih odnosov ustavila postavljanje nevarne žice z rezili in odstranila obstoječo ograjo.

Tudi hrvaško ministrstvo za zaščito okolja in narave je včeraj objavilo, da so od evropskega komisarja za okolje, morje in ribištvo Karmena Vellija zahtevali, naj sproži postopek za odstranitev slovenske žične ograje ob meji s Hrvaško. Pojasnili so, da je ograja v nasprotju z več smernicami EU o varstvu okolja.

Skupščina Primorsko-goranske županije pa je včeraj odločila, da bo vseh njenih 45 članov v nedeljo mirno protestiralo ob mejnem prehodu Rupa (Jelšane) proti žični ograji, ki jo je na meji po-

Prebežniki čez Hrvaško in Istro v Italijo?

BRUSELJ - Slovenski premier Cerar je povedal, da razume zaskrbljeno istrskih županov, ki pozivajo k umiku žične ograje, a opozoril, da bi lahko Hrvaška pošljala prebežnike čez Istro proti Italiji. »Nikomur, tudi meni ni prijetno, da se postavljate tehnične ovire,« je poudaril. Ob tem je opozoril, da je dobil pred časom izrecne napovedi, da bo hrvaška stran po potrebi pošljala prebežnike v večjih skupinah tudi čez Istro proti Italiji. Slovenija mora takšne napovedi za zdaj vzeti resno in predvideti tudi to možnost, je dejal in spomnil, da Italija namešča vojsko na mejo s Slovenijo. (STA)

stavila Slovenija. Ocenili so, da je žica civilizacijska sramota ter grožnja vsem živim bitjem.

Slovenski premier Miro Cerar je včeraj v Bruslju hrvaško napoved postopka proti Sloveniji zaradi žične ograje komentiral z besedami, da Hrvaška nima ne pravnega temelja ne dejanskega razloga, da protestira. Cerar sicer razume, da tehnične ovire niso prijetne, ponavljajo, da jih bodo z veseljem umaknili, takoj ko bo migracijska problematika umirjena in ne bo več grožnje razpršenega in nenapovedanega prihoda migrantov, ki za zdaj še obstaja.

Ob tem je predsednik vlade v Bruslju znova poudaril, da Slovenija ne gradi ograje, ampak postavlja začasne tehnične ovire, ter da ne bodo zagradili celotne meje. Tehnične ovire po njegovih besedah gradijo samo na tistih mestih, kjer bi se lahko ob velikem navalu beguncov znova zgodilo to, kar se je že dogajalo, ko je hrvaška stran razpršeno, ne-napovedano pošljala begunce oziroma migrante v Slovenijo. »Z njimi samo usmerjam migracijski tok na točke prehode, kjer pa veste, da Slovenija migrante v celoti registrira, jih ustrezno obravnava in jim omogoči, da si pri nas opomorejo in gredo potem naprej,« je še ponovil premier.

Žičnata ograja ob Dragonji

FOTODAMJ@N

VRH EU - Dve pomembni temi

Nadzor zunanje meje in britansko vprašanje

BRUSELJ - Voditelji članic EU so se včeraj zbrali na dvodnevnu zasedanko v Bruslju, ki je osredotočeno na izliv varovanja zunanje meje v migracijski krizi in na pogajanja z Veliko Britanijo v kontekstu pričakovanega referendumu o njenem članstvu v uniji.

Ključen je predlog za vzpostavitev evropske mejne in obalne straže s pravico do posredovanja na problematicnem delu zunanje meje članice tudi brez njenega povabila. Straža naj bi imela stalno na voljo 1500 varuhov meje, ki jih bo mogoče namestiti v treh dneh. Druga ključna tema vrha bo britansko vprašanje. Britanci bodo do konca leta 2017 na referendumu glasovali o članstvu v uniji, pred tem pa poskuša britanski premier David Cameron državi izboriti boljši položaj v uniji.

Slovenija podpira vzpostavitev evropske mejne in obalne straže s pra-

vico do posredovanja na zunanje meje članice brez njenega povabila, je povedal premier Miro Cerar ob prihodu na vrh EU. V primeru slovensko-hrvaške meje takšno posredovanje sicer po njegovih besedah ni mogoče, ker to ni zunanja meja EU.

»To je tisto, za kar se že od začetka izrecno in zelo odločno zavzemam. Slovenija si želi učinkovitega nadzora na zunanjih mejah EU in to je zagotovo eden bistvenih delov takšnega pristopa,« je poudaril Cerar. »To je predvsem problem na grško-turški meji in na meji med Italijo in Afriko,« je poudaril ter opozoril, da se je treba zavedati, da velik del beguncov prihaja preko Turčije v Evropo tudi iz Afrike. To so po Cerarjevih besedah zlasti ekonomski migranti, predvsem iz Maroka in Alžirije ter tudi iz Afganistana, Pakistana in Irana.

BEGUNSKA KRIZA

Mini vrh »koalicije voljnih« in Turčije

BRUSELJ - Avstrijski kancler Werner Faymann je včeraj v Bruslju pred vrhom EU gostil t. i. mini vrh članic povezave, najbolj prizadetih v begunski krizi, in Turčije. Tako Faymann kot nemški viri so sestanek s turškim premierjem Ahmetom Davutoglujem ocenili pozitivno. Na mini vrhu oz. posvetih »koalicije voljnih« ali »posebej obremenjenih držav«, ki se jih je udeležil tudi slovenski premier Miro Cerar, je bil govor o zaščiti zunanjih meja povezave in sodelovanju z Ankarom, med drugim o sprejemu dodatnih beguncov iz Turčije.

Faymann je pogovore z Davutoglujem označil za »zelo intenzivne«. Do prihodnjega srečanja z begunsko krizo najbolj obremenjenih članic in Turčije, ki bo pred februarjem vrhom EU, pa bodo »te delovne korake uresničili«. V ta proces so po besedah Faymannova še posebej vpete Švedska, Avstrija in Nemčija, »saj smo preprčani, da zima ne sme miniti brez rezultatov vseh teh delovnih korakov«. K tem so sicer povabljeni vse članice EU, vsekakor pa jih bodo pospeševale tiste iz vrst voljnih.

Ključni del tega dela bo zmanjšanje nezakonitih vstopov na eni in na drugi strani izgradnja mehanizma za zakonite možnosti. Faymann ni predstavil kakih zaključkov glede sprejema sirskega beguncov iz Turčije, poudaril pa je, da predstavlja begunska kriza ključen preizkus za EU in zato namerava sam »še povečati pritisik, ko gre za finančna vprašanja, ko gre za finančni okvir ali oceno finančnega okvirja (v EU), skupaj s tistimi državami, ki so mnenja, da solidarnost ni enosmerna ulica.«

Faymann je že pred mini vrhom pritegnil pozornost z izjavo za nemški časnik Die Welt, da bi morali članicam, ki bi se upirale sprejemu beguncov v okviru skupnega reševanja begunske krize, skrčiti sredstva iz evropskega proračuna. Na njegove predloge glede financ so se že ogorčeno odzvali na Češkem.

REKA - Uspeh policije Prijeli trideset tihotapcev z mamili, tudi s Slovenijo

ZAGREB - Hrvaška policija je v sredo prijela približno 30 ljudi z območja Reke zaradi tihotapljenja in prodaje mamil. Zaslišali jih bodo na reškem Uradu za boj proti korupciji in organiziranemu kriminalu (Uskok), poročajo hrvaški mediji. Med drugim naj bi več deset kilogramov marihuane pretihotapili iz Slovenije.

Uskok je že začel z zaslišanjem prijetih oseb, med katerimi je tudi ženska, poroča Novi list. Zahtevajo pripor za vse prijete osebe, ki jih sumijo združevanja z namenom trgovine z mamilami.

Poleg marihuane naj bi v preteklega pol leta prodajali tudi kokain in amfetamine. Del mamil, ki so jih prodajali, naj bi pripeljali tudi iz Zagreba. Policija je objavila, da so skupino spremljali od septembra. Kot so dodali, je med prijetimi več starih znancev policije. (km)

PRIMORSKA - V nočnih lokalih na območju Nove Gorice, Kopra in drugod

Izkoriščanje prostitucije

KOPER, NOVA GORICA - V noči na četrtek so kriminalisti in policisti na območju policijskih uprav Nova Gorica, Koper in Kranj izvedli zaključno akcijo kriminalistične preiskave, pri kateri so identificirali kriminalno združbo, ki je na območju Slovenije izvrševala kazniva dejanja trgovine z ljudmi, so včeraj sporočili iz Generalne policijske uprave. Kriminalisti so bili včeraj tudi v novogoriškem nočnem klubu Elara.

Kriminalna združba je v Ukrajini novačila dekleta, jim organizirala prevoz v Slovenijo in jih nastanjala ter zaposlovala v nočnih lokalih. »Oškodovanke so bile v nočnih lokalih izkorisčane za prostitucijo. V preiskavi je bilo ugotovljeno, da je bilo oškodovanih 10 državljanov Ukrajine, državljanke Dominikanske republike in državljanke Italije. Pri tem so člani kriminalne združbe skupaj izvršili 17 kaznivih dejanj trgovine z ljudmi,« pojasnjuje policija. Trenutno sta v zvezi s preiskavo pridržani dve osumljeni osebi.

V okviru zaključne akcije kriminalisti na območjih koprske, novogoriške in kranjske policijske uprave opravljajo 15 hišnih preiskav, pri katerih sodeluje skupno okoli 120 kriminalistov in policistov iz policijskih uprav Koper, Nova Gorica, Kranj, Murska Sobota, Maribor, Celje in Ljubljana. Pri zaključnih aktivnostih sodelujejo še inšpektor Inšpektorata RS za delo, tržni inšpektor ter delavci sektorja za nadzor Finančne uprave RS iz Nove Gorice, še pojasnjujejo na policiji. (km)

STADION 1. MAJ

Sandor
Tence

sandor.tence@primorski.eu

Resna
politika

Deželni prispevki za Stadion 1. maj se ni rodil iz niča, a je sad vztrajnost in sodelovanja različnih dejavnikov. Dejansko tudi potprežljivosti Bora, ki gleda Stadiona ni nikoli obupal ali vrgel puške v koruzo. Njegov predsednik Igor Kocijančič je dolgo vztrajal, da bi Dežela Boru zaradi Stadiona priznala položaj t.i. primarne slovenske ustanove. To se ni zgodilo, Stadion 1. maj pa bo vseeno obnovljen z deželnim prispevkom, kar predstavlja tudi zmago za Kocijančiča.

Prispevek 440 tisoč evrov za tržaški športni objekt je primer dobre prakse v slovenski manjšini. Deželna svetnika Igor Gabrovec in Stefano Ukmari sta delovala usklajeno, kar velja tudi za SKGZ in SSO. Predsednik Bora Gorazd Pučnik je Deželi predložil podrobni obnovitveni načrt z natančnim proračunom, svoje je seveda naredila tudi Dežela in na koncu še deželni svet. Ko se zadeve resno zastavijo in ko manjšina nastopi prepričljivo in usklajeno, brez običajnega prerekanja in fig v žepu, so rezultati skoraj naravna danost. Sicer ne vedno, temveč skoraj vedno.

Podobno razmišlanje velja za prispevke, ki jih italijanska država namenja slovenski manjšini. V letu, ki se kmalu začenja, bomo dobili več denarja kot letos. Tudi to ni nastalo kar tako, temveč je sad vztrajnega dela raznih dejavnikov. Med vsemi tukaj izstopa poslanka Tamara Blažina. Njeno delo v Rimu je ne samo dragoceno, ampak tudi uspešno. Odvija se da leži od žarometov in medijiškega pompa.

Manjšinski politični vrh je sposoben, če hoče, izpostaviti prednostne izbiere in jih verodostojno zagovarjati pred pristojnimi oblastmi. Stadion 1. maj je primer dobre politike, kot je primer dobre prakse, čeprav v drugem okolju, tudi Tržaško knjižno središče.

Takšno manjšinsko politiko si želimo in seveda takšnih politikov, ki znajo stopiti skupaj in se za nekaj odločiti. Na tem se meri verodostojnost našega vodilnega političnega kadra, vse drugo je postranskega pomena.

SLOVENIJA - Spremembe zakonodaje o vojnem in povojskem nasilju

Novosti tudi za odškodnine ezulom?

Predlog dopolnjenega zakona podpirajo v vladni koaliciji in Novi Sloveniji, proti le Združena levica

LJUBLJANA - Spremembi (noveli) zakona o plačilu odškodnine žrtvam vojnega in povojskega nasilja, ki bo omogočila izplačilo odškodnin osebam, ki ne živijo v Sloveniji, se ob glasovanju na seji Državnega zbora obeta podpora. Podprli so jo namreč v večini poslanskih skupin z izjemo Združene leve.

Pri izplačilih odškodnin žrtvam vojnega in povojskega nasilja se pojavljajo težave pri tistih, ki nimajo stalnega prebivališča v Sloveniji. Slovenski državni holding, ki je po zakonu zadolžen za izplačilo odškodnin, namreč trenutno za izplačilo zahteva tudi rezidentstvo oziroma davčno številko, ki pa ga tisti, ki živijo v tujini, nimajo.

Zato novela po besedah državnega sekretarja na ministrstvu za finance Metoda Dragonje kot pogoj črta davčno številko in jo nadomešča z ustreznim identifikacijsko številko iz države, kjer ima upravičenec stalno prebivališče. Po besedah Dragonje je bilo sicer na podlagi omenjenega zakona od leta 2002 izplačanih 298 milijonov evrov odškodnin. Na osnovi poenostavitev pa bo lahko končno rešenih še nekaj sto vlog, s čimer bo za-

kon v celoti izvršen, je dodal državni sekretar Dragonja. Ni jasno, če novosti zadevajo tudi istrske begunce in njihove potomce, ki jim je Slovenija že izplačala in še bo odškodnine prav na osnovi tega zakona izpred dvanajst let.

Da bodo zakon podprli, so napovedali v vladnih koaličnih poslanskih skupinah in v Novi Sloveniji. Poslanki SMC in DeSUS Urška Ban in Marija Antonija Kovačič sta napovedali podporo predlogu, ki odpravlja nepotrebne birokratske ovire. Tu je Janko Veber (SD) dejal, da bodo zakon podprli, obenem pa opozoril, da odškodnine še niso urejene za vse kategorije oškodovancev pa tudi z zahtevki do Nemčije je slovenska država preveč prizanesljiva. Tudi Jožef Horvat (NSi) je opozoril, da zakon rešuje le nematerialno škodo žrtvam vojnega in povojskega nasilja, zato je vladu pozval, da čim prej pripravi ustrezne zakonske podlage za reševanje gmotne škode. So pa proti zakonu, kot omenjeno, ostro nastopili v opozicijski ZL, saj se z njim po besedah poslanca Mihe Kordiša revidira zgodovina ter »podpira politični in ekonomski vpliv desnice«.

videoposnetek na
www.primorski.eu

Paolo Mahorčič in Bojan Brezigar na avdiciji v poslanski komisiji, ki se ukvarja z reformo italijanskega založniškega zakona

delali v popolni svobodi. Žal je v zadnjih letih prišlo do proračunskih rezov pri dodeljevanju državnih prispevkov, kar je prisililo tudi Primorski dnevnik k stroginim varčevalnim ukrepom. »Ko sem bil leta 1973 kot novinar sprejet v službo nas je bilo v založniškem podjetju skupaj 150 zaposlenih, danes jih je 24,« je ugotovil Brezigar. To je minimalno število, izpod katerega časopis ne more živeti. Predsednik je ob tem omenil pomoč, ki jo je spricil državnih proračunskih rezov časopisu nudila Dežela FJK na osnovi finančnega skladu zaščitnega zakona za slovensko manjšino. Brezigar je podčrtal, da morajo kriteriji za dodeljevanje prispevkov glede PD še naprej temeljiti na proizvodnih stroških in ne na številu prodanih izvodov. Izrazil je upanje, da bo lahko časopis v prihodnosti računal na gotovost prispevkov in ne več na sedanjih finančnih negotovostih. Brezigar je na koncu izpostavil vlogo italijanskega dnevnika v Sloveniji in Hrvatski La Voce del popola in zelo dobro sodelovanje med italijansko manjšino v Istri in slovensko v Italiji.

Na avdiciji (uvodoma je spregovoril nekdanji predsednik RAI Roberto Zaccaria) je bila tudi slovenska poslanka Tamara Blažina. Tudi ona je izpostavila poslansko PD in željo, da bo nova založnika skupaj z zakonodajama upoštevala njegovo vlogo.

SLOVENIJA - Dars odpri štiri ponudbe

Z letom 2017 elektronsko cestninenje za tovornjake

LJUBLJANA - Družba za avtoceste v RS (Dars) je včeraj odprišla štiri ponudbe, ki so prispele na razpis za izvedbo elektronskega sistema cestninenja. Najugodnejša je ponudba konzorcija Telekom Slovenije in družbe Q-Free z Norveške v višini 99,99 milijona evrov, ki predvideva mikrovalovno tehnologijo.

Konzorcij Iskratela in slovaškega Skytolla je ponudil 110,11 milijona evrov, Cetis skupaj z Autostrado in družbo Inženiring Informatic 114,6 milijona evrov ter Kapsch TrafficCom 114,96 milijona evrov. Dars bo sicer pri ocenjevanju ponudb v 70 odstotkih upošteval ceno, v 30 odstotkih pa tehnološke rešitve in izpolnjevanje tehničnih parametrov, je po odpiranju ponudb povedal predsednik izbirne komisije Bojan Banfi z Darsa. Banfi računa, da bi v začetku prihodnjega leta sprejeli odločitev v zvezi s ponudbami.

Rok za vzpostavitev sistema elektronskega cestninenja je eno leto po pod-

pisu pogodb z izbranim izvajalcem, ki pa bo podpisana šele po pravnomočnosti sklepa o izboru. To pomeni, da bi lahko elektronsko cestninenje za tovornjake vzpostavljeno nekje v letu 2017.

Že zdaj je bolj ali manj gotovo, da bo Darsovi izboru ponudnik prišlo do kakšnega revizijskega zahtevka. Tega namreč ne izključuje direktor Kapsch TrafficCom Jože Hebar. Kapsch je sicer dal najvišjo ponudbo, a Hebar je prepričan, da je ta dobra oz. za Slovenijo najboljša. Kapsch ponuja mikrovalovno tehnologijo, ob tem pa dodal, da bodo, če javnega naročila ne bodo dobili, izkoristili vsa pravna sredstva, ki so jim na voljo.

Tako najugodnejši kot najdražji ponudnik sta ponudila enako tehnologijo (mikrovalovno), katero tehnologijo sta ponudila preostala dva ponudnika, pa ni znano. Glede na to, da je Skytoll na Slovaškem izvedel satelitski sistem cestninenja, pa je vsaj za konzorcij Iskrat in Skytoll predvidevati ponudbo satelitske tehnologije. Razpisna dokumentacija za elektronsko cestninenje je bila v tehnološkem smislu odprta. Odločitev o izboru tehnologije cestninenja je v celoti prepuščena ponudnikom, vendar pa v okviru zahtev, ki jih glede tega postavlja evropska direktiva o povezljivosti cestninskih sistemov.

Cestinska shema bo zajemala vsa vozila, težja od 3,5 tone, vključno z avtobusom, pri čemer bodo opredeljene določene izjeme. Za motocikle, avtomobile in vsa ostala vozila, težka manj kot 3,5 tone, bo še vedno veljal dosedanji sistem z vinjetami.

Pobrana cestnina predstavlja največji del Darsovih prihodkov. Letos bodo cestinski prihodki predvidoma nanesli 346 milijonov evrov, od tega približno 54 odstotkov predstavlja cestnina, ki se zaračunava tovornjakom. Po uvedbi elektronskega cestninenja si Dars obeta za 13 milijonov evrov več prihodkov letno. V Sloveniji se na cestinskih postajah trenutno ne cestnini 53,9 kilometra od skupno 613,5 kilometra avtocest v upravljanju Darsa. Dars si želi čim prej vzpostaviti sistem, ki bo omogočal uporabniku in okolju prijaznejše, učinkovitejše in stroškovno snetrnejše cestninenje. Po uvedbi sistema bodo cestinske postaje postale nepotrebne. (STA)

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
faks 040 7786339
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

SV. JAKOB - Slovesno poimenovanje parka v Ul. dei Montecchi

Marija Bernetič – Slovenka, partizanka in komunistka

Mali park v Ulici dei Montecchi pri Sv. Jakobu so včeraj dopoldne poimenovali po slovenski partizanki, politični delavki in poslanki Mariji Bernetič. Na krajsi slovesnosti je tržaška podžupanja Fabiana Martini povedala, da skuša občinska uprava nekoliko »nadoknadiči zamjeno, se pravi priznati ženskam pomembno vlogo, ki so jo imele in jo še imajo za našo skupnost.«

Seveda je za nas Slovence poimenovanje toliko pomembnejše, saj gre za prvo Slovenko, po kateri so poimenovali nek kraj v mestu, v tem primeru manjši park. Za nekoliko grenački priokus lepe zgodbe pa je poskrbela povsem enojezična spominska tabla, kjer je pod imenom Marije Bernetič samo italijanski napis »partigiana«. »Škoda, da ni niti besedice v slovenščini. Upam, da se bodo prej ali slej rimsко-tržaški mlini le zavrteli v pravo smer,« je očenila predsednica pokrajinskega odobra VZPI-ANPI Stanka Hrovatin.

Lik šentjakobske šivilje in pestrne Marije Bernetič, ki se je že v mladih letih aktivno pridružila komunistom, je zbranim na slovesnosti orisal Stojan Špetič, ki je najprej spregovoril v slovenščini, »kakor bi si gotovo že lela Marija.« V KPI je prevzela vodilne vloge; skrbela je zlasti za organizacijo žensk in deklet. Pri dvajsetih letih je okusila dvo-

Govor Stojana Špetiča na www.primorski.eu

Lik Marije Bernetič je opisal Stojan Špetič

FOTODAMJ@N

letno zaporno kazen, pod pritiskom fashične policije OVRA pa je morala na varno v Pariz, na zunanjega centralo partije. Ko se je vrnila v Italijo, so jo aretirali in mučili mesec dni v Genovi; v Trst je prisnela še po kapitulaciji Italije, pa je kmalu prišla v roke Colottijevi tolpi. Pridružila se je partizanom, 1. maja 1945 je bila med osvoboditelji Trsta. Po vojni se je v vodstvu KPI za STO zavzemala zlasti za žensko in manjšinsko vprašanje, leta 1955 je bila izvoljena v tržaški občinski svet. V prelomnem le-

tu 1948 se je opredelila za resolucijo Informbiroja, torej za Stalina. Leta 1963 pa je bila kot prva Slovenka izvoljena na listi KPI v poslansko zbornico. »V svojem prvem posegu je hotela pozdraviti v slovenščini, a ji je uspelo izreči le tri besede, ko so ji odvzeli besedo. Bili so časi ostrega soočanja med opozicijo in vladnimi silami, a ji je vendar uspelo odpraviti fašistično zakonsko preved dajanja otrokom tujih imen.«

Tablo je nato odkrila pranečakinja Marije Bernetič, gospa Ester, ki je kle-

no naravo podedovala po pokončni in odločni »noni« Mariji, kot jo je vedno rada imenovala. »Spominjam se, da mi je podarila svoje partizanske gojzerje, da bi se tudi jaz navdušila za gore. Večkrat sem jo spremljala v Ul. Capitolina na sedež KPI, vsak prvi maj pa sva skupaj korakali v sprevodu delavcev,« se je spominjala. »Delovala je zelo človeško, nikakor ni že lela, da jo mlađi vikamo. Vsakič nam je svetovala, naj veliko bremo, študiramo in sprašujemo,« nam je zaupal Luciano Ferluga. (sas)

DOLINA - Na seji občinskega sveta župan Klun predstavil odredbo

Za novo leto ne bo pokalo

Prepoved rabe petard med 30. 12. 2015 in 2. 1. 2016 - Sneg: za čiščenje cest bo skrbelo podjetje EcoEdilmont

Na ozemlju Občine Dolina med polnočjo 30. decembra letos in polnočjo 2. januarja 2016 ne bodo pokale petarde, prav tako ne bo dovoljeno prižiganje ognjev, prostih plamenov in kresov ter pokanje umetnih ognjev, streljanje raket ali uporaba drugih pirotehničnih izdelkov. Tako določa odredba, ki jo je na predlog opozicijskega svetnika Roberta Massija (Forza San Dorligo) sprejela občinska uprava, saj, kot je na sredini seji občinskega sveta v uvodnem poročilu dejal župan Sandy Klun, hrup pokov prestrasti tako domače kot divje živali, ki zaradi tega pogosto izgubijo orientacijo, zbežijo od doma in jih avtomobili lahko povozijo s posledično nevarnostjo proumetnih nesreč.

Klun je v svojem poročilu tudi obvestil svetnike, da je Občina letos zradi upokojitve enega šoferja in posledične nezmožnosti zagotoviti sestavo ekipa za dežurstvo zunaj delovnega urnika občinskega osebja čiščenje cest v slučaju snega poverila zunanjemu izvajalcu. Gre za podjetje EcoEdilmont, ki bo službo opravljal do 15. marca 2016 in zagotovilo razpoložljivost enega operativnega vozila s šoferjem. Do konca leta pa bo potrebno predstaviti notranji programski dokument oz. nove smernice za pripravo bilanc, ki, kot je dejala načelnica sektorja za ekonomski in finančni službe Martina Kosmina, po novem ne bodo več razdeljene po poglavjih, funkcijah in poselih, ampak po misijah in programih. Občinski svet bo moral nove smerni-

ce sprejeti na prvi seji v januarju prihodnjega leta, posodobiti pa pred odobritvijo večletnega proračuna.

Še največ časa je na seji občinskega sveta vzela točka »razno«, kjer se je precej govorilo o domnevнем »dvojnem« plačevanju položnic AcegasApsAmga za vodo in plin in zamenjavi števcev, na kar so opozorili svetniki Emilio Coretti (Demokratska stranka), Roberto Drozina (Občanska lista Teritorij in okolje) in Boris Gombač (Lista Gombač), ki je imel poleg tega še več drugih posegov v zvezi z lastništvo zemljišča, na katerem stoji Osnovna šola Prežihovega Voranca v Dolini (po besedah župana Kluna in odbornika Franca Crevatina je zemljišče v občinski lasti), parkiranimi zaboljniki blizu reke Glinščice ter napakanim zarisom in poimenovanjem vodotokov v prostorskem načrtu (šlo je za napako načrtovalca, ki je bila popravljena, je dejal Crevatin). Danilo Slokar (Severna liga) pa je opozoril na

ča. Drozina pa je opozoril na potrebo po postavitev smerokazov na območju vpadnice s hitre ceste na območje tovarne Wartsila pri Boljuncu, saj se je že večkrat zgordilo, da so avtomobili vozili v zgrešeno smer, kar je zelo nevarno. Svetnik Slokar pa je poskrbel tudi za dobrodelno pobudo: pri kolegih je namreč nabral 150 evrov za pomoč deklici z zelo redko nevrološko boleznijo, točneje sindromom CDKL5. (iž)

Koledar Pod oljkami v Bregu 2016

Občina Dolina in konzorcij oljkarov tržaške pokrajine Tergeste Dosta oblikovala koledar z naslovom Pod oljkami v Bregu 2016. Konzorcij je skrbel za organizacijski postopek pri izboru fotografij, grafični postavitev in oblikovanju koledarja, občinska uprava pa je poskrbela za tisk. Za vsak mesec v letu je bila izbrana po ena fotografija na temo oljkarstva v Bregu. Koledar bodo predstavili danes ob 18. uri v Sprejemnem centru rezervata doline Glinščice v Boljuncu.

TOPONOMASTIKA

Poljanka Dolhar

poljanka.dolhar@primorski.eu

Slovenka brez slovenščine

Poimenovanje manjšega parka pri Svetem Jakobu po Mariji Bernetič je nedvomno razveseljiva novica. Občinske komisije za toponomastiko so dolga leta povsem prezire ženske, tako da so ulice in trgi, ki nosijo ime po znanstvenicah, pisateljicah, igralkah, političarkah in drugih javnih osebnostih, zanesljiva manjšina. To sramotno dejstvo v Italiji ne pozna zemljepisnih razlik: ženska poimenovanja so redkost tako na jugu kot na severu in naj bi v državnem merilu predstavljala le štiri odstotke vseh poimenovanj! Na to dejstvo so začeli zadnjih leta opozarjati številni posamezniki (resnici na ljubo predvsem posameznice) in združenja, o potrebi po večji »toponomastični vidnosti« žensk smo večkrat pisali tudi na straneh našega dnevnika. Lani poslismo med bralkami in bračci sprožili tudi akcijo, da bi izvedeli, po kateri tržaški Slovenki bi radi poimenovali vsaj vrt zelenico, glede na to, da so ulice in trgi povečini že »oddani«.

Zato smo seveda veseli, da je začela tržaška občinska uprava, predvsem po zaslugu podžupanja Fabiane Martini, posvečati večjo pozornost ženskam. V zadnjih mesecih so po njih poimenovali kar nekaj parkov in zelenic, včeraj je svojega dočakala tudi prva Slovenka, Marija Bernetič, in to ravno na kraju, ki ima v zgodovini tržaških Slovencev posebno mesto. Tuje namreč leta 1887 začel obravnavati prizabebni slovenski vrtec (avstrijske oblasti niso prislane na odprtje javnega), že dolga desetletja pa ima v stavbi, ki jo je zgradila Ciril-Metodova družba, sedež naše uredništva. V prihodnjih mesecih naj bi podobna čast doletela tudi novinarko in pisateljico Marico Nadlšek Bartol.

In vendar tudi tokrat ni šlo brez para-doksa: poimenovanje po Slovenki je brez slovenščine, na tabli je samo italijanski napis. Podobno se je zgodilo poleti v Lajnarjih, kjer je poimenovanje dočakal dolgoletni rojanski kapelan Stanko Zorko. Načrtno preziranje? Matlomarnost? Nepozornost? Ne vem. Vem pa, da zveni skoraj nespoštivo častiti slovensko partizanko izključno z italijanskim napisom... ob spomenikih padlih pa ponavljati, kako moramo biti hvaležni vsem, ki so se borili za svobodo in enakopravnost.

Dolina navezuje stike z Beogradom

V sklopu evropskega projekta WO-NET so dolinsko občino obiskali predstavniki Mestne občine Savski venac iz Beograda. Savski venac je ena izmed občin glavnega mesta Srbije in zaobjema med drugim del beograjskega mestnega jedra, Dedinje, obo glavna mestna stadio na večino tujih veleposlaništv.

Beograjsko občino sta na srečanju v Dolini zastopala posmočnik predsednika občine (podžupan) Nemanja Petrović in projektni koordinator Bojan Milosavljević. Dolinski upravitelji so predstavili delovanje ob-

činske uprave, srbska gosta pa sta govorila o sodelovanju v mnogih evropskih projektih. Oboji so si zaželeti izmenjave informacij na športno-re-

kreacijskem, kulturnem, socialnem in turističnem področju, zlasti z iskanjem možnosti za skupno črpjanje evropskih sredstev na omenjenih področjih.

TRŽAŠKI OBČINSKI SVET - Sinoči zadnja seja glede ugovorov

V ponedeljek glas za novi prostorski načrt

V tržaškem občinskem svetu se je sinoči nadaljevala razprava o novem splošnem prostorskem načrtu. To je bila po napovedih zadnja seja za razpravo o ugovorih, ki jih je bilo včeraj na seznamu še približno 40. Poleg zadnjih deset je namreč občinski svet obravnaval tudi skoraj 30 preostalih ugovorov, ki so zadevali t.i. cono C in so jih morali občinski uradi še poglobiti.

Skupščina se je včeraj odločila, da bo vzela v pretres vse ugovore in torej zaključila ta del razprave o regulacijskem načrtu, je povedal včeraj predsednik tržaškega občinskega sveta Iztok Furlanič. Po napovedih so torek občinski svetniki ponosni izglasovali vse ugovore. Skupščina bo na tej osnovi ponovno zasedala v ponedeljek, 21. decembra, ob 21. uri. Takrat bodo na vrsti samo glasovalne izjave. Sledilo bo glasovanje za odobritev novega prostorskega načrta, ki naj bi ga odobrili - po 18 letih - po slabih dveh urah.

Predsednik Furlanič je včeraj pred začetkom seje izrazil zadoščenje. Poleg tega, da bodo prostorski načrt odobrili v predvidenem roku, tj. pred božičnimi prazniki, bo Trst končno dobil sodoben načrt, ki bo med dru-

GOSPODARSTVO - Družbo je prevzela družba Saiph-Orion

Revas rešen, delavci tudi

Dogovor med novim lastnikom in sindikati - Za tovarno je Saiph-Orion ponudil 2,5 milijona evrov

Iztok Furlanič

Delavci med protestom pred občinsko palačo

FOTODAMJ@N

gim predvideval manj gradenj. Sicer je bila razprava precej utrudljiva za vse občinske svetnike. Če je na začetku prevladovala obstrukcija, ki jo je izvajala desnosredinska opozicija, so morali svetniki nato vzeti v pretres mnoge popravke, ki so delno tudi spremenili prostorsk načrt. Ta je bil namreč pred obravnavo v občinskem svetu stalno v rokah občinskih uradov in torej v bistvu nedostopen, zato so morali občinski svetniki nanj vplivati med razpravo v dvoranji. To je vneslo malodušje tako v večini kot v opoziciji, razprava pa je bila zato občasno tudi napeta in mestoma vroča.

Prostorski načrt pa so nazadnje vendar spravili pod streho in bo nadomestil t.i. variante št. 66 iz časa Illyjevega župovanja, ki je predvideval precej novih gradenj. Splošni prostorski načrt je torej dober in inovativen, pravi Furlanič, ker je bil izdelan z ustreznim pristopom in ker je v skladu s časom, upošteva okolje in gleda v prihodnost. Novi splošni prostorski načrt sloni namreč na dobro opravljeni analizi stanja in potrebe po razvoju ter je iz tehničnega vidika vsekakor neoporečen. V njem je bilo mora nekaj pretiravanje, je še opozoril Furlanič, ki jih je občinski svet upravičeno popravil in tako med drugim omogočil več zazidljivosti na Krasu.

A.G.

Zaposleni v tovarni Revas so si odahnili. Po večmesečnem kriznem stanju, ki je privel družbo Revas do stecaja in do imenovanja stecajnega upravitelja Piergiorgia Renierja, se je položaj krepko obrnil na bolje in najbrž rešil. Tovarno bo prevzela družba Saiph-Orion, ki je za od kup ponudila 2,5 milijona evrov, rešena pa bodo vsa delovna mesta.

To je v grobih obrisih izid pogajanj med družbo Saiph-Orion in sindikalnimi organizacijami, ki so se nepričakovano zaključila po samo sedmih urah in to s pozitivnim rezultatom. Čeprav sta bili stališči novega lastnika in sindikatov še dan prej zelo daleč, so nazadnje pred Renierjem podpisali dogovor, ki bo nedvomno izboljšal vzdušje med delavci pred božičnimi prazniki.

Vest o sporazumu je posredoval novi pokrajinski tajnik panožnega sindikata Fiom-Cgil Sasha Colautti in razložil, da se začenja nova pot za 119 še zaposlenih uslužbencev. Tem bodo zagotovili delovno mesto, za odvečne delavce pa bodo prisrbeli novo delovno mesto in se morabiti poslužili izredne dopolnilne blagajne. Novi lastnik bo namreč potreboval 80-85 ljudi. Dogovor so podpisali pooblaščeni upravitelj družbe Orion Luca Farina (ki upravlja tudi novo družbo Saiph) ter pokrajinski tajniki sindikatov Fiom-Cgil, Fim-Cisl in Uilm-Uil, ki se jim je kasneje pridružil še Ugl. Sporazum bo moral zanj sprejeti skupščina zaposlenih.

OBČINA TRST Dogovor o zdravstvu z upokojenci

Tržaška občinska uprava, tržaško zdravstveno podjetje ter sindikati upokojencev Spi-Cgil, Fnp-Cisl in Uilm-Uil so sklenili okvirni sporazum. Njegov namen je sodelovanje z uradni sindikalnimi organizacijami, ki na svojih sedežih nudijo informacije oziroma napotke glede socialno-zdravstvenih storitev v tržaški pokrajini. Sporazum v bistvu predvideva brezplačno službo za priletnike, ki jim bo na sedežih sindikatov za to usposobljeno osebje nudilo specifične informacije o storitvah, ki jih ponujata Občina Trst in zdravstveno podjetje.

Dogovor so podpisali župan Roberto Cosolini, izredni komesar zdravstvenega podjetja Nicola della Quadri ter v imenu sindikatov Maria Belle (Spi-Cgil), Pierangelo Motta (Fnp-Cisl Trst-Gorica) in Giuliano Folchini (Uilm-Uil).

OBČINSKI SVET - Jeza svetnika SSK

Švab prisiljen umakniti popravek

Svetnik Slovenske skupnosti v tržaškem občinskem svetu Igor Švab včeraj popoldne v krajšem telefonskem pogovoru ni skrival svoje nejedovle. Na sredini seji občinskega sveta, posvečeni prostorskemu načrtu, je namreč moral umakniti popravek, da bi se seja lahko normalno nadaljevala, saj so zaradi odstopnosti nekaterih svetnikov levensredinske večine tvegali neslepčnost.

Švabov popravek se je nanašal na možnost manjše zazidljivosti na 500 kvadratnih metrih površine na nekem zemljišču na Opčinah. Kot pravi Švab, je bil popravek sprejet v okviru večine, poleg tega je spadal v paket popravkov, glede katerih je bil med večino in opozicijo dosežen dogovor o možnosti manjših gradenj na omejenih površinah na t.i. mešanih območjih. Na sredini razprave je opozicija popravku ugovarjala in zahtevala njegov umik, na koncu pa zapustila dvorano, pri čemer se ji je pridružil tudi del večine, saj so iz dvorane odšli svetniki Marino Andolina (Zveza levice) ter Marino Sossi in Daniela Gerin (Svoboda, ekologija, le-

IGOR ŠVAB
FOTODAMJ@N

vica) in s tem povzročili neslepčnost občinskega sveta.

Švab je tako, kot pravi, iz odgovornosti umaknil popravek in omogočil tako ponovno sklepčnost sveta in nadaljevanje seja, vendar je precej jezen ne toliko na opozicijo kot predvsem na omenjene kolege iz vrst levensredinske večine, ki so bili zapustili dvorano. V telefonskem pogovoru nam je poudaril, da je njegov popravek večina odobrila in je zato zelo hudo, da se je del le-te pridružil izsiljevanju. Pri tem upa, da bo SSK glede tega dogodka zahtevala preverjanje z županom Robertom Cosolijem. (iz)

Dežela bo okrepila mrežo merilnih naprav pri železarni

Storitvena konferenca za okoljsko dovoljenje AIA za škedenjsko železarno predstavlja mejnik glede nadzorovanja zračnega onesnaževanja. To je poudarila včeraj deželna odbornica za okolje Sara Vito in razložila, da bodo okreplili in nadgradili mrežo merilnih naprav, ki jih upravlja deželna agencija za okolje ARPA. Poleg že obstoječih naprav bodo namreč namestili nove merilne naprave in bo mogoče v prihodnosti natanko nadzirati kakovost zraka v Škednju, je dejala odbornica Vito.

Odbornica Famulari odgovarja Robertiju (SL)

Tržaška občinska odbornica za socialno politiko Laura Famulari v tiskovnem sporočilu odgovarja županskemu kandidatu Severne lige Pierpaolu Robertiju, ki je spraševal, kako poteka načrt sprejemanja beguncev na dom (v zameno za 400 evrov). Odbornica še enkrat pojasnjuje, da so v načrt vključeni samo tuji državljanji, ki so že deležni mednarodne zaščite in ne prosilci. Načrt, ki poteka v raznih mestih, prinaša državi določen prihramek, nihče ne ustvarja s tem dobička, vsaka družina pa lahko gosti največ dve osebi (za največ eno leto). »Zdaj tudi Roberti ve, da ni govor o nezakonitih priseljencih in da s tem nihče ne služi,« je izjavila odbornica in razložila, da se je v projekt zaenkrat vključilo 40 tržaških družin.

Zabai z zlatim propelerjem

Lastnik podjetja Auta Marocchi Oscar Zabai je letosnji dobitnik zlatega propelerja. Tržaški Propeller Club podljuje to nagrado osebam, ki so se izkazale na področju transporta in pristaniških dejavnosti. Auta Marocchi je drugi največji italijanski prevoznik (glede na število vozil, registriranih v Italiji) in prvi v sektorju kontejnerjev.

PRISELJENIŠTVO Sporazum med univerzo in prefekturo

REKTOR MAURIZIO FERMEGLIA

Vladna komisarka in tržaška prefektinja Francesca Adelaide Garufi ter rektor tržaške univerze Maurizio Fermeiglia sta včeraj podpisala okvirni sporazum o sodelovanju, katerega namen je prispevati k izobraževanju študentov na področju priseljeništva in vključevanja migrantov v družbo. Dogovor je nadgradnja projekta o sodelovanju, ki je stekel dve leti nazaj, predvideva pa prirejanje izobraževalnih tečajev za vse študente tržaške univerze, medtem ko so bili doslej namenjeni samo za študente fakultete za tolmače in prevajalce.

Punčke iz cunj za Unicef

Od danes do torka bodo Unicefovi prostovoljci v dvorani Aiat na Velikem trgu in v nakupovalnem središču Torri d'Europa (do srede) ponujali pigote, punčke iz cunj, ki jih lahko posvojimo, s prispevkom pa pomagamo otrokom po svetu. S to italijansko kampanjo je Unicef od leta 1999 pomagal že milijonu otrok!

PREFEKURA - Pripadniki sil javnega reda svarijo pred goljufijami

Na Tržaškem manj prestopkov, vendar pozornost ni nikoli odveč

Predvsem starejši občani naj pazijo na neznance in sumljiva elektronska sporočila

S hitrimi koraki se bližajo božični prazniki, ko bo verjetno več tržaških družin odšlo na počitnice, predvsem starejši občani pa bodo v številnih primerih ostali sami doma, kar bo povečalo tveganje, da se jih bo lotil kak nepridiprav, ki bi želel z goljufijo priti do denarja. Da bi to tveganje čim bolj zmanjšali, so predstavniki sil javnega reda žeeli javnost opozoriti na pomen preprečevanja tovrstnih kaznivih dejanj, kar so storili včeraj dopoldne v prostorih tržaške prefekture, kjer so novinarjem spregovorili šef kabinet prefektur Enrico Roccagliata, načelnik mobilnega oddelka tržaške kvesture Marco Cali, načelnik operativnega oddelka pokrajinskega poveljstva karabinjerjev podpolkovnik Roberto Binotti in poročnik Angelo Catalano s pokrajinskega povojstva finančne straže.

Začasne statistike - objavljamo jih na drugem mestu - kažejo, da se je število kaznivih dejanj v letošnjem letu dodatno zmanjšalo v primerjavi z letom 2014. A kljub temu je prav ohraniti pozornost. Najnovejše področje predstavljajo spletni goljufiji, kjer je bilo opozorjeno, poleg ekonomske škode lahko pride tudi do kraje podatkov in identitete. Zato naj občani, ki niso tako večji računalnikov, poščejo pomoč pri kakem mlajšem svojcu, ki se na te stvari bolje spozna. Potrebno je nastaviti posodobljene varnostne programe, pri deskanju obiskati le preverjenje oz. uradne spletne strani, pri uporabi tabličnega računalnika oz. pametnega telefona pa naložiti samo uradne aplikacije. Prav tako je treba pri nakupih preko spletne paziti na preveč ugodne ponudbe, ki jih je treba vedno preveriti, nikoli pa se ne sme posredovati podatkov lastne kreditne kartice, če stran ni uradna oz. preverjena. Pojdimo raje v banko in si prekrimo predplačniško kartico.

Paziti je treba tudi na goljufije preko elektronske pošte, kot je npr. spletno ribarjenje ali *phishing*, ko pride domnevno sporočilo pošte, banke ali kake druge ustanove z zahtevo po preverjanju podatkov. V teh primerih je treba zadevo preveriti pri dotednici ustanovi. Prav tako je treba paziti na t.i. *pharming*, ko se kak t.i. *trojan* oz. »maligni« program vtihotapi v naš računalniški sistem oz. preusmeri uporabnika na lažno spletno stran s ciljem, da pridobi njegove podatke, zadnja novost pa so lažna sms sporočila. Vsekakor je to vedno treba prijaviti silam javnega reda.

Poleg spletnih obstajajo seveda tudi bolj »tradicionalne« oblike goljufije. Zato je treba vedno biti pozorni na neznance, ki se na domu ali na ulici predstavijo kot tehniki, javni uslužbenci ali pripadniki sil javnega reda ter skušajo pridobiti denar (kar nobena ustanova ne počenja). V teh primerih je dobro, da neznancu ne dovolimo vstopa v stanovanje oz. da v tistem trenutku nismo sami, ampak skupaj s kakim svojcem ali sosedom. Previdnost je potrebna tudi pri prodajalcih od vrat do vrat ter takrat, ko se odpravimo v banko ali na pošto, zlasti ob dnevnih izplačevanja pokojnin. Najbolje je, če nas kdo pospremi, v slučaju občutka, da nas kdo opazuje, pa se je treba obrniti do osebja, z neznancem se ne smemo zadržati, še manj pa mu izročiti denar. Prav tako ni primerno pri sebi ali doma hraniti velikih vsot denarja, v primeru kraje v stanovanju pa ne pospravimo ničesar, saj bi s tem odstranili morebitne sledi nepridipravov.

V nobenem primeru pa ne smemo biti ne pasivni opazovalci in niti vzeti pravice v svoje roke, je bilo rečeno na tiskovni konferenci. Potrebno je biti pozorni in sodelovati tako s sosedji kot predvsem s silami javnega reda: v ta namen so na voljo telefonike številke 112 (karabinjerji), 113 (policija) in 117 (finančna straža).

Ivan Žerjal

Sile javnega reda: občani naj bodo budni

FOTODAMJ@N

Kazniva dejana v tržaški pokrajini (do 30. 11.) v primerjavi z letom 2014

Kazniva dejana na splošno:	- 7,06 %
Tatvine: - 4,97 %
Tatvine v stanovanjih: - 14,79 %
Tatvine v trgovinah: - 5,24 %
Žeparstva: - 2,76 %
Spletne goljufije: - 28,25 %

SV. IVAN - Spodletela tatvina na vrhu Ulice Damiano Chiesa

Z agregatom v samokolnici

Moška vdrla v gradbišče in nato na sosednjo parcelo - Lastnik Aleš Plesničar ju je zalotil

»Psička je neobičajno dolgo lajala. Najprej sem pomislil, da je spet zalažila dvije prasiče na dvorišču, ker pa je vztrajala, sem se sklonil skozi okno. Slišal sem ropot železne ograje, zato sem šel raje pogledat, kaj se dogaja.« Aleš Plesničar je v sredo okrog 21.30 stopil iz hiše na vrhu Ul. Damiano Chiesa in v poltemi zagledal senci. Bila sta moška, ki sta hitro porivala samokolnico čez Cesto za Bazovico proti avtomobilu s koprsko registrsko tablico, ki je bil parkiran ob vznožju manjše ceste, ki pelje na Drašco.

Kaj se dogaja, je zakričal, medtem ko se jima je približeval. Eden se je kar paš zapadol po Ul. Damiano Chiesa, drugi pa je skočil v avtomobil. »Odprl sem vrata in ga vprašal, kaj delata. Pričgal je motor in odpeljal gor po cesti, ki je brez izhoda,« je včeraj povedal Plesničar, ki je moškega hotel

Samokolnica na gradbišču, ki sta jo nepridiprava uporabila za prevoz agregata

FOTODAMJ@N

KRAS - Nazadnje se je to zgodilo na zemljišču blizu Globojnerja

Kradejo drva

Po Krasu se občasno pojavajo posebni tatovi, ki ne ležejo v hiše ali trgovine, temveč na gmajne. Ti tatovi ne iščajo zlata ali srebra, zanima jih les. To so namreč ljudje, ki kradejo drva, še posebno v poznojesenskem in zimskem obdobju.

Podobnih primerov je več, zadnjo tovrstno prijavo so karabinjerji prejeli v sredo: pred dobrima dvema tednoma je padriška družina na svojem zemljišču v Starem bregu, v ogradišču med Globojnerjem in padriškim cestnim predorom, nagradila kup drva. Kakih sto kilogramov lesa. Kup so lastniki delno skrili tako, da so ga pokrili z vejevjem, najbljžja steza je vsekakor dokaj dalč. Prejšnjo soboto so se vrnili na zemljišče, kjer pa jih je pričakalo nepriznato presenečenje: skoraj vsa drva so izginila, ostalo jih je le še za deset odstotkov (*na sliki*).

To podobnih tatvin je na omejenem območju v preteklih letih že prišlo, dogaja se tudi drugod po Krasu. Lastniki pa teh tatvin pogosto niti ne prijavijo, take dogodek morda

KARABINERJI Našli del plena po kraji pri Cuperlovi materi

Tatvi so 9. decembra v Trstu zlezli v stanovanje matere poslanca Giannija Cuperla in odnesli bogat plen – zlatino in nakit za približno 10 tisoč evrov. Karabinjerji tržaškega operativnega oddelka pa so po tednu dni že našli del plena. Preiskavo je usklajevalo državno tožilstvo, sodelovala je tudi policija. Karabinjerji so kazensko ovadili domnevnega storilca, državljanu Dominikanske republike, bivajočega v Trstu. Karabinjerji in policiji je po poročanju tiskovne agencije Ansa čestital glavni tožilec Carlo Mastelloni, ki je obenem izrazil upanje, da bodo sile javnega reda v prihodnje vse po gosteje sodelovale med seboj.

Zapornik noč v celico

Italijanski sindikat pravosodne policije Sappe je opozoril, da se je nek zapornik v tržaškem zaporu najmanj 24 ur upiral, ker ni hotel v celico. Slovenski državljan je bil zaradi tatvine pravnomočno obsojen, njegova kazen se bo iztekel novembra 2016. Po navedbah sindikata naj bi moški brez pravega razloga vztrajno zavračal celico, zaradi česar se je od srede dopoldne zadrževal v zaporniški ambulanti. V preteklosti naj bi se že podobno obnašal. Zaradi njega so morali pazniki spremeniti izmene. Dogajanje je po oceni generalnega tajnika Sappe Donata Capeceja nezaslišano, ker naj bi bili vodilni v zaporu preveč popustljivi.

Niso mladoletni

V zadnjem obdobju smo že nekajkrat poročali o migrantih, ki ob prihodu v Trst policiji izjavijo, da so mladoletni, nato pa se izkaže, da to niso. Praviloma se to dogaja z državljanji Bangladeša. Mladoletnike je treba v skladu z mednarodnimi in italijanskimi predpisi posebno zaščiti, zanje skrbijo v primernih centrih, prednost imajo pred polnoletnimi. Nazadnje je policija zaradi lažnih izjav ovadila in izgnala še tri bangladeške državljanje. Zdravniški pregled je pokazal, da imajo več kot 18 let.

NŠK - Decembske dejavnosti Oddelka za mlade bralce

Razstave in pravljice za radovedne mlade obiskovalce

Oddelek za mlade bralce Narodne in študijske knjižnice v Trstu se je z odprtjem razstave slik na svili avtorice Katarine Jeretin Ferluga vključil v letošnjo akcijo Ta veseli dan kulture. Umetnica, ki se je pred dobrima desetletjema iz ljubnega priselia na zahodni rob slovenskega kulturnega prostora, nagovarja tako mlade kot velike, saj gre pri njenih stvaritvah za izpovedno tehniko, ki privabljajo in očara vse otroke, današnje in nekdanje, če se le radi prepričajo čaru domišljije.

V tem smislu je 3. decembra potekalo tudi odprtje razstave, ki so se ga udeležili učenci 2. razreda OŠ Frana Milčinskega s Katinare (*na sliki*). Gospa Katarina si je namreč dogodek zamislila kot potovanje od slike do slike v iskanju prave, tiste, v kateri je doma njen prijatelj palček oz. nagajivi Gospod Nihče. Izkušnja, ki je bila zanimiva za otroke in odrasle, je dosegla svoj cilj: spodbuditi v njih zanimanje za pisane podrobnosti, ki jih ponujajo svilene pravljice gospe Katarine Jeretin Ferluga.

Teden zatem, 10. decembra, sta najmlajše obiskala ugledna prijatelja

Oddelka: igralec in očka Franko Korosec je bil decembrski pravljični gost, ki je pripovedoval pravljico o sv. Miklavžu in Malem krampusu. Na veliko veselje vseh zbranih se je nato prikazal še prični pravljični utrinek.

nesel veliko novih knjig za mlade bralce NŠK.

Veseli december pa se v knjižničnih prostorih Narodnega doma nadaljuje še **jutri ob 11. uri**, ko bo na vrsti praznični pravljični utrinek.

Včeraj danes

Danes, PETEK, 18. decembra 2015

TEO

Sonce vzide ob 7.40 in zatone ob 16.22 - Dolžina dneva 8.42 - Luna vzide ob 12.04 in zatone ob 0.21.

Jutri, SOBOTA, 19. decembra 2015

URBAN

VREME VČERAJ: temperatura zraka 8,5 stopinje C, zračni tlak 1029,1 mb na rašča, vlaga 66-odstotna, brezvetro, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 12,3 stopinje C.

Kino

AMBASCIATORI - 15.00, 17.15, 19.45, 22.00 »Star Wars: Il risveglio della Forza«.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »A Perfect Day«.

CINEMA DEI FABBRI - 15.30, 17.30 »La Isla Minima«; 19.30 »The Greasy Hands Preachers«; 21.00 »Qualcosa di noi«.

FELLINI - 18.15, 20.15, 22.15 »Dio esiste e vive a Bruxelles«; 16.40 »Il viaggio di Arlo«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.00, 18.00, 20.10, 22.15 »Irrational Man«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 15.40, 17.45, 19.50, 22.00 »Il ponte delle spie«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 15.40, 17.10, 18.50, 20.30, 22.15 »Francofonia - Il Louvre sotto occupazione«.

KOPER - PLANET TUŠ - 18.40 »Božič pri Cooperjevih«; 16.20 »Dobri dinozaver«; 20.40, 22.45 »Parkelj«; 16.30 »Snoopy in Charlie Brown - Film o Arašidkih«; 15.25, 17.00 »Snoopy in Charlie Brown - Film o Arašidkih 3D«; 15.50 »Spectre«; 18.15 »V srcu morja«; 15.30, 18.20, 20.30, 21.00, 22.35 »Vojna zvezd: Sila se prebuja«; 17.20, 19.00, 20.00, 21.40 »Vojna zvezd: Sila se prebuja 3D«; 18.30, 20.50 »Vsi na jug«.

NAZIONALE - 16.00, 18.50 »Star Wars: Il risveglio della Forza«; 16.30, 21.15 »Star Wars: Il risveglio della Forza 3D«; 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Vacanze ai Caraibi«; 16.30, 18.10, 20.20, 22.10 »Natale col boss«; 16.40, 18.20 »Belle & Sebastien - L'avventura continua«; 18.20, 20.00, 22.00 »Heart of the Sea - Le origini di Moby Dick«; 20.00, 22.00 »Il professor Cenerentolo«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

TRST

Mamici Mairim v veselje,
očku Luki v ponos,
mali

Tristan

je pokukal na svet,
brez zobkov in bos.

Bodi vedno sonček naš malí,
saj smo te komaj dočakali!

Presečni noni Miriam,
babica Silva, nono Mauro,
dedek Jožko, strica Martin in Leon,
teta Minka ter sestrična Lena

Barkovje
Cerkev sv. Jerneja

KONCERT

v sklopu deželne zborovske revije Nativitas
v organizaciji ŽeVS Barkovje
in sodelovanju s III. Rajonskim okrajem

Bila je luč, bila je pesem

V petek, 18. decembra

ob 20.30

Nastopajo:

ŽeVS Barkovje
(dir. Aleksandra Pertot)

Glasbena kambra
(dir. Tina Renar)

Mladinska skupina
Glasbene kambre
(dir. Aleksandra Pertot)

in Vokalna skupina Lijak Vogrsko
(dir. Mojca Sirk)

razredov višjih srednjih šol, s stalnim bivališčem v občini Dolina. Obrazec je treba izpolnjevati na www.sandorligo-dolina.it.

Čestitke

Našo družino je osrečil prihod TRISTANA. Mami Mairim in očetu Luki čestitamo, našemu Tristanu pa iz srca želimo vso srečo. Pranonoti Meri, Gina in Ančko, prastrica Elder in Dario ter bratranca Matej in Patrik.

Božične zvezdice so zableščale in malega TRISTANA v objem mamice Mairim in očka Luke pripeljale. Presečnima staršema, nonotoma Maurotu in Miriam ter pranonotom čestitamo, novorojenčku pa želimo veliko lepega in dobrega. Walter in Bojija z družino.

Novica lepa je v Barkovje spela, da bosta Leja in Taj novega prijatelja imela. TRISTAN si je hitro na svet želel, da bi z mamico Mairim in očkom Luko božič preživel. Družina Cimprič in Cheber želimo vse naj naj! Prijatelji Barkovljani.

PETER SIARES STURMAN je z današnjim dnem uradno polnoten. Vse najboljše in obilo študijskih uspehov mu želijo sorodniki iz Mačkolj in starši iz Atakame.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM DEBELIS

je na Kolonkovcu odprt do 23.12
vsak dan od 10. do 22.

Ul. Ventura 31/1

Tel. 040-391790

Šolske vesti

COŠ MARA SAMSA IN IVAN TRINKO

ter OV Palčica vabita na sejem ročnih izdelkov in božičnico, ki bo danes, 18. decembra, ob 13.30 v prostorih KD Venturini v domu A. Ukmar pri Domju.

UČENCI OS GRBEC - STEPANČIĆ, malčki OV iz Škednja, OV J. Ukmarja ter učitelji in vzgojiteljice toplo vabijo na Božičnico, ki bo danes, 18. decembra, ob 15.00 v domu Jakoba Ukmarja v Škednju. Na prireditvi bodo učenci in malčki izročili dobrodelno nabirko predstavniku združenja »Ne bombe, a samo bonboni«, ki so jo predidili na šoli v okviru decembrskih praznovanj.

BOŽIČNICA S PRIŽIGOM LUČK bo na »Gorici« na trgu v Dolini v pondeljek, 21. decembra, ob 17. uri. Program bodo izvedli otroci OV Piška Nogavčka in učenci OŠ Prežihov Voranc. Po končani proslavi se bomo vsi skupaj še zbrali v prostorih Majence kjer se bomo pogreli s toplim čajem in posladkali s »panettom«.

OS A. SIRKA IZ KRIŽA - učenci in učiteljice vabijo na božičnico »Tip in Tipka in lepo vedenje«, ki bo v ponedeljek, 21. decembra, ob 19. uri v vaški cerkvi sv. Petra in Pavla.

MALČKI IZ VRTCA IN UČENCI OS IZ BAZOVICE v sodelovanju z rajonskim svetom za Vzhodni Kras, vabimo na božično igrico »Katera jelka je prava?«, ki bo v torek, 22. decembra, ob 18. uri v Kulturnem domu Skala v Gropadi. Pridite, ne bo vam žal!

DTZ ŽIGE ZOISA sporoča, da bodo uradi zaprti v četrtek, 24., in v četrtek, 31. decembra, ter v soboto, 2. januarja.

OBČINA DOLINA sporoča, da bo do 15. januarja možno predložiti prošnje za dodelitev denarnega prispevka za povračilo stroškov v š. 2015/16: za nakup učbenikov, individualnih učnih pripomočkov v korist učencev NSŠ in/ali za nakup vozovnic za prevoz v tržaški pokrajini v korist učencev NSŠ in prvih dveh

Loterija 17. decembra 2015

Bari	81	39	20	44	76
Cagliari	79	70	25	41	60
Firence	16	24	87	54	23
Genova	43	30	10	41	67
Milan	12	73	47	44	76
Neapelj	74	23	48	73	52
Palermo	50	17	75	33	28
Rim	32	63	72	15	16
Turin	29	60	43	45	13
Benetke	45	60	38	90	73
Nazionale	85	50	34	29	74

Super Enalotto Št. 151

11	44	56	81	83	87	jolly 9
Nagradsni sklad						33.127.808,16 €
Brez dobitnika s 6 točkami						- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						- €
7 dobitnikov s 5 točkami						27.684,10 €
623 dobitnikov s 4 točkami						313,19 €
22.573 dobitnikov s 3 točkami						17,22 €

Superstar 6

Brez dobitnika s 5 točkami	- €
1 dobitnik s 4 točkami	31.319,00 €
99 dobitnikov s 3 točkami	1.722,00 €
1.488 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
9.890 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
23.026 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

**Zveza slovenskih kulturnih društev in
Deželno združenje pevskih zborov USCI FJK**

vabita na niz koncertov v sklopu deželne revije Nativitas

Danes, 18. decembra 2015, ob 20.30

**Gropada,
Kulturni dom Skala
ZDRUŽENI V MELODIJI**

Koncert organizira KD Skala-Gropada

Nastopajo
MePZ Skala Slovan (Gropada-Padriče), dir. Jari Jarc
MIVS Anakrousis (Trst), dir. Jari Jarc
MoVS Lipa (Bazovica), dir. Anastasia Puric

**Barkovlje, Cerkev
sv. Jerneja
BILA JE LUČ,
BILA JE PESEM**

Koncert organizira ŽeVS Barkovlje v sodelovanju s III. rajonskim okrajem

Nastopajo
ŽeVS Barkovlje (Ts), dir. Aleksandra Pertot
Glasbena kambrca (Ts), dir. Tina Renar
Mladinska skupina glasbene kambrce (Ts),
dir. Aleksandra Pertot

VOS Lijak Vogrsko (Slo), dir. Mojca Sirk

**Sv. Jakob,
Cerkev sv. Jakoba
VADVENTU**

Koncert organizira Slovenski klub v sodelovanju s Šentjakobskim kulturnim društvom

Nastopata
Zbor Jacobus Gallus (Ts), dir. Marko Sancin
Harmonikarski orkester GM Synthesis 4 (Ts),
dir. Fulvio Jurinčič

Poslovni oglasi

KANTINA OTA V BOLJUNCU
je odprta do 23. decembra,
vsak dan, od 16.00 do 19.00,
v soboto in nedeljo tudi od 10.00
do 12.00.

Za druge urnike in dneve:
3338487255.

Ekstra deviško oljčno olje, vino,
darični paketi.

Mali oglasi

ČERNIGOJEVO GRAFIKO večjega formata, črno-bela, l. 1. 1960 prodam za 450,00 evrov. Tel. št.: 338-6603682.

DOMAČA OREHOVA JEDRCA skrbno očiščena prodajam. Tel. št.: 349-1466866.

GOSPA Z IZKUŠNJAMI in pripomočkom išče delo kot negovalka starejše osebe 24 ur dnevno. Tel. št.: 00386-40637800 ali 00386-31349125.

ISČEM DELO kot oskrbovalka starejših oseb 24 ur dnevno. Tel. št.: 00386-41238424.

NA PROSEKU dajemo v najem opremljeno stanovanje (avtonomno ogrevanje, parkirišče, dve sobi, kuhinja, balkon in kopalnica). Tel. št.: 040-225320, 333-1129574.

PRODAJAM 4 zimske gume, št. 195/65/R15. Tel. št.: 340-8534021.

PRODAJAM domače klobase. Tel. št.: 338-5098764.

PRODAM 60-kg tehtnico omega. Tel. št.: 331-7114399.

RESNA IN ZANESLJIVA GOSPA išče delo za oskrbo starejših, tudi 24 ur dnevno. Tel. 329-3227075.

Obvestila

DRUŠTVO MOSP vabi dijake in študente na prvo delavnico v sklopu projekta Ko zaživi pisana beseda, danes, 18. decembra, ob 14. uri v Peterlini dvorani, Ul. Donizetti 3. Delavnico vodita novinarka Breda Susič in Damjan Košuta.

OBČINA DOLINA in konzorcij oljkarjev tržaške pokrajine Tergeste Dop, v sklopu dogodkov Božič v Bregu, vabi na predstavitev koledarja Pod oljkami v Bregu 2016, ki bo danes, 18. decembra, ob 18. uri v Sprejemnem centru naravnega rezervata doline Glinščice v Boljuncu.

DELAVNICA SOMATSKIH GIBOV bo znova potekala v soboto, 19. decembra, od 15. ure dalje v prostorih KD I. Gruden v Natrežini. Vodil jo bo Aleš Ernst. Info in vpis na tel. št. 349-6483822 (Mileva).

ODBORNOSTVA SOCIALNIH SLUŽB Občin Okraja 1.1 (Devin Natrežina, Zgonik in Repentabor), ob priliki praznika sv. Treh kraljev, organizira jo v sredo, 6. januarja, kosilo z glasbo v agiturizmu v Samatorci za osebe

nad 65. letom, s stalnim prebivališčem v občinah Devin-Natrežina, Zgonik in Repentabor. Vpis do danes, 18. decembra, od 9. do 12. ure: v tajništvu občine Repentabor in občine Zgonik ali na sedežu Socialne službe, Naselje Sv. Mavra 124 (Sesljan).

V EČNAMENSKEM CENTRU Dolga Krone v Dolini bo v soboto, 19. decembra, od 10. do 18. ure potekal tradicionalni božični sejem »Najlepše darilo je koristno darilo«. Na voljo bodo številni domači proizvodi. Prijeditev bo na ogrevanem in pokritem prostoru.

ZDRAŽENJE STARŠEV COŠ Pinko Tomažič in OV Elvira Kralj iz Trebča vabi na božično-novoletni sejem, ki bo v Hiški od Ljenčice v soboto, 19. decembra, 10.30-13.00 in 16.00-19.00 ter v nedeljo, 20. decembra, 9.30-12.00 in 16.00-17.00.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM IN ZSŠDI vabi na Novoletni plesni festival, ki bo v nedeljo, 20. decembra, ob 17.00 v telovadnici Ervatti pri Briščikih.

AŠD MLADINA, v sodelovanju z Združenjem za Križ, prieja do nedelje, 20. decembra, od 17. ure dalje »Kriške božične dneve« v Ribiški hiši v Križu.

AŠD SK BRDINA obvešča, da se bodo v zimski sezoni odvijali tečaji smučanja. Info in vpis na tel. št. 340-5814566 (Valentina).

JUS NABREŽINA vabi člane, vaščane in prijatelje na predstavitev koledarja za l. 2016 »Gospodarstvo nekoč«, ki bo v nedeljo, 20. decembra, ob 10.30 v baru na nabrežinskem trgu.

KD SLOVAN s Padrič vabi v nedeljo, 20. decembra, ob 18. uri na božično zdravico pod okrašenim borom na glavnem padriškem trgu. Nastopil bo MePZ Slovan Skala pod taktilko Jarija Jarcia, vaški otroci pa bodo predstavili društveni koledar 2016. Ob 10. uri vabimo otroke in starše na božično eko delavnico v prostore Gozdne zadruge na Padričah.

BOG VAS ŽIVI! Učenci COŠ P. Tomažič Vam bodo s pesmijo voščili vesele praznike. Po vasi se bodo koledniki podali v ponedeljek, 21. decembra, popoldne in v torek, 22. decembra, zjutraj.

UČENCI OŠ A. GRADNIKA NA COLU bomo v ponedeljek, 21. decembra, od 10. do 12. ure koledovali po Repnu. Ob 12. uri bomo vsem vaščanom zapeli in voščili na »Placu«.

SKD VESNA prieja v torek, 22. decembra, v sodelovanju s Skladom Matej Lachi-Lah in rajonskim svetom za Zahodni Kras, celodnevno božično-novoletno družabnost v Ribiški hiši v Križu. Ob 19. uri kulturni program, ves dan dobrodeleni sejem v sodelovanju z osnovno šolo A. Sirka.

AŠD VESNA vladljivo vabi na družabnost ob koncu leta, ki bo v sredo, 23. decembra, ob 19. uri v domu Alberta Sirkha v Križu. Predstavili bomo tudi koledar za l. 2016. Pričakujemo vas.

NA POBUDO LIONS CLUBA iz Devin-Natrežine ter v sodelovanju in s pokroviteljstvom občine Devin Natrežina poteka brezplačno merjenje

krvnega tlaka vsako 1. in 3. sredo v mesecu, od 9.30 do 11.30 v Grudnovi hiši v Natrežini.

OBČINSKA KNJIŽNICA Nada Pertot v Natrežini obvešča cenjene bralce, da bo zaprta zaradi dopusta od ponedeljka, 28. decembra, do petka, 8. januarja.

KRUT vabi na tradicionalno srečanje ob koncu leta, ki bo v torek, 29. decembra, v gostilni v Ul. Gruden, Bazovica. Info in prijave na sedežu, Ul. Cicerone 8, tel.: 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

JUS NABREŽINA obvešča, da se je začelo vzdrževalno čiščenje enega dela Brščic in pobiranje suhih drv in črakov. Navodila in ostale info na tel. št. 347-6849308 (Igor), 349-5289593 (Milivoj) in 329-3177329 (Gianni). Ob ponedeljkih od 18.30 do 19.30 je na sedežu Jusa na razpolago tudi odbornik.

OBČINA ZGONIK prieja v sodelovanju s krajevnimi društvami, tradicionalno novoletno družabno srečanje v nedeljo, 10. januarja, ob 17. uri v domu v Briščikih. Srečanja se lahko udeležijo vsi občani nad 70. letom. Prisotnost potrdite do 5. januarja v tajništvu občine Zgonik ali na tel. št.: 040-229101.

ŠD MLADINA organizira 5 celodnevnih tečajev smučanja za otroke v januarju in februarju, s pričetkom v soboto, 9. januarja. Info in vpis: info@mladina.it ali tel. št. 347-0473606.

PLAY & LEARN - želiš, da bi se tvoj otrok učil angleščino na preprost in zabaven način? Igre, pesmice, maske in še marsikaj drugega čakajo otroke od 3. do 6. leta. Urniki: sreda 17.00 - 17.45, začetek 10. februarja. Info in prijave na www.melanieklein.org.

Izleti

SPDT se bo udeležilo v nedeljo, 20. decembra, tradicionalnega Spominskega pohoda na Javornik. Odhod ob 7.30 izpred spomenika padlim v Križu. Prevoz z osebnimi avtomobili, na razpolago tudi društveni kombi. Prijave in info na tel. št. 338-4913458 (Franc).

POHOD BREZ MEJA, TE SKUPNE STEZICE... bo v nedeljo, 27. decembra. Zbirališče pohodnikov v Parku v Prebenegu ob 9.30. Pohod v sklopu dogodkov Božič v Bregu vasi Dolina, Prebeneg, Mačkolje, Socerb, Osp in Kastelec v skupini organizacij z Občino Dolina, Naravnim rezervatom doline Glinščice in Krajevno skupnostjo Črni kal.

Prireditve

»BILA JE LUČ, BILA JE PESEM« - koncert, v sklopu deželne zborovske revije Nativitas v organizaciji ŽeVS Barkovlje in sodelovanju s III. Rajonskim okrajem, bo danes, 18. decembra, ob 20.30 v cerkvi sv. Jerneja v Barkovljah. Nastopajo ŽeVS Barkovlje (dir. Aleksandra Pertot), Glasbena kambrca (dir. Tina Renar), Mladinska skupina Glasbene kambrce (dir. Aleksandra Pertot) in Vokalna skupina Lijak Vogrsko (dir. Mojca Sirk).

»ZDRAŽENI V MELODIJI« - koncert v sklopu deželne zborovske revije Nativitas v organizaciji KD Skala-Gropada bo danes, 18. decembra, ob 20.30 v KD Skala v Gropadi. Nastopajo MePZ Skala-Slovan (Gropada/Padriče) in MIVS Anakrousis (dir. Jari Jarc) ter MoVS Lipa iz Bazovice (dir. Anastasia Puric).

TS360, ZTT IN MLADIKA vabijo na Oberdankov trg danes, 18. decembra, ob 10. uri na zadnjo Kavo s knjigo v letošnjem letu. V gosteh bomo imeli Dunjo Jogan in Marka Gavriloskega, avtorja knjige »Hopa Cupa« ter kapetana Bruna Volpija Lisjaka, avtorja obmorskih zgodb za otroke »Ribič Sardon«.

TS360, ZTT IN MLADIKA vabijo na Oberdankov trg danes, 18. decembra, ob 10. uri na zadnjo Kavo s knjigo v letošnjem letu. V gosteh bomo imeli Dunjo Jogan in Marka Gavriloskega, avtorja knjige »Hopa Cupa« ter kapetana Bruna Volpija Lisjaka, avtorja obmorskih zgodb za otroke »Ribič Sardon«.

WILMA PECENKO vabi na tradicionalno srečanje ob koncu leta, ki bo v sredo, 23. decembra, ob 19. uri v domu Alberta Sirkha v Križu. Predstavili bomo tudi koledar za l. 2016. Pričakujemo vas.

Gallus (dir. Marko Sancin) in Harmonikarski orkester GM Synthesis 4 (dir. Fulvio Jurinčič).

VESELI DECEMBER V ŠEMPOLAJU: danes, 18. decembra, ob 18.00 tradicionalna božičnica na trgu; v ponedeljek, 21. decembra, ob 20.00 v Štalci večer Srečno.

MLADINSKI KROŽEK DOLINA in Mali kitaristi iz Brega prirejata tradicionalni božični koncert »Na božičnih notah« v soboto, 19. decembra, ob 16.30 za vrtec in osnovno šolo ter ob 18.30 za srednjo in višjo šolo v prostorih SKD Valentin Vodnik v Dolini. Toplo vabljeni!

SKD IGO GRUDEN vabi na koncert Žar Mediterana: sopranistka Tamara Staneši in kitarist Janoš Jurinčič bosta izvajala priredebit ljudskih pesmi raznih narodov Marca Sofianopula. V soboto, 19. decembra, ob 20.30 v Kulturnem domu I. Gruden v Natrežini.

SKD PRIMOREC vabi na predstavo za otroke »Božična nevihta« v izvedbi gledališke skupine »Blabla teater« - Trebče v soboto, 19. decembra, ob 16. uri v Ljudskem domu v Trebčah. Režija: Julija Berdon. Sledi družinska kreativna delavnica za predšolske otroke s starši in razstava izdelkov otrok, ki se udeležujejo Ur pravlji.

BOŽIČ IN STYLE - v raznobarnih glasbenih stilih prepleteno božično drevo, koncert v sklopu deželne zborovske revije Nativitas v organizaciji MoVS Lipa - Bazovica bo v nedeljo, 20. decembra, ob 20. uri v cerkvi sv. Marije Magdalene v Trebčah. Režija: Julija Berdon. Sledi družinska kreativna delavnica za predšolske otroke s starši in razstava izdelkov otrok, ki se udeležujejo Ur pravlji.

TRŽAŠKA NOŠA: v društvem baru n'Grici v Boljuncu je, v sodelovanju s Skupino 35-55 SKD F. Prešeren, na ogled razstava in koledar o folklorni skupini, ki so ga pripravili pri TFS Studi.

BOŽIČNI SEJEM IN BOŽIČNA RAZSTAVA (za ovrednotenje ljubiteljskega umetniškega izražanja članic in članov Krut) sta odprta v Štalci v Šempolaju do 20. decembra, od 15.30 do 18.00, ob nedeljah tudi od 9.30 do 11.00.

GLASBENA MATICA IN SSG vabi na koncert skupine Sebastian String Quartet (Zagreb), ki bo v sklopu »Nedeljskih glasbenih matinéj v SSG« v nedeljo, 20. decembra, ob 11. uri v foyerju Kulturnega doma v Trstu, Ul. Petronio 4.

KRD DOM BRIŠČIKI vabi v nedeljo, 20. decembra, ob 17.30 na ogled dokumentarnega filma »Črno-žolti Trst«, re

DOLGA KRONA - Jutri od 10. do 18. ure

Sedma božična tržnica

Letos rekordno število razstavljalcev in tudi animacije za otroke

Na letošnjo božično tržnico v večnamenskem centru na Dolgi Kroni, ki bo **jutri od 10. do 18. ure**, se je prijavilo rekordno število razstavljalcev. Štirideset proizvajalcev bo ponujalo vino, olje, razne vrste sirov, pršut in mesnine, sadje, zelenjava, sokove, marmelade, med, čaje, pivo, posušene losose, sirupe, vloženo zelenjava, kis, izdelke iz sive, fig in dišav. Prostor bo tudi za umetne obrti, čipkarstvo, nakit, lesene izdelke ter slike. Skratka, bogata ponudba za vse okuse in žepe.

Vstop v ogrevani prostor je prost, degustacija kakovostnih izdelkov pa bo lahko zadovoljila še takoj zahtevnega obiskovalca, saj bodo množično prisotni zlasti proizvajalci iz Brega, ki so zelo zadovoljni z obilno in kakovostno letino olja in vina. Prav radi bodo dali v pokušnjo letošnji pridelek olja, pa tudi razna vina. Ostali razstavljalci pa prihajo od vsepovsod, tako da so zastopani številni slovenski okoliši, le-

tos pa bodo prvič navzoči tudi razstavljalci iz pobratenec občine Kočevje. Tudi za priložnostna darila bo to prava priložnost. Za otroke pa bo na voljo animacija od 15. do 17. ure,

možno bo obiskati tudi bližnjo konjušnico.

Zlasti ob tej prilici velja staro geslo: najboljše darilo je koristno darilo.

ŠEMPOLAJ - Drevi Na placu tradicionalna božičnica

V okviru pobud v Veselem decembru, bo **drevi ob 18. uri** na placu v Šempolaju, v organizaciji SKD Vigid, COŠ S. Gruden in domačega otroškega vrtca tradicionalna božičnica. Praznični program bodo oblikovali malčki otroškega vrtca, učenci osnovne šole S. Gruden, mali pevci člani zborčka Vigid, članice otroške in mladinske plesne skupine Vigid, muzikanti mladinske glasbene skupine Kraški Fenomeni, posebna gostja pa bosta Božiček in Dede Mraz. Ob zaključku bo v Štalci za vse poskrbljeno za topel čaj in kuhanino vino.

V Štalci sta še do nedelje na ogled božični sejem ročnih del in knjig, koledarjev in pratik ter skupinska razstava 26 članic in članov Kruta Za ovrednotenje ljubiteljskega umetniškega izražanja. Razstava in sejem si lahko ogledate danes po božičnici oz. jutri od 15.30 do 18. ure, v nedeljo pa od 9.30 do 11. in od 15.30 do 18. ure.

V ponedeljek, 21. decembra, bo v Štalci ob 20. uri zaključna pobuda Veselega decembra, večer Srečno z nastopom raznih glasbenih in pevskih skupin.

TREBČE - Ta konec tedna

Otroška predstava in božični sejem

Od oktobra je v Ljudskem domu v Trebičah vse živo. Slovensko kulturno društvo Primorec je po več letih premora spet organiziralo delavnice za otroke. Vodi jih Julija Berdon s pomočjo Chiare Di Stanislao, Veronike Feri, Tine Kralj, Maje Mochor in Veronike Škerk. Otroci od 2 do 5 let, ki se udeležujejo Ur pravljic, so že prisluhnili pravljicam Čukec Luke in nespečnost, Strahec Tuh noče biti neviden, Miškinih pet buč, Pravljica o živem piškotku in Božična nevihta, izpod peresa Julije Berdon. Po vsaki pravljici pa so izdelali ročno delo ali narisali risbo.

Osnovnošolci, ki obiskujejo gledališko delavnico, so svojo skupino imenovali Blabla teater - Trebče. Na začetnih srečanjih so se seznanili z osnovami gledališča in nato začeli s pripravami na božično igrico. Krstni nastop skupine Blabla teater - Trebče, z otroško predstavo v enem dejaju Božična nevihta bo **jutri ob 16. uri**. Sledila bo brezplačna družinska kreativna delavnica za predšolske otroke in starše-spremljevalce ter razstava umetniških del, ki so jih izdelali otroci Ur pravljic. V Hiški u'd Ljenčkice pa bo potekal božični sejem v organizaciji združenja staršev OV E. Kralj in COŠ P. Tomažič. Urnik: **jutri** od 10.30 do 13. in od 16. do 19. ure; v **nedeljo** od 9.30 do 12. ure in 15. do 17. ure.

SESLJAN - Sejem Praznično ozračje tudi v Portopiccolu

Tudi sesljansko turistično naselje Portopiccolo bo letos gostilo božični sejem, in to prvič. Sejem bo potekal **od danes do 24. decembra**. Prvi božični sejem se ne boji primerjave z ustaljeno tradicijo Severne Evrope in temelji na proizvodih »Made in Italy«. Obiskovalci bodo lahko izbirali med obrtniškimi izdelki in pristno enogastronsko ponudbo iz prve roke, uživali v okusih in tipičnih tržaških ter slovenskih ročnih delih, vedno v skladu z božičnim časom. Male lesene hišice, ki bodo sestavljale sejem, so postavili po ulicah in ulicičah Portopiccola, dopolnilne pa bodo ponudbo trgovin v naselju. Tamkajšnje restavracije bodo sodelovale s posebnimi prazničnimi jedilniki. Slaščičarna Pek bo pravi naslov, kjer kupiti tradicionalne domače sladice. Niz koncertov in srečanj bo popestril dneve in večere za tiste, ki bodo izbrali Portopiccolo za svoje nakupe ali preprosto za sprehod med božičnimi barvami in vonjavami.

Koledar dogodkov je na spletni strani www.portopiccolosistiana.it in na Facebooku.

NATIVITAS - V režiji slovenskih zborov

Nocoj kar trije božični koncerti

Božič se bliža in večina zborovskih skupin ima v tem obdobju nadpovprečno veliko pevskih obveznosti, kot potrjuje tudi bogat koledar revije Nativitas. V vrsto skoraj vsakodnevnih koncertov, ki jih povezuje in promovira deželna Zveza zborovskih društev Usci v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev, bo tokrat tudi veliko koncertov slovenskih zborov iz naše dežele. Danes se bodo samo v Trstu sočasno odvijal štirje koncerti, med katerimi bodo trije nastali v režiji slovenskih zborov. Poslušalci ne bodo imeli lahke izbire, saj se bodo vsi pričeli ob 20.30.

V barkovljanski cerkvi bo na sporednu tradicionalna revija Bila je luč, bila je pesem. Ženska vokalna skupina Barkovlje in mladinska skupina Glasbena kambrca, ki ju vodi Aleksandra Pertot, ter malčki Glasbene kambrce, ki delujejo pod mentorstvom Tine Renar, bodo s pevsko dobrodošlico (in spremljavo mladih instrumentalistov Kambrce) uveli nastop vokalne skupine Ljuk Vogrsko. Na sporednu bodo skladbe iz mednarodne božične literature in ljudske priredebe. Sodelovanja bo tudi harfistka Tatjana Donis.

Združeni v melodiji pa je naslov koncerta skupin iz Bazovice in Gropade v dvorani Kultурnega doma Skala v Gropadi. Zapeli bodo mešani zbor Skala-Slovan, mladinska vokalna skupina Anakrousis s svojim pop in jazz repertoarjem ter moška vokalna skupina Lipa. Jari Jarc in Anastasia Puric sta pripravila program, ki bo privabil s pestro mešanico različnih stilov. Zbora Lipa in Anakrousis bosta s tem programom tudi gostovala v nedeljo v cerkvi Madonna della Neve v Vidmu. Pri sv. Jakobu pa bo mešani zbor Jacobus Gallus predstavljen poseben adventni koncert, na katerem se bodo glasovi pevcev povezali z mehi Harmonikarskega orkestra Glasbene matice Synthesis 4, pod vodstvom Marka Sancina in Fulvija Jurinčiča. Občinstvo bo lahko poslušalo nekaj znanih biserov nabožnega zaklada, a tudi prirede popularnih ameriških božičnih motivov.

V soboto se bo program revije Nativitas nadaljeval s pohvalno pobudo, ki bo povezala slovensko in italijansko božično tradicijo. V cerkvi sv. Petra in Pavla pod univerzo bo ob 20.30 koncert v sklopu 16. revije Atmosfere di Natale, na katerem bosta združila glasove ženski zbor Il Focolare, ki ga vodi Giampaolo Sion, in cerkveni zbor sveti Jernej z Opčin pod vodstvom Janka Bana.

ROP

BIVŠA RIBARNICA

Dve fronti, eno mesto

Z drugega zornega kota predstaviti zgodovino Trsta in njegovega prebivalstva iz časa prve svetovne vojne in prvih povojnih let je namen razstave 14-18 Dve fronti, eno mesto. Tržaške zgodbe, ki jo je Občina Trst s podporo Dežele FJK pripravila v bivši ribarnici na nabrežju. Razstava bodo slovesno odprli danes ob 18. uri, za javnost pa jo bodo odprli **jutri ob 11. uri**. Razstava bo na ogled od jutri do 9. junija leta 2016 od ponedeljka do četrtek od 11. do 19. ure, ob petkih in sobotah od 11. do 21. ure, ob nedeljah in praznikih od 10. do 19. ure. Vstop je 6 evrov, po znižani ceni 4 evre. Razstavo je postavil Lucio Fabi, zgodovinar in muzejski svetovalec, uredila pa Bianca Cuder, vodja občinske službe za knjižnice, šolstvo in mladinsko politiko ter direktorica mestnih muzejev.

Na razstavi so prikazane fotografije, primerki, predmeti in dokumenti iz Mestnega muzeja Risorgimenta, Gledališkega muzeja C. Schmidl, mestne fototeke, Mestne knjižnice Attilio Hortis, Vojnega muzeja za mira Diego de Henriquez in Glavnega arhiva. Na ogled so tudi prispevki ustanov Capella Underground in Cineteca del Friuli ter številnih zasebnih zbirk, med katerimi sta Hellmannova zbirka iz Rima (Trench Art predmeti) in Luisijeva zbirka iz Trsta (prično tisoč vojačkov iz tistega obdobja).

Kotalkarska revija in obrtniška tržnica

V okviru pobud Božič z nami 2015 bo na kotalkališču na open-skem Pikelcu **danes in jutri** (ob 20.30) ter v nedeljo (ob 17.30) zaživelja kotalkarska revija ŠD Polet na temo Cirkusa. Vstop je prost. Danes in jutri pa bo na Nanoškem trgu in vzdolž pločnikov Narodne ulice, Dunajske ceste in Proseške ulice tržnica rabljenih predmetov in obrtniških izdelkov. V nedeljo se bo med 15.30 in 18. uro po Opčinah mudil Božiček.

Cuore di pietra

V Tržaškem knjižnem središču bo **drevi ob 18.30** založba Hammerle predstavila delo Cuore di pietra. Un viaggio nell'anima dei vini del Carso. Z avtorjem Federicom Alessiom se bo o kraških vinogradnikih in njihovih vinih pogovarjal somelje Adriano Bellini.

Popravek

V nadnaslovu četrtkovega članka o referendumu o zakonski zvezi smo kot organizatorja tržaškega srečanja namesto SKGZ navedli Slovenski klub. Za napako se opravičujemo.

Mitja iz Ledenega kraljestva

Tržaški župan Roberto Cosolini je včeraj izročil priznanje Mitji Rabarju, tržaškemu grafičnemu animatorju, ki je že sodeloval pri mnogih slavnih animiranih filmih. Med temi so: Jaz, baraba (Despicable me), Lorax (Dr. Seuss' The Lorax), Razbjija Ralph (Wreck-it Ralph), Ledeno kraljestvo (Frozen) in Veličastnih 6 (Big Hero 6). Ledeno kraljestvo je za animacijo prejelo celo oskarja. Rabar se je izsolal na tržaški šoli Nordio, nato je diplomiral na umetnostni akademiji in Benetkah. Delal je v Nemčiji in Franciji, že nekaj let pa živi v Los Angelesu, kjer je edini italijanski animator velikana Walt Disney.

**slovensko
stalno
gledališče**
**SEZONA
2015/16**

**3 DOGODKI
DANES, 18. decembra**

ob 20.00
Otvoritev razstave Lele B. Njatin
Narod si bo pisal sodbo sam
ob 20.30
slovesna podelitev Nagrade
Uchimura za predstavo
Moderne nô drama
sledi...

tržaška PREMIERA koprodukcije SSG,
SNG Nova Gorica in PGK

Ivan Cankar

LEPA VIDA

režiser Miha Nemec

v Veliki dvorani SSG Trst
z italijanskimi nadnapisi
ponovitve predstave se nadaljujejo
do 20. decembra

www.teaterssg.com

NAŠ INTERVJU - Režiser Miha Nemec o svoji postavitvi Lepe Vide

»Tudi danes hrepenimo po svobodi in mirnosti«

Nova koprodukcija SSG od danes do nedelje še na tržaškem odru

TRST - Po Kranju, Novi Gorici in Gorici bo Cankarjeva Lepa Vida danes obiskala tudi Trst. Na velikem odru Kulturnega doma bodo do nedelje na sporednu tri ponovitve uprizorite, ki je nastala v koprodukciji treh slovenskih gledaliških hiš - Prešernovega gledališča Kranj, Slovenskega narodnega gledališča Nova Go-

bol hrepenenja naroda, zato nas je zanimalo vedeti, kakšna je ta duša naroda danes in ali se v tem razlikuje od tiste iz Cankarjevih časov.

»Tako kot smo jo diagnosticirali, tako kot se je razkrila, je duša naroda v kar ubogem stanju. Taka je bila sicer tudi takrat, ko je Cankar pisal to dramo. Če bi ne bila v slabem stanju, ne bi hrepenela po nečem boljšem. Tudi danes hrepenimo po boljšem, po neki svobodi, po mirnosti, da bi se osvobodili vse peze tistega, kar se dogaja po svetu. Duša si želi nekam na lepše. In če hrepeni po lepem, seveda hrepeni po vrlinah, po tistem, kar v teh nemirnih časih občutimo kot lepo in varno. Tukaj sta ti stični točki

Miha Nemec in prizor iz Lepe Vide SNG NG

rica in Slovenskega stalnega gledališča Trst. Pred tem bodo ob 20. uri odprli razstavo Lele B. Njatin Narod si bo pisal sodbo sam in tržaškemu ansamblu podelili japonsko nagrado Uchimura za uspešno uprizeritev Moderne nove drame.

Lepa Vida je režiral Miha Nemec, sicer igralec SNG Nova Gorica, ki pa se je že preizkusil tudi v vlogi režiserja (Hotel Modra ptica, Rokovnica, Roka). Kot pravi, Cankarjeva Lepa Vida posebejla vprašanja in probleme človeka, njegov odnos do duše naroda. Lepa Vida je neke vrste sim-

Cankarjevo besedilo ste na oder postavili v celoti. Kako zgleda Lepa Vida, ki je bila napisana leta 1912, danes? Ima njena beseda isto moč?

V gledališču igramo tudi antična besedila, ker se ni v sami strukturi be-

sedila očitno nič spremenilo. To so večne teme, zato so klasiki. Lepo je rekel Srečko Fišer: najbolj aktualno je tisto, kar je večno. Tekst je celota, dramaturgija je živ organizem, v sistematični polaganja besed je zakodirana neka energija. Očitno smo že navajeni neprestano nekaj črtati, kar morda pomeni, da neprestano nekaj ne razumemo. Vsaj poskus razumevanja celote pa je, se mi zdi, pogumno dejanje. Seveda hrepenimo po tem, da bi vse razumeli, ampak nikoli ne bomo vsega razumeli. Nikoli ne bomo povsem razumeli, kaj je resnica, kaj je skrivnost življenja, kako biti iškreni ... in tega je v besedilu ogromno.

Zelo natančno smo analizirali vsako besedo, da bi razplastili besedilo, da bi v gledalcu sprožilo občutenja, saj je besedilo drugače popolnoma stvarno. Zelo smo se držali didej, tega, kar je Cankar sugeriral. Moč smo želeli pustiti njemu, njegovemu besedilu.

Kljub temu pa ste nekaj dodali in sicer svetlobo, ki mogoče Cankarju manjka ...

Mislim, da mu ne manjka, je pa skrita zadaj. Mojo izbiro je narekovalo predvsem dejstvo, da se bolj želim postavljati na stran upanja in svetlobe kot pa razsoditi, da tako pač je in naj gre zato vse k vragu.

Na odr imamo ob konkretnih likih tudi Tisto ...

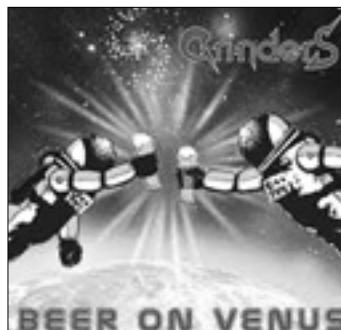
Tisto so simbolisti uporabljali za to, kar se ne da opisati in pri tem uporabljali tri pikice ali Tisto in se s tem popolnoma zadovoljili. Tudi pri nas Tisto nima točnega pomena, je materializacija nekega občutja. Je odrski lik, sestavljen iz treh oseb, ki pomaga na nekaterih mestih glasovno in gibanljivo poživiti predstavo.

V današnji družbi prevladujejo selfiji, vse mora biti na očeh, vidno in vidljivo. Mislite, da bodo gledali ci razumeli Tisto?

Saj nočem, da razumejo. Tisto je lahko občutek nečesa hecnega, nečesa mističnega skoz zvok. Tisto je vetrč, ki nam dvigne lase in nam sproži občutek. Tisto je lahko občutek narave, kolikor se to da v uprizoritvi narediti. Do neke mere se mi zdi, da nam je uspelo, ni pa bila naša prva želja, da bi to gledalci racionalno razumeli, ampak da bi ta dodatek zgolj intuitivno funkcioniral. (pd)

glasba@primorski.eu piše Rajko Dolhar

NA VES GLAS

PRISUHNITI

Beer On Venus

Grinders

Hard rock
Samožaložba, 2015

Ocena: ★★★★★★★★

Pred nekaj meseci sem se spraševal, kam so izginili naši rokerji. Zdela se mi je namerč, da je zamejskih bendov manj kot pred leti. Nekateri pa vendorje vztrajajo in med te spada skupina openskih fanfov, znanih z imenom Grinders. Grinders je mlada, perspektivna rokenrol skupina; lahko bi rekli, da je z glasbenega zornega kota brezkompromisna. Fantje igrajo hitri rokenrol, oziroma hard rock, ki spominja na sedemdeseta in delno osmdeseta leta prejšnjega stoletja, radi pa imajo tudi bluz ritme. Svojo glasbo so sami definirali »hard & heavy rock 'n' roll«. Bend so leta 2007 ustanovili pevec Peter »Kampfbumbr« Paulin, basist Ivan »The Kid« Rauher, kitarista Marko »Zerzi« Zerial in Marko »Gantara« Gantar ter bobnar Walter »Pivex« Vodopivec. Fantje so leta 2009 izdali svojo prvo kratko ploščo, od letos pa je med nami tudi prvenec Beer on Venus. Plošček sestavlja trinajst avtorskih komadov, trajanje pa okrog petdeset minut. Skupina je album posnela v glasbenem studiu Truck Terminal Studios na Fernetičih, v zadnjih mesecih pa ploščo promovira na svojih koncertih. Novembra so na primer nastopili na tržaški pivnici, kjer so v dveh urah dolgem programu pošteno segreli publiko. Zasedbi lahko sledite tudi preko spletne strani www.grinders-band.com.

Plošča Beer on Venus se začne s krajšim kitarskim introjem, ki se nato spremeni v prvi pravi komad Don't Waste Time. Gre za hitro rokenrol skladbo iz katere je takoj jasno, da so Paulin in ostali dolgoletni oboževalci avstralskega bendu AC/DC. Takoj zatem je na vrsti pesem, ki daje albumu naslov Beer on Venus, v kateri nam Openci razkrijejo, da so na zvezdi Veneri odkrili morja piva ... Dirty Woman je gotovo eden izmed boljših komadov plošče, odličen kitarski rif in enostaven refren! Plošča se za trenutek umiri s senzualnim bluzom The Devil's Righ Hand, takoj nato pa ritem spet pospeši v najkrajši pesmi albuma Fast Freedom. Med boljše komade ploščka spada še žurerska John The Rich, super rokenrol skladba Lady, Come With Me Tonight in še zaključna, zabavna Tits. Bravo fantje, Općine rocks!

TKS - Danes ob 10. uri

Hopa Cupa vabi

Na zadnji letosnji kavi s knjigo tudi o Ribiču Sardonu

Hopa Cupa je sad domišljije Marka Gavriloskega, z ilustracijami pa jo je opremila Dunja Jogan.

TRST - Založništvo tržaškega tiska bo danes zaključilo plodno začetniško leto s predstavljivijo knjige *Hopa Cupa* (dogodivščine hitrega škrata) Marka Gavriloskega, mladega avtorja, ki je svoje prve literarne korake naredil v reviji Galeb, s katero se naprej uspešno sodeluje. Markovo bogato pravljijočno besedišče je s prav takо bogatimi ilustracijami opremila Dunja Jogan.

Škrata Hopa Cupa in zgodbo o počasni misli so osnovnošolci in srednješolci že spoznali v letosnjem Galebovem šolskem dnevniku, slikanica pa prinaša škratove nove in sveže prigode. V zgodbah Zaljubljeni petelin, Jezni Kuk, Drevesni palčki in Zajčja sreča imajo mali bralci priložnost spoznati živalski svet, hkrati pa lahko dobijo tudi odgovore kako se spopasti z različnimi čustvi: jezo, ljubezni, žalostjo ...

Vsaka zgodba ima tudi svoj leit-

motiv in obliki pesmice, ki pravzaprav povzema dogajanje v zgodbi in na igriv način ponuja rešitev za nastale težave.

Škrat Hopa Cupa in njegova avtorja vabijo, da se jim pridružite na zadnji letosnji juntrani literarni kavi, ki bo tokrat nekoliko bolj praznična. V Tržaškem knjižnem središču na Trgu Oberdan bo danes ob 10. uri založalo po kavi Primo aroma, ob škratu Hopa Cupa pa se bo ljubiteljem knjig predstavil tudi Ribič Sardon, najnovejši pravljični junak iz »delavnice« založbe Mladika. Obe naši tržaški založbi sta se namreč odločili, da leta zaključita s skupno predstavljivijo svojih najnovejših del, namenjenih mladim bralcem. O delu Ribič Sardon, Primorske pripovedi za otroke in starše bo spregovoril njegov avtor, kapetan Bruno Volpi Lisjak, zvesti raziskovalec krajevne morske dediščine.

Za cikel Geneza je značilna neokrnjena narava

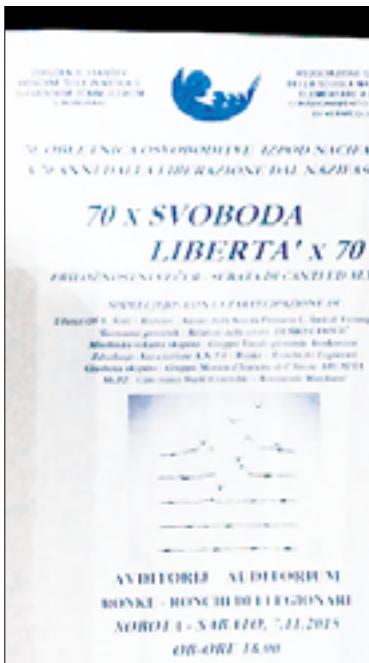
SEBASTIAO SALGADO

Salgadova Geneza prihodnje leto v Ljubljani

LJUBLJANA - V Muzeju in galerijah mesta Ljubljane (MGML) v letu 2016 kot osrednjo napovedujejo razstavo fotografa Sebastia Salgada. Ta bo po besedah direktorja MGML Blaža Peršina osrednji kulturni projekt v sklopu Ljubljane kot zelene prestolnice Evrope. Salgado, eden trenutno najuglednejših in v svetu najbolj iskanih živečih fotografov, se bo v Gale-

riji Jakopič in v Mestnem muzeju Ljubljana predstavil s projektom Geneza. Projekt, ki je nastajal osem let in geografsko zajema vse celine, je fotograf odziv na videne bričnosti človeštva, ki jih je kot svetovni popotnik in fotoreporter beležil v desetletjih svoje predhodne kariere. Pri ustvarjanju Geneze se je osredotočil na harmonične podobe neokrnjene narave, divjega življenja, pokrajini in domorodnih ljudstev, je povedala umetniška vodja Galerije Jakopič in Galerije Vžigalica Marija Skočir. (STA)

Na prvomajskem prazniku društva **Briški grč iz Števerjana** so nastopile Kombinatke iz Ljubljane. Na programu so bile partizanske pesmi in pesmi upora proti fašizmu. Med raznimi skladbami sta s prebiranjem poezij in raznih tekstov sodelovala člana Tik-Tak teatra, Solange Degenhardt in Robert Cotič. V imenu društva Briški grč je prisotne nagovorila Ingrid Komjanc, ki je praznik pozvezala s 70-letnico osvoboditve izpod nacifašizma; med drugim je povedala, da je spominjanje na vse, kar se je dogajalo v naših krajih v predvojnih, vojnih in povojnih letih, kulturna in zgodovinska dolžnost slehernega izmed nas.

Sedemdesetletnico osvoboditve so pripritelji iz **Združenja staršev romjanske osnovne šole in vrtca**, naslovali z oznako **70 x Svoboda – Pričočnostni večer**. Damiana Kobal je podčrtala pomembnost leta spominov in praznovanj, katerih rdeča nit je vrednota svobode. Glavni govor je imel Dušan Udovič, novinar iz Trsta. Spomin na osvoboditev pred sedemdesetimi leti postopoma bledi, ne smemo pa zbledeti zmagovalne vrednote, ki so zahtevala visoko ceno. Vztrajati je treba pri dojemaju tedanjih dogodkov in zavračati manipulacije, ki krnijo vrednost osvobodilnega boja.

70 let OF goriška društ

Ob 70-letnici osvoboditve in ponovne ustanovitve **Kulturnega društva Sovodnje** in 50-letnico postavitve spomenika pred županstvom, ki je posvečen 101 padlimu občanu, so novembra v občinski telovadnici v Sovodnjah pripravili jubilejno proslavo s koncertom Tržaškega partizanskega pevskega zboru Pinto Tomažič. Goste sta pozdravila Predsednik društva Erik Figelj in županja Alenka Florenin. Po pozivu, da je nujno zavračanje terorizma, je v telovadnici mogočno zadonela marseljeza, ki so jo prisotni poslušali stope. Na koncu je bil še Standing ovation za primorsko himno. Praznično srečanje se je nadaljevalo v dvorani Kulturneg doma, kjer je med zdravlicami bilo na ogled fotografsko in dokumentarno gradivo.

va ZSKD

Vsako leto na ta dan sekcija VZPI – ANPI v sodelovanju z društvom Oton Župančič iz Štandreža obuja spomin na padle partizane in taboriščnike. Letos, ko beležimo 70-letnico konca druge svetovne vojne, ko so nekateri dedje in očetje darovali življenja, zato da se nam zagotovili svoboda in pripravili prihodnost, je bil trenutek še toliko bolj doživet. Program so sooblikovali godba Viktor Parma iz Trebč, ženski zbor Danica, vokalna skupina Sraka in Glasbena matica.

Proslava ob 70 letnici osvoboditve je bila v Gabrijah pred spomenikov 24. aprila. Društvo Skala in sekcija VZPI – ANPI sta pripravila proslavo na kateri je zapel mladinski zbor Neokortex pod vodstvo Jane Drassich, recitatorska skupina učencev sovodenjske osnovne šole, moški pevski zbor Skala in zbor Jezero pod vodstvom Zulejke Devetak. Nagovor pa je imela sovodenjska županja Alenka Florenin.

Ob prilici obbletnice Kulturnega doma v Goriči izredno dobro in doživeto pripravili dobro uro dolg koncert partizanskih pesmi s pomenljivim naslovom »Biseri svobode« ženska vokalna skupina Danica iz Vrha pod vodstvom zborovodkinje Jane Drassich, moška vokalna skupina Sraka in pihališki orkester Kras iz Doberdoba, oba sestava vodi dirigent Patrik Quaggiato. Posamezno oz. v mešani zasedbi sta zbora sama in na koncu še ob spremljavi orkestra zapela niz znanih slovenskih partizanskih pesmi. Nastopilo je preko šestdeset pevk, pevcev in godbenikov, ki so publiko z velikim zanosom popeljali v maj 1945, ko se je zaključila vojna in ko je naš človek končno zadihal v svobodi. Pevke in pevci so bili odeti deloma v partizanske uniforme s titovkami na glavi, deloma v civilne obleke izpred 70 let. Vse dogajanje je spominjalo na partizanske mitinge in praznovanja ob koncu velike morije, nakan je bi tudi spomin na padle tovariše in na povratak trpinov iz nemških koncentracijskih taborišč. »Naša pesem je odraz naše duše« je bilo rečeno. In prav tako je tudi bilo. Nastopajoči so pod režijo Kristine Di Dio in Andrea Pahorja res dobro prikazali s pesmijo to stanje, katerega lahko poslušate na zgoščenki »Biseri svobode«, ki so jo vse tri skupine prav na ta dan predstavile.

VZPI-ANPI Podgora in SKRD A. Paglavec sta priredila svečanost ob obbletnici osvoboditve in zmage nad nasifašizmom pred spomenikom padlih v narodnoosvobodilni borbi. Na programu je bilo polaganje vencev s strani borčevskih organizacij in krajevnih društev, pozdravi delegacij, recitacije, nastop pevskih zborov iz Šempetra in Podgorje. Slavnostni govornik je bil zgodovinar Sandi Vouk

GORICA - Ob 150-letnici rojstva Maksa Fabianija odprli razstavo in odkrili kip

Spet občuduje svoj Trgovski dom

Sinoči so predstavili vodnik, odprli razstavo in nazadnje odkrili Fabianijev kip

BUMBACA

Gorica je sinoči doživela Fabianijev dan. Pred 150 leti rojenega arhitekta so počastili v Trgovskem domu, kjer so odprli fotografsko razstavo z naslovom *Fabiani - arhitektura na Goriškem, vzporednice in nasprotja*, ki jo je pripravil Simon Kerševan, član Društva primorskih arhitektov. Poleg tega so predstavili štiri jezični turistični vodnik po Fabianijevi dediščini na območju obeh Goric in v Ljudskem vrtu odkrili kip; nazadnje je bila v Verdijevem gledališču uprizorjena še predstava *Fabiani - umetnost bivanja*. Pobudnik razstave, kipa in vodnika je SKGZ; v njenem imenu je v Trgovskem domu prisotne nagovorila Sara Boškin. Po njenih besedah je Gorica končna postaja celoletnega dogajanja, v okviru katerega so se Fabianija spomnili s prek petdesetimi dogodki, ki so se zvrstili od Dunaja in Ljubljane do Trsta in Krasa.

»Maks Fabiani je bil arhitekt, urbanist, profesor, izumitelj, mislec, humanist, predvsem pa velika osebnost, ki še danes posebej enotnost in prepletanje našega širšega čezmejnega prostora, kar se odlično kaže tudi pri organizaciji vseh pobud ob 150. letnici njegovega rojstva in je eden izmed redkih primerov prepletanja, pri katerem so sodelovali številni, tako slovenski kot italijanski, akterji: v prvi vrsti občina Gorica in mestna občina Nova Gorica,« je poudarila Sara Boškin in posebno izpostavila sodelovanje z Društvom primorskih arhitektov in njegovima člancema Nejcom Koradinom in Simonom Kerševanom, ki sta sodelovala tako pri pripravi vodnika kot pri razstavi. Poleg Kerševana je bil za postavitev razstave posebne zahvale deležen Marco Mena-

to, direktor goriške državne knjižnice, ki je omogočil izposojbo dragocenega originala Fabianijeve knjige *Akma, duša sveta*, iz katere so črpali napise, ki krajšo okna Trgovskega doma in omogočajo boljše spoznavanje Fabianijevega lika. Za postavitev razstave, ki jo je finančno podprla goriška občina, so se zahvalili tudi ekipi 4designa.

V imenu goriške občinske uprave je spregovoril župan Ettore Romoli, ki je poudaril, da Fabiani odraža kompleksnost našega prostora. Bil je sin italijanskega oceta, njegova mati je bila Avstrijka, odrasčal je v slovenskem kulturnem prostoru, se šolal na Dunaju in nazadnje večji del svojega življenja preživel v Gorici. Navzoče je zatem nagovoril deželni tajnik SKGZ Livio Semolič, ki je predlagal, naj se v Trgovskem domu dvorana Petrarca pojmenuje po Fabianiju. »Dvorana zdaj nosi ime po sosednji ulici, nedvomno bi jo bilo vredno poimenovati po Fabianiju,« je poudaril Semolič, ki je posebno zahvalil namenil Sari Boškin, saj je ravno ona v prvi osebi sledila uresničevanju celotnega projekta. V imenu novogoriške občine je zatem spregovorila Aleksandra Torbica, načelnica oddelka za okolje, prostor in javno infrastrukturo, medtem ko je Fabianijev lik osvetil predsednik odbora za obeležitev 150. obletnice rojstva slavnega arhitekta in podžupan Ljubljane, prof. Janez Koželj. Po njegovem posegu je Simon Kerševan iz Društva primorskih arhitektov predstavil razstavo, ki je na ogled

svetovljanskega človeka, ki je v našem prostoru pustil pomemben pečat. Goriška razstava v Trgovskem domu se dopolnjuje z novogoriško razstavo o Fabianijevi zapuščini v Posočju, na Goriškem, v Vipavski dolini in na Krasu z naslovom *Vrnitev in obnova za prihodnost*, ki so jo prejšnji teden odprli v Novi Gorici na prehodu med knjižnico in gledališčem. V njej je Fabiani predstavljen kot velik urbanist tega območja, saj je izrisal kar 92 načrtov za obnovo vseh porušenih vasi po prvi svetovni vojni. V Trgovskem domu pa so razstavo posvetili Fabianiju kot arhitektu na Goriškem, tako da so izbrali nekaj njegovih najbolj razpoznavnih del. Na razstavi so tako na

ogled fotografije Trgovskega doma, cerkve Srca Jezusovega v Gorici, sv. Jurija v Ločniku, Srca Jezusovega v Vrtojbi, sv. Petra v Šempetu in Marijinega vnebovzetja v Vitovljah, hiše Pellegrini v Gorici ter spomenikov šesti soški bitki pri Pevmskem mostu in baronu Andreju Čehovinu v Branici.

Po odprtju razstave in predstavitvi vodnika so v Ljudskem vrtu Fabianijev kip odkrili Romoli, Semolič in Paolo Bressan, profesor na goriškem umetniškem liceju Max Fabiani; ravno njegovi dijaki so izdelali kip, katerega postavitev je finančno podprla goriška občina. Doprni kip sicer stoji na podstavku iz naravinskega kamna, na njem je vklesan

naziv arhitekt v treh jezikih - italijanščini, slovenščini in nemščini -, ki jih je izmenično uporabljal tudi sam Fabiani. Dijaki so arhitekta uprizorili z nasmehom na obrazu, kot da bi z zadovoljstvom opazoval eno izmed svojih najznamenitejših stvaritev - Trgovski dom.

Daniel Radetič

GORICA - Turistično ovrednotenje Fabianijeva dediščina v štirijezičnem vodniku

Vodnik po Fabianijevi dediščini

FOTO D. RADETIČ

Pred odkritjem kipa so sinoči predstavili tudi štiri jezični turistični vodnik po Fabianijevi dediščini na širšem območju obeh Goric, s katerim želijo prispevati k ovrednotenju turistično-kulturne ponudbe obeh mest. O vodniku je spregovoril predsednik novogoriškega Društva primorskih arhitektov Nejc Koradin. Pri snovanju turističnega vodnika so moči združili tudi s pokrajinskim arhivom v Gorici, ki je omogočil brezplačno reproducijo Fabianijevih regulacijskih načrtov, s pokrajinskim arhivom v Novi Gorici in s fotoklubom Skupina 75. Posebno za-

hvalo so namenili tudi Tini Jazbec, Diegu Kuzminu in Paolu Bressanu, ki so z dragocenimi nasveti sodelovali pri vsebinskem pregledu besedil. Vodnik sta oblikovala Boris Lutman in njegova sodelavka Melissa Ceric, za prevode je poskrbela Matejka Grgić s sodelavci iz Slovaka; vodnik so izdali v dveh jezikovnih variantah, v prvi so besedila v slovenščini in italijanščini, v drugi v angleščini in nemščini. Pri pripravi vodnika je sodeloval še geometri Andrea Da Re. Projekt sta v celoti finančno poprili Fundacija Goriške hranilnice in novegoriška mestna občina. (dr)

Razstrelili dve bombe

Vojaški pirotehnični tretjega regimenta iz Vidma so včeraj na bregu reke Ter v Medej razstrelili dve neeksplodirani ubojni sredstvi iz vojnega časa. Granato kalibra 152 milimetrov je odkril neko gradbeno podjetje v Gradišču, minometno bombo kalibra 81 milimetrov pa je v krminski občini opazil občan. Na navzočnost ubojnih sredstev, ki so ju razstrelili včeraj dopoldne, je pirotehničke opozorila goriška prefektura.

Razstava o Sabotinski cesti

V Hiši kulture v Šmartnem v Goriških Brdih bo drevi ob 19. uri odprtje razstave izbranih dokumentov ob 30. obletnici Sabotinske ceste. Ob tej priložnosti bosta o nastajanju ceste, ki je po dolgih letih skrajšala pot iz Brd v Novo Gorico, spregovorila Jože Šušmelj, nekdanji predsednik Skupščine občine Nova Gorica in Tomaz Vuga, nekdanji podpredsednik meddržavne komisije za Osimske ceste. (km)

V nedeljo revija Nativitas

Deželna božična pevska revija Nativitas, ki jo zveza zborovskih društev Usci prireja v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev, bo v nedeljo, 20. decembra, obiskala tudi Gorico. Ob 18. uri bodo slovenski zbori prisotni v cerkvi v Zdravčinah; otroški in mladiški zbor La Foiarola sta namreč povabila k oblikovanju božične revije mladiški zbor Emil Komel, ki ga vodi David Bandelj. Sodelovala bo tudi skupina saksofonov Pihalnega orkestra iz Passonsa. (rop)

**KULTURNI CENTER
LOJZE BRATUŽ**

**BOŽIČNI KONCERT
NAJ STRUNE RAJSKO ZAZVENIJO**

Girotondo d'Arpe, Tatjana Donis umetniški vodja
Polona Kante Pavlin, sopran
NOVA filharmonija
Nikolaj Pintar, bariton
Simon Perčič, dirigent

Kulturni center Lojze Bratuž
Ponedeljek, 21. decembra 2015, ob 20.30

Rezervacija in nakup vstopnic na tel. št 0481 531445 ali pa na info@centerbratuz.org

**Združenje cerkvenih
pevskih zborov**

GORICA - Vzgoja za svobodo

Dijaki v zaporu

Med obiskom jih je vodil družbeno angažirani duhovnik De Nadai

Goriški zapor

BUMBACA

Skupina goriških viješolcev je nedavno obiskala prostore goriškega zapora. Med njimi je bilo tudi pet dijakov slovenskega viješolskega centra v Puccinijevi ulici, saj sodelujeta tako tehnični kot licejski pol že od samega začetka pri projektu *Vzgoja za svobodo*, ki ga vodi družbeno angažirani duhovnik Alberto De Nadai, pokrajinski varuh pravic zapornikov. Projekt je koordinirala profesorica Majda Bratina, slovenske dijake pa sta spremljali profesorici Nataša Sirk in Mirjam Bratina.

V sklopu omenjene pobude so dijaki oben polov prisluhnili predavanju pisatelja Pina Rovereda, teden prej pa je bilo pet slovenskih viješolcev vključenih v delegacijo mladih, ki so imeli možnost spoznati razmere v gori-

škem zaporu. Vodil jih je duhovnik De Nadai, s katerim sodelujejo tri prostovoljke združenja La Zattera. To je bilo sploh prvič, da so šolam omogočili tovrsten obisk. Dijaki so lahko na lastne oči spoznali strogost in red, ki vladata v zaporu. Obiskali so najrazličnejše prostore, od učilnic, v kateri se zaporniki učijo angleščine, do dvorišča, ki je zgrajen s cementom. Pogoji, v katerem živijo goriški zaporniki, še zdaleč niso najboljši, kakor je opozoril sam Alberto De Nadai. Stikov z zaporniki dijakom niso dovolili, za vse udeležence pa se bo obisk prostorov v Barzellinijevi ulici v spomin zapisal kot nepozabna izkušnja, med katero so sami spoznali, kaj pomeni, ko ti nekdo odvzame svobodo. (av)

GABRJE - Jutri zvečer na sedežu društva Skala

Po miklavževanju z Butalci še pevski uvod v praznike

Miklavževanje v Gabrijah (desno); praznično okrašena smreka na gabrskem trgu (spodaj)

FOTO I.F.

Tudi v Gabrijah je letošnji december posebno pester. V začetku meseca je bilo na vrsti miklavževanje, ki ga je kot v prejšnjih letih priredilo kulturno društvo Skala: ob tej priložnosti je nastopila tudi skupina krajevnih otrok, ki so na društvenem sedežu intenzivno vadili ves mesec november.

Predstavili so se z gledališkim prizorčkom na temo dogodivščin Butalcev, junakov, ki so nastali izpod peresa slovenskega pisatelja Franca Milčinskega. Tako so na gabrskem odršku nastopili smešni in trapasti Butalci z butalskim policajem in razbojniki Cefizljem na čelu: za prliko prirejeno besedilo in priložnostna pesmica sta otrokom in občinstvu predstavila najprej prizor, v katerem

so mali Butalci sejali sol, češ, da bo tako zrasla, medtem ko so v resnici zrasle koprive, v drugem prizorčku pa je butalski policaj nameraval odpeljati Cefizlja v ječo, ta pa ga je vsakič prelisičil in pobegnil.

Gabrski otroci so z ostalimi društvenimi članji v naslednjih dneh sodelovali tudi pri postavljanju velike smreke na vaškem trgu: smreko je darovala vaška družina, društveni člani pa so poskrbeli, da jo sedaj krasijo lučke. Pravi uvod v praznike pa bo na vrsti jutri ob 19.30, ko bo v gabskih društvenih prostorih pevski večer: oblikovali ga bodo vaški pevski zbor Skala, otroški pevski zbor iz Sovodenj in ženski pevski zbor Jezero iz Doberdoba.

GORIŠKI DECEMBER 2015

Drsališče

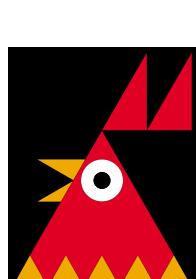
Travnik

Od 12. decembra do 10. januarja

December v gledališču

La casa di Babbo Natale (Božičkov dom)

Glasbena predstava za vso družino! Protagonist je Božiček s svojimi pravljičnimi pomočniki.
v nedeljo, 20. decembra, ob 16.00

Veliko silvestrovjanje

Glasba, hrana in pihača, ognjemet na Travniku

v četrtek, 31. decembra

Božični okusi

Sladka Gorica Travnik
Od 18. do 20. decembra
sladkarije Dedka mraza

Pot Okusov Raštel
Vsak konec tedna od 19. decembra v starih lokalih boste lahko okusili hode, pripravljene na podlagi starih receptov iz kuhinje grofa Coronini

Vrt Okusa Ljudski vrt
Vsak konec tedna od 19. decembra dalje degustacije lokalnih jedi
Popoldanske dejavnosti za otroke:
20., 24. in 30. decembra ter 2., 3. in 6. januarja

Koncerti v Verdiju

Novoletni koncert opernih in simponičnih skladb
Združenje M. R. Lipizer v sodelovanju z Občino Gorica
v sredo, 30. decembra, ob 20.45

1915. Vojska je začela s svojim pohodom.

Razstave

Habsburžani. Štiri stoletja vladavine v obmejni grofiji: 1500-1918

Muzej Sveti Klare, Korzo Verdi

v Gorici. Brezplačen vstop.

**ob petkih in sobotah: 10.30-13.00;
15.30-19.00, v nedeljo: 10.30-19.00**

Vojaki: ko zgodovino priповедujemo skozi vojašnice

Sedež Fundacije Goriške hranilnice

Ulica Carducci/Gosposka 2

ob sobotah: 15.30-19.00,

ob nedeljah: 10.00-13.00, 15.30-19.00

Naprek proti Gorici

Goriški grad, Borgo Castello/Grajski grič 36

ob ponedeljkih 9.30 - 11.30;

od torka do nedelje 10.00-19.00

Franco Dugo. Razstava: Dipingere il silenzio (Naslikati tišino), dela 1997-2015

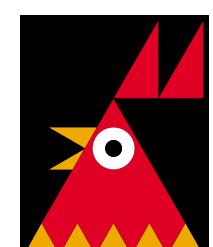
Pokrajinski muzeji v Gorici - Palača Attems Petzenstein

Trg De Amicis/Na Kornu 2

ob sredah, petkih, sobotah in nedeljah

10.00-17.00, ob četrtkih 10.00-19.00

Oglas, izdelan z državnim prispevkom,
dodeljenim na podlagi Zakona št. 38/2011.

ŠEMPETER PRI GORICI - Pomembna pridobitev za Goriško

Urgenca odprta, v celoti bo začela delovati februarja

Ob šempetrski bolnišnici so včeraj slovesno odprli nov urgentni center, eden od desetih v državi, ki so se zgradili s pomočjo evropskih sredstev. »Gre za izjemno pomemben dan za Goriško in za celotno Slovenijo,« je včeraj na slovesnosti poudarila Nina Pirnat, državna sekretarka na ministrstvu za zdravje. V urgentni center, ki je popolnoma opremljen, bodo ambulante začeli seliti postopoma, sredi januarja najprej internistiko in kirurgijo, v polnosti pa začivel februarja. »Novi način delovanja nujne medicinske pomoči, ki je popolnoma drugačna od sedanja, bo začivel februarja,« poudarja direktorica šempetrsko bolnišnice Nataša Fikfak.

Naložba v 1.100 kvadratnih metrov velik urgentni center je veljala 6,7 milijona evrov. Iz evropskih sredstev in sredstev ministrstva za zdravje je bilo pridobljenih 3.084.000 evrov, bolnišnica je investirala skoraj 1,9 milijona, oprema je veljala dober milijon evrov.

»Gre za izjemno pridobitev, ki bo pomenila celovito obravnavo na enem mestu, sedaj imamo celo devet različnih vstopov in še zeleno-modri sektor, ki priпадa primarnemu zdravstvu,« pravi Fikfakova, ki se je včeraj razvesila tudi donacije podjetij Kolektor Koling, CPG in IMP, ki so bolnišnici namenili 30.000 evrov.

Nova pridobitev prinaša tudi nove zaposlitve, soglasja ministrstva so pridobljena za deset diplomiranih in osem srednjih medicinskih sester, štiri bolničarje in sedem zdravstvenih administratorjev. »Kar se tiče zdravnikov, bodo urgentno dejavnost opravljale iste osebe kot doslej – za bolezni internisti, za poškodbe kirurgi, za modro-zeleni sektor (najmanj nujna stanja, op. n.) pa družinski zdravniki, vsi pa razporedu dela,« pojasnjuje Fikfakova.

Z novogoriški zdravstveni dom in posledično za paciente prinaša šempetska urgenca naslednje spremembe: dežurna služba se bo do februarja dokončno preselila v urgenco. »Vsi pacienti, ki so doslej iskali nujno medicinsko pomoč v Novi Gorici, jo bodo poslej v urgentnem centru v Šempetu. V Novi Gorici ostajajo mobilne enote: gre za eno urgentno ekipo z urgentnim zdravnikom in drugo urgentno ekipo brez zdravnika,« pravi Petra Kokoravec, direktorica novogoriškega zdravstvenega doma. Pomemben poatek za paciente je tudi ta, da se iz Novih Goric v prostore Šempetske lekarne seli tudi dežurna lekarna.

Ob predstavitvi projekta urgentni center pred nekaj meseci je s strani zdravstvenega osebja, predvsem pediatrov, bila izpostavljena skrb glede ureditve oskrbe otrok v času dežurstva. »O dežurnem pediatru še nič ne vemo, ker ga ministrstvo doslej, kolikor mi je znano, še ni predvidelo, tečejo pa tudi dogovarjanja o tem,« je včeraj pojasnila Kokoravčeva, medtem ko Dunja Savnik Winkler, pomočnica direktorice bolnišnice za strokovno-medinske zadeve dodaja: »V bolnišnici si z današnjim odprtjem urgentnega centra prizadavamo spremeniti tudi dežurno službo za otroke in mladostnike. Zato smo v dogovorih z zdravstvenim domom ponudili več možnosti. Naš urgentni center je zagotovo premajhen, da bi pediatrite preselili vanj. Imamo pa v sklopu bolnišnice dovolj prostora, kjer bi lahko te ambulante umestili.« V bolnišnici si torej želijo, da bi pediatrično nujno medicinsko pomoč za otroke omogočili ob sobotah, nedeljah in ob praznikih od jutra do večera. V nočnem času, bodisi med tednom bodisi med vikendi, pa bi imeli otroci oskrbo znotraj hitrih pregledov v urgentnem centru. To bi pomenilo bolj-

šo oskrbo otrok v tem času, saj je doslej dežurni pediatri na voljo le ob sobotah dopoldan. V preostalem času izven urnika izbranega pediatra pa družinski zdravnik. Kdaj bo zadeva dejansko zaživel, pa zavisi od razpisov specializacije za pediatrijo na zdravniških zbornicah, dodaja Savnik Winklerjeva. (km)

Z včerajnjega
odprtja urgence

FOTO K.M.

NOVA GORICA - Pogovor z Dorico Makuc v okviru knjižnega sejma Knjige pod jelkami

Še je predana svojemu delu

Torkov večerni pogovor z novinarico in publicistko Dorico Makuc, nastopila je kot prva gostja spremjevalnega programa prvega knjižnega sejma v Novi Gorici, je v decembrski koledar dogodkov, ki jih novogoriška mestna občina pripravlja v sodelovanju s številnimi organizacijami, vnesel kaček spominjanja na čase, dogodke in ljudi, ki jih je gostja poznala, v svojih delih opisovala ali kako drugače osvetljevala spomin nanje. Med razgrinjanjem svoje, predvsem profesionalne poti, ki se tudi z uradno upokojitvijo nikoli ni zares končala, je namreč Makučeva nizala tudi zgodovinski kontekst, ki je uokvirjal in velikokrat tudi posegel v njeno življenjsko pot.

Bogat opus del, ki ga je Dorica Makuc posvetila predvsem primorskim ljudem in slovenskim izseljencem v tujini, je v pogovoru z gostjo predstavila literarna zgodovinarke in slovenistka Marija Mercina. Ob nizanju življenjske zgodbe Makučeve, ki je mestoma skorajda filmska, se je občinstvu odprl vpogled v čase po drugi svetovni vojni, na poznanstva s tistimi, katerim je bilo namenjeno zapisati se v anali zgodovine in tudi na tiste, Makučevi takoljube ljudi iz obrobja, katerih življenja in usode je na svoj pretanj nujna znamena postaviti v ospredje ključ temu, da so bile zaznamovane s trpkostjo in žalostjo. Njene knjige, ki so izšle v založbi Goriška Morhorjeva družba *In gnojili boste slovensko zemljo, Aleksandrinke, Sardinci in Primorska dekleta v Nemčijo gredo* so razprodane. Makučeva še naprej ostaja predana zapisovalka življenjskih usod, predvsem ženskih. V januarju bo izšla njena nova knjiga *Ameriška Slovenka iz Vipavske doline*, v kateri opisuje življenje pisateljice Ane Praček Krasna. Še naprej pa ustvarja tudi številne oddaje na Radiu Trst A.

Dragocenost teh del je v tem, da so vsi ti ljudje v njih dobili svoj glas, je poudarila Mercinova in obenem spomnila še na dvanajst dokumentarnih oddaj iz serije *Po sledovih Slovencev v svetu*, ki jih je posnela za tedanje ljubljansko televizijsko hišo.

Pogovor se je v glavnini osredotočal predvsem na osvetljevanje njene profesionalne poti, a je Makučeva vanj mimo grede vnašala še dragocene osebne spomine, kot je bil skupen obisk materine naj-

ljubše opere Madame Butterfly v milanski Scali, ki je obe ganil do solz, in poznanstvo z blagajničarko Korneilijo, ki ji je omogočilo prost vstop v milanske kinematografe, kjer se je v njej zasidrala ljubezen do filmske umetnosti.

Društvo humanistov Goriške, ki se podpisuje pod organizacijo omenjenega sejma in spremjevalnih dogodkov, je pogovor literarne zgodovinarke in slovenistke Marije Mercina z Dorico Makuc postavilo v intimno okolje lokal Caffe Gallus. Večer se je morda tudi zato razvil v zelo spontanem vzdušju, ki je bilo očitno »krivo« za to, da sta se vabilu k pogovoru z Makučevou pustili pregovoriti gospe iz občinstva in sta vsebinsko dopolnili pogovor o ženskih internirankah v taboriču med drugo vojno in Sardincih – primorskih Slovencih, ki jih je italijanska vojaška oblast preselila na delovišče v Sardinijo. Elza Mavrič Kumar je bila komaj 16-letna odpeljana najprej v Auschwitz, nato pa še v Ravensbrück. Spomin na obe taboriči so še izjemno živi in mučni, da pogleda na nekatere prizore ob ogledu filma Somrak človeka, ki ga je Makučeva leta 1980 posnela z Mijo Janžekovič, ni prenesla, je povedala.

Èra un bel biondo, se prvega srečanja z bodočim možem, Solkancem Joškom Vugo hudomuso spominja Zaira iz Sardinije. Gospa, ki je že prekorčila devetdeseta leta, je na povabilo Makučeve prav tako prišla pred mikrofon in z neverjetno energijo v mešanici slovenščine in italijanščine opisala, kako jo je življenje pripeljalo v Solkan. Njen Joško je bil eden od »Sardincev«, primorskih fantov, ki so jih na mesto s puško oborožili z lopato in poslali na težko delo na otok. Tam se je zaljubil v temnolasko Zairo in ji ob koncu vojne obljudil, da pride ponjo.

Ko je po devetih mesecih res prišel, so bili vsi šokirani, je povedala gospa in občinstvo nasmejala s svojimi pripetljaji ob prihodu v Solkan in komičnimi nerodnostmi, ki so se ji dogajale med učenjem slovenščine.

S temi dragocenimi utrinki so gospe na posebno mil in spontan način razvile večer čisto po svoje in s seboj popolnoma potegnile občinstvo, ki je napolnilo kavarno. Upamo, da še kdaj.

Katja Munih

REDIPULJA Božič v jarkih

Preko tisoč dijakov iz vse dežele FJK se bo danes udeležilo pobude »Božič v jarkih«, ki jo združenje Pro loco iz občine Foljan-Redipulja prireja v t.i. dolini beršaljerjev, kraški dolini, ki se nahaja med Koto 89 in Koto 188. V sklopu projekta Sentieri di pace (Poti miru) je bila dolina primerno urejena in se je danes možno vajo spustiti ter prehoditi povezovalne hodnike med jarki iz časa prve svetovne vojne.

Dijakom bodo člani skupin Grigio verdi del Carso, Fronte Orientale in Sentieri di Pace v avstrijskih in italijanskih vojaških uniformah prikazali nečloveške razmere, v katerih so vojaki živeли med prvo svetovno vojno na Krasu, govor pa bo tudi o poskuših premirja ob praznikih: nekateri fotografije in dnevniki namreč pričajo o tem, da so ponekod na fronti vojaki začasno odložili orožje in se srečali s svojimi nasprotniki, da bi jim voščili vesel božič. Zgodovinsko-spominski prikaz bo vodil Roberto Todero, za dijake slovenskih šol so priskrbeli tolmača.

Sardinka Zaira in Dorica Makuc

FOTO K.M.

GORICA - Od danes do nedelje V Raštelu slaščice in ogromna gubanca

Potem ko so prejšnji konec tedna na Travniku stojnice ponujale čokoladne specialitete, bo kulinarična vas od danes do nedelje postregla z domačimi sladkarijami in slaščicami. Tudi tokrat bo v sklopu prireditev v okviru Goriškega decembra 2015 ponovno zaživel Raštel, saj bo spremnih dogodkov kar precej. Ob 18.30 bodo v vinoteki Bianca v Raštelu ponujali sardelne fileje v olivenem olju, ki jih proizvaja kmetijsko podjetje Il Mongetto iz Piemonta. Ribje jedi bo pospremila rebula vinarjev z Oslavja, večer pa bo poživil nastop skupine Get down! & Snowsonic.

Vrhunec dogajanja bo nato jučri ob 17.30, ko bodo v Raštelu pripravili ogromno gubanco, ki jo bodo pospremili z žganjem. Večera se bo udeležil tudi goriški župan Ettore Romoli, za glasbeno kuliso pa bo poskrbel DJ Andrea Fracasso, medtem ko bo v nedeljo popoldne v Raštelu za glasbo poskrbel Cristian Braida. V teh dneh bo ulica bogatejša z vnovičnim odprtjem začasnih lokalov, na Travniku pa vsak dan med 10. in 13. uro obratuje drsališče. Živahno bo tudi v ljudskem vrtu, kjer bodo od južnega dne ponujali tipične avstrijske jedi. (av)

ŠTANDREŽ - SCVG Emil Komel Dobrodelni koncert z nabirko hrane

Dobrota je ljubezen je naslov dobrodelnega koncerta, ki ga bodo danes ob 19.30 izvedli učenci SCVG Emil Komel in društva Arsatelier v župniji dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu in v sodelovanju s tamkajšnjo župnijo. Na koncertu se bodo predstavili najmlajši učenci iz tečajev predšolske glasbene vzgoje in nauka o glasbi, ki bodo uvedli večer za božičnimi pesmimi, godalci, kitaristi, harmonikaši, kitaristi, pianisti in harfistke. Prvič se bo predstavil tudi ansambel flavt, ki ga vodita prof. Fabio Devetak in prof. Daniela Brussolo, ter na koncu šolski godalni orkester.

pod takirko prof. Alessandra Sluge. Večer je namenjen štandreški dekanijiški Karitas, ki deluje že vrsto let in redno pomaga družinam v stiski s prostovoljnimi delom domačinov. Večer je nastal tudi kot priložnost za nabirko hrane za najbolj potrebne. Kdor bi želel sodelovati, je naprošen, da prinese na lice mesta sledoč hrano, ki jo Karitas še posebno potrebuje: mleko z dolgoročno zapadlostjo, sladkor, kavo, moko, olje, konzerve (fižol, grah, mais), tuno in krompir. Že vnaprej gre vsa zahvala vsem dobrotnikom, ki bodo na katerikoli način želi pomagati.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
BALDINI, Korzo Verdi 57, tel. 0481-531879.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 2, Ul. Manlio 14 A/B, tel. 0481-480405.

DEŽURNA LEKARNA V TURJAKU
SPANGHERO, Ul. Aquileia 89, tel. 0481-76025.

Gledališče

ŠTANDREŽ 2015 - ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu v organizaciji PD Štandrež: 10. januarja 2016 ob 17. uri »Silvestrska sprava 2000« (Tone Partljič), nastopa KUD Valentin Kokalj - Visoko. 30. januarja 2016 ob 20. uri premiera »Denar z neba (Ray Cooney)«, nastopa dramski odsek PD Štandrež (ponovitev 31. januarja 2016 ob 17. uri). Prodaja vstopnic pri blagajni eno uro pred predstavo.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI: 19. decembra ob 20. uri »Slovenska literatura od A do Ž«, igra Lado Bizovičar in v mali dvorani ob 20. uri plesni film INFRA; informacije pri blagajni vsak delavnik 10.00-12.00, 15.00-17.00 in uro pred pričetkom prireditve, tel. 003865-3354016; blagajna@kulturnidom-ng.si.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMINU ob 21. uri: 2. januarja 2016 plesna predstava »La bella addormentata«, nastopa moskovski balet La Classique; informacije po tel. 0481-532317 ali na info@artistassociatgorizia.it.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU v Novi Gorici: danes, 18. decembra, ob 17. uri »Novoletna.net« (Gledališče KU-KUC), ob 20. uri »Pašjon« (Iztok Mlakar), razprodano. 19. decembra, ob 16. uri »Rdeča kapica za znoret« (Gostuje Zavod Komikus, po predstavi obisk Dedka Mraza) ob 20. uri »Grenke solze Petre von Kant« (Rainer Werner Fassbinder); informacije po tel. 003865-3352247 ali na blagajna@sng-ng.si.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 16.00 - 18.40 - 21.30 »Star Wars - Il risveglio della forza«.

Dvorana 2: 16.30 - 20.20 - 22.15 »Vacanze ai Caraibi - Il film di Natale«; 18.30 »Irrational Man«.

Dvorana 3: 16.40 - 20.30 »Irrational Man«; 18.40 - 22.20 »Natale col boss«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 19.45 - 22.30 »Star Wars - Il risveglio della forza«.

sta Ciana; do 20. decembra od ponedeljka do petka 9.00-12.00, 16.00-18.00 ter med kulturnimi prireditvami. Informacije Kulturni dom Goriča, Ul. I. Brass 20, tel. 0481-33288, info@kulturnidom.it.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ v Gorici je na ogled likovna razstava, ki je nastala v sodelovanju z galerijo Rika Debenjaka »Med tukaj in onkraj. Andrej Jemec«; do 23. januarja 2016 ob prireditvah ali po domeni po tel. 0481-531445, info@centerbratuz.org.

Koncerti

GLASBENO VOŠČILO Zadružne banke Doberdob - Sovodnje bo v sredo, 23. decembra, ob 20. uri v Kulturnem domu v Gorici. Nastopil bo ruski zbor iz Sankt Petersburga z gostjo Kristijanom Frandoličem.

PEVCI GLASBENE ŠOLE ESCOMA v Varstveno delovnem centru v Novi Gorici (Liskur 23) bodo nastopili danes, 18. decembra, ob 10. uri.

BOŽIČNI KONCERT z naslovom »Parole e musica per la Vita« prirejajo gorški krvodajalci ter združenje ADMO in ADO v soboto, 19. decembra, ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. Nastopil bo zbor Fil(m)armonica; vstop prost.

BOŽIČNO-NOVOLETNI KONCERT slovenskega glasbenega ambasadorja miru Giannija Rijavca in godalnega kvarteta z naslovom »Zgodba o miru in ljubezni« bo v soboto, 19. decembra, ob 19. uri v pomniku braniteljem slovenske zemlje na Cerju.

V RONKAH: v cerkvi Marije Matere Cerkve bo v soboto, 19. decembra, ob 20. uri božični koncert, ki ga organizira filharmonija Giuseppe Verdi.

»GO-GOSPEL 2015«: v Kulturnem domu v Novi Gorici na Bevkovem trgu 4, bo v ponedeljek, 21. decembra ob 20.15 nastopil ameriški ansambel Anania Markey Montague & Fellowship; predprodaja vstopnic v Kulturnem domu, tel. 0481-33288, info@kulturnidom.it.

V TRŽIČU: v lokalnu Il Carso in Corso na Korzu del Popolo 11 prireja združenje Nuovo Corso iz Tržiča koncert v sklopu niza »Jazz in Progress«: 23. decembra ob 21. uri bo koncert tržaških jazz glasbenikov Formicai; informacije in rezervacija po tel. 0481-46861; več na www.ilcarsoincorso.it.

Obvestila

12. PRIZNANJE KAZIMIR HUMAR: Zveza slovenske katoliške posvetne, Kulturni center Lojze Bratuž in Združenje cerkvenih pevskih zborov podljejuje priznanja na podlagi javnega razpisa za ustvarjalne dosežke, za pomemben prispevek k razvoju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti, za publicistično delo in za izjemne dosežke pri organizacijskem delu na kulturnem področju. Priznanje lahko prejmejo tisti, ki delujejo v gorškem prostoru. Predloge za priznanje je treba oddati do 31. decembra 2015 na naslov: Zveza slovenske katoliške posvetne - 34170 Gorica, Drevored 20. septembra 85 s pripisom na ovojnico »Predlog za priznanje«.

DOBRODELNA SKUPINA ŠTANDREŽ vabi na božično tržnico, ki bo poteka od 21. do 24. decembra na Korzu Verdi v Gorici.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča udežencem silvestrovanja, da bo v torek, 29. decembra, odpeljal v kraj Corno di Rosazzo avtobus št. 1 - ob 17. uri s trga Medalje d'oro - z Goriščka, nato s postanki pri vagi blizu pevmskega mosta, v Podgori pri telovadnici, v Štandrežu pri lekarni in na Pilošču. Avtobus št. 2 bo odpeljal ob 17. uri iz Jamelj, nato s postanki v Doberdalu, na Poljanah, v Sovodnjah pri cerkvi in lekarni ter v Štandrežu na Pilošču. Organizatorji priporočajo točnost.

PORTRETI STAVB - SPOMINODAJSKA AKCIJA: v ponedeljek, 21. decembra, od 10. do 13. in od 15. do 19. ure na železniški postaji v Novi Gorici bodo zbiralni spomine in fotografije novogorških in goriških stavb. Fotografije bodo skenirali in takoj vrnili lastnikom. Z vsakim darovalcem fotografije bodo posneli tudi video spomin. Prireja Kinoatelje.

SEKCIJA VZPI-ANPI Dol-Jamle vabi na »Praznik včlanjevanja« v soboto, 19. decembra, ob 16. uri na sedežu sekcijs v večnamenskem centru v Jamljah. Ob priložnosti bo sekcijs izdajala izkaznice 2016 ter se s prisotnimi pogovorila o pobudah in proslavah v naslednjem letu.

decembra, od 10. do 13. in od 15. do 19. ure na železniški postaji v Novi Gorici bodo zbiralni spomine in fotografije novogorških in goriških stavb. Fotografije bodo skenirali in takoj vrnili lastnikom. Z vsakim darovalcem fotografije bodo posneli tudi video spomin. Prireja Kinoatelje.

V FARU: v astronomskem observatoriju (Strada Colombara, 11) bosta danes, 18. decembra, ob 20.30 dve predavanji: »Benessere radioattivo: reinterpretare la scienza per creare una moda« Gaie Canal in »Come si faceva l'astronomia senza telescopio?« Andrej Brešana. Predstavili bodo tudi publikacijo »Lunario 2016«; več na www.ccaf.it, info@ccaf.it, tel. 0481-888540; vstop prost.

ZGODOVINSKI ROKOVNIK Agenda storica di Gorizia 2016 bo predstavljen danes, 18. decembra, ob 18. uri v prostorih UGG v Ul. Rismundo v Gorici.

V MEDiateki UGO CASIRAGHI v Gorici bo v soboto, 19. decembra, ob 15. uri animirano branje in mini-delavnica z naslovom »Mali princ« na temo animiranega filma, ki ga bodo vrteli v kinodvoranah od 1. januarja 2016. Udeležencem delavnice bodo podarili kupon za ogled filma na znižani ceni 4 evrov in dodatno presečenje. Ob 16. uri bo možnost ogleda animiranega filma v gorškem Kinemaxu »Il viaggio di Arlo« z znižano vstopnino 3 evrov.

PRAZNIK MIRU IN PRIJATELJSTVA bo v nedeljo, 20. decembra, ob 15. uri v cerkvi v Štandrežu. Sledila bo družabnost na trgu pred cerkvijo.

AŠZ OLYMPIA Gorica vabi na telovadno Božičnico »Čarobni Božič« v ponedeljek, 21. decembra, ob 17. uri v telovadnici AŠZ Olympia na Drev. 20. septembra 85 v Gorici. Nastopajo deklice in dečki predšolske skupine Gymplay, deklice športne ritmične gimnastike, dečki orodni telovadci, športno plesne skupine Olympia.

ASD SOVODNJE vabi igralce, njihove starše ter simpatizerje društva na božičnico v sredo, 23. decembra, ob 17. uri v telovadnici v Sovodnjah.

Izleti

POHOD PRIJATELJSTVA, bo v nedeljo, 20. decembra, ob 17. uri. Start po hoda je v Mirnu pri Grapcu, od tam bodo pohodniki šli skozi Miren, se ustavili pri mostu čez Vipavo, nadaljevali v Rupo in končali pri Grapcu. Za hrano in pijačo bo poskrbljeno. Prirejata KD Stanko Vuk Miren - Orebovlje in KS Miren.

TABORNIKI RODA OPDORNE ŽELVE Anhovo vabi na nočni pohod danes, 18. decembra, v sodelovanju s Turističnim društvom Korada Deskle - Anhovo organizira 4. zimski nočni pohod, ki bo potekal od Kanala do Deskel. Start bo ob 20. uri na železniški postaji v Kanalu, cilj na taborniškem prostoru v Gorenjih Desklah. Prijava pri Milanu (00386-31321398), Valter (00386-31610938). Obvezna je zimska pohodniška oprema in načrtna lučka, baterija ali bakla, pohod bo v vsakem vremenu. Ob zaključku bo poskrbljeno za toplo pijačo in topli obrok.

Mali oglasi

ODDAMO V NAJEM v južnem predmestju Gorice opremljeno stanovanje z dvema spalnicama, samostojnim ogrevanjem in hlajenjem ter parkiriščem; tel. 0481-522206.

ODDAMO dva meseca stare psičke majhne rasti; tel. 320-4518706.

PRODAJAM akcijeva drva in Ekstra deviško oljčno olje tel. 0481-390238 ob uri obedov.

Pogrebi

DANES V ZAGRAJU: 12.00, Dino Morelli (iz tržiške bolnišnice) v kapeli v Ul. Vittori, sledila bo upeljelitev.

DANES V TRŽIČU: 11.00, Antonietta Pavan por. Zessar, blagoslov v kapeli bolnišnice, sledila bo upeljelitev; 11.00, Alessandra Caccia vd. Coda, blagoslov v kapeli bolnišnice, sledila bo upeljelitev.

ŽARIŠČE Božič v zaporu

ANDREJ BERDON

8. januarja 2013 je Evropsko sodišče za človekove pravice obsoalo Italijo na stotisoč evrov odškodnine zaradi nehumanega ravnanja z obsojenimi na zaporno kaznenje iz zaporov v Bustu Arsiziu in Piacenzi, prvi podpisnik je bil obsojenec Torregiani, odtod naziv »sodba Torregiani«. Evropsko sodišče je kmalu ugotovilo sistemsko pomanjkljivosti italijanskega zaporniškega sistema. Obsojeni so se pritožili nad premajhno površino bivanjskega prostora v celicah. V sobi, ki je merila devet kvadratnih metrov, so živelji trije kaznjenci. Posameznik je imel na voljo tri kvadratne metre za celodnevno bivanje v enem in istem prostoru. Uporabna površina je v resnici manjša, saj polnijo celico postelje, omara, skupno stranišče in kotiček za kuhanje. Kaznjenci so dejansko morali ves ležati, tu pa tam so si lahko »raztegnili« ude. V celicah je po več mesecih primanjkovalo tople vode, slabo je bilo prezračevanje, zaradi železnih okvirov na oknih pa je bila sončna svetloba nedostorna.

Pritožniki so se sklicevali na kršitev 3. člena Evropske konvencije za človekove pravice, po katerem ne sme biti nihče podvržen mučenju ali nečloveškemu ravnanju. Sodišče je presodilo, da je opisano stanje popolnoma v nasprotju s 3. členom.

Preobljudenost zaporov je že dolgo let temeljni problem italijanskega kazenskega sistema, na katerega je v svojih novoletnih nagovorih dosledno spominjal bivši predsednik Napolitano. Odvezem prostosti je najhujši ukrep, ki ga lahko izreča kazensko sodišče. Bivanjski pogoji v zaporih bi morali biti vsaj znosni, če že ne dostojni. Smisel kazenskega preganjanja ni le izrek kazni, ampak postopno vključevanje krvica v normalno življeno. Tako trdi razsvetljena pravna veda od Beccarieje dalje. Kazni ne smejo biti take, da bi nasprotovale človečanskemu čutu, temveč morajo težiti k prevzgoji obsojenca. Tako določa člen 27 italijanske Ustave. Država ima pravico jemati posamezniku svobodo, nalaganje dodatnih muk pa je nesmiselno in krivično. Po sodbi Torregiani bi bilo treba zapornikom omogočiti delo, študij, vsaj enourni oddih na odprtem, dostenje bivanjske pogoje, prostor za razvedrilo in stik z družino.

Italijanski pravni red sicer vsebuje predpise, ki naj bi zagotovili kaznovanje v človeka vrednih pogojev. Po členu 16. zakona 354 iz leta 1975 bi morali imeti celice primerno površino, ozračenje in svetlobo, kaznjenci naj bi v njih lahko delali in brali, prenočevali pa naj bi v enoposteljnih sobah. Higijenske

razmere naj bi jamčile diskretnost in dostenjanstvo. A to je le črka zakona, realnost je povsem drugačna, kakor ugotavlja Evropsko sodišče. V italijanskih zaporih bi lahko prebivalo največ 45.000 kaznjencev, v resnici pa je zaprtih 70.000 ljudi. Tolikšna preobljudenost je nevzdržna in povzroča v kaznjencih in zaposlenih hude napetosti. Od leta 2000 do leta 2014 je samomor storilo 885 obsojenec, 2485 pa jih je v zaporu umrlo. Zelo zgovorno je tudi dejstvo, da si je v istem obdobju vzelo življenje 100 zapornih stražnikov. V italijanskih ječah se dolgo let odvija tihia tragedija, ki se tu pa tam pojavi na časopisih straneh, nato spet tone v pozabu.

Prav gotovo je med kaznjenci kar nekaj težkih kriminalcev, ki so si zaslužili dolgoletni ali celo do-smrtni odvzem svobode. Veliko pa je tudi malih zločincev, ki se niso hudo pregršešili nad sočlovekom. Vse več je prišlekov iz tujine, posebno Afričanov in Azijcev. Je res potrebno vsakega obsojenca zapreti? Pravna stroka se vse bolj zavzema za alternativne ukrepe, kakršen je npr. hišni pripor. Tu se pojavi ugovor, da obsojenec iz hišnega pripora zlahka zbeži. Leta 2000 je Parlament sprejel zakon o t.i.m. elektronski zapestnici, ki jo je mogoče natakniti na gleženj in tako izslediti užežnika iz hišnega pripora. Ta pripomoček bi razbremnil zaporne strukture in olajšal življenje zapornikov, med katerimi je kar nekaj mater z majhnimi otroki. A tu se je zataknilo. Država je sklenila pogodbo s podjetjem Telecom za dobavo zapestnic. Za ceno enajst milijonov evrov letno pa je Telecom dobavil le štirinajst zapestnic na leto! Zaradi tega se to inovativno sredstvo za humano prestajanje kazni doslej ni uveljavilo. To je svojevrsna kršitev človekovih pravic: sodnik odredi aplikacijo zapestnice, a ker jih Telecom nima, mora dotični obsojenec v ječo. Če bi bila zapestnica na razpolago, pa bi lahko obsedel v hišnem priporu.

Pred leti sem obiskal Tržaški zapor kot član posebne komisije tržaške občine. Pospremili so nas v celico, v kateri je bilo priprtih šest ljudi. Ob pogradih, omaricah in drugem pohištву ni bilo prostora niti za nekaj sklec ali trebušnjakov. Predstavljal sem si, kako je sploh mogoče preživeti več let v tako majhnem prostoru. In vendar kaznjenci preživijo, tako v Trstu kot v drugih strukturah, kjer so razmere hujše, tako v Italiji kakor tudi v drugih evropskih državah. Kakovost življenja v neki državni skupnosti se meri tudi po urejenosti zaporov, saj so tudi obsojeni nositelji človekovih pravic. Številni bodo Božič in silvestrovski preživelci v ječi. Tudi v našem mestu. Naj jim leta 2016 prinese lažje življenjske pogoje.

ŠPETER - Večer o beneškem partizanskem junaku Marku Redelonghiu »Tu ni bilo svobode, veliko smo trpeli in nismo smeli govoriti slovensko«

ŠPETER - V Nadiških dolinah je Vsesržavno združenje partizanov Italije Anpi zelo aktivno, njegove pobude pa so deležne velikega zanimanja. Tako je bilo tudi na večeru, ki so ga posvetili beneškemu junaku Marku Redelonghiu, partizanu iz vasi Zapotok v občini Podbonesec. Beneški Vzp - Anpi, ki ga vodi Daniele Golles, se namreč zavzema za to, da bi čim več ljudi, in še posebno mlade generacije, izvedeli kaj več o odporniškem gibanju v Nadiških dolinah oziroma o domačih partizanih.

Eden takih beneških herojev, ki so žrtvovali svoje življenje v boju proti nacifašizmu, je bil tudi Redelonghi. Njegovo življenjsko zgodbo so zbrani v dvostranskih občinskega spoznali preko pripovedovanja Emilie Marie Felietig iz Arbeča in Redelonghijeve svinke Verne Kramar iz Podobe. Njuni pričevanja so pri Anpiju posneli, obe gospose pa sta se vsekakor udeležili tudi večera v Špetru.

Marko Redelonghi se je rodil leta 1912. Zrasel je v politično napredni in narodno zavedni družini. Takrat so bili vsekakor težki časi, je povedala gospa Emilia Maria, ki je v Benečijo prišla iz Francije, ko je bila stara šestnajst let. »Tu ni bilo svobode, veliko smo trpeli in nismo smeli govoriti slovensko.«

Redelonghi je s partizani prvič stopil v stik in jim pomagal, ko je sodeloval pri gradnji elektrarne v Trnovem pri Kobaridu. Fašisti so ga leta 1942 aretirali in ga nato odvedli v Kalabrijo. Po kapitulaciji Italije je zbežal in se pridružil beneškim partizanom. Januarja 1944 je že postal komandat II. bataljona Briško-beneškega odreda. Njegova najbolj pogumna akcija je bil napad na nemško letališče Belvedere pri Vid-

mu marca 1944. Uničili so devet letal, dva tovornjaka in avtomobil. Nekaj dni kasneje so Nemci napadli bataljon v bližini Robedija. Redelonghi je bil ranjen, tako da so ga partizani prenesli v Mažerole, kjer je zanj skrbel duhovnik, je povedala gospa Vera. Nemci pa so Redelonghija na vsak način hoteli ujeti in so ga iskali vsepovsod. Zato so ga partizani prenesli v Breginj, k družini s petimi otroki. Tudi od tod se je moral umakniti. »Na koncu ga je izdala neka gospa, ki ga je videnila v gozdu in to sporocila duhovniku, ta pa je vest posredoval Nemcem. Petega maja so nam povedali, da je Marko padel.« V resnici se je Redelonghi sam ustrelil, ker ni hotel, da bi ga Nemci ujeli živega. Sovražniki pa ga niso spoznali, tako da so mislili, da je še živ. Zato so nekaj dni kasneje šli k njegovemu ocetu, da bi od njega izvedeli, kje je. Ker jim ni povedal ničesar, so ga ustrelili. Redelonghi je pokopan na Sedlu pri Breginju. Leta 1951 je bil odlikovan z redom narodnega heroja.

V Špetru je tekla beseda tudi o nastanku odporniškega gibanja v Benečiji in Posočju ter o svobodni partizanski kobiški republike, pod katero je spadal tudi ozemlje Nadiških in Terskih dolin ter Rezije. Organizatorji so prebrali pisimo načelnika upravne enote Tolmin in odličnega poznavalca zgodovine Zdravka Likarja, ki je posredoval vrsto zanimivih podatkov.

Na zelo zanimivem večeru, na katerem je beneške in partizanske pesmi pel mešani zbor Nedške doline pod vodstvom Davida Tomasetiga, je padel tudi predlog, da bi Planinsko društvo iz Kobarida in Planinska družina Benečije skupaj organizirala spominski pohod po poti Marka Redelonghija od Zapotoka do Breginja. (NM)

PISMA UREDNIŠTVU

Vlada nas je opeharila za 600 tisoč evrov

Pred kratkim ste objavili vest, da je Renzijeva vlada obljudila Slovencem letni prispevek 10 milijonov evrov. Sledili so navdušeni komentarji.

Ne glede na to, da se je prvotna vsota v 14 letih zaradi inflacije razvrednotila za skoraj tretjino in bi jo morala država vsaj občasno prilagoditi, moramo ugotoviti, da se določilo 27 člena začitnega zakona št.38 iz leta 2001 še vedno ne spoštuje. Tam je namreč zapisano, da se manjšini dodeli letni prispevek 20.567.000.000 lir, kar znaša po uradni menjavi 10.621.969 evrov. Vlada nas je torej opeharila za 622 tisoč evrov, kar v treh letih finančnega programiranja 2016-2019 znaša 1.866.000 evrov.

Kaj bi lahko Slovenci naredili s tem denarjem, ki nam ga država po zakonu dolguje, si lahko kar sami predstavljamo.

Stojan Spetič

Pogovor o referendumu

Z Ivanom sva že vrsto let dobra znanca. V teh dneh se pač nisva mo-

gla izogniti pogovorom okrog referendumu. Večkrat sva se že menila tudi o težavah, ki jih ima katoliška cerkev zaradi celibata in istospolno usmerjenih duhovnikov. Povedal mi je, da nima nič proti homoseksualcem oz. lezbijkam, po njegovem se lahko tudi poročijo. Nikakor pa ne more sprejeti stališča, da bi lahko posvojili otroka.

Vprašal sem ga, kaj pomeni, da nima nič proti istospolno usmerjenim. Lepo mi je razložil in zaključil z mislijo, da so lahko čisti v redu ljudje, običajno dobr in slab, kakor vsi. Nekjaj jih celo pozna.

Seveda sem ga vprašal, zakaj bi jim potem takem odvzel pravico do otrok. Odgovoril je takoj in odločno. Ker to pač ni naravno! Ker bi otroke vzgajali v nove homoseksualce. Ker je to izprijenje. Ker bi to ne bila prava družina!

Ko sem mu omenil, da so istospolno usmerjeni ljudje praviloma rojeni v običajnih družinah in jih vzgajata oče in mati, imajo brate in sestre, je zmajal z glavo in poudaril, da pa mora biti za njihovo homoseksualnost še kakšen vzgib. Omenil je tudi modo, da je pač ponekod to moderno, ni pa naravno! To so po njegovem kaj čudne družine.

Kako pa to, da imajo duhovniki, ki so zapriseženi celibatu, tudi otroke? Največkrat so bili rojeni iz ljubezenske zveze med duhovnikom in žensko, a normalnega družinskega življenja ne smejo živeti. Celo kaznovani so. Iz duhovniškega stanu pa izstopajo le nekateri. Kaksen obraz imajo zagovorniki takšne »družine«? Ustrašil sem se. Morda sem bil preoster. Ivan pa mi ni zameril, a tudi tokrat ni čakal z odgovorom. Rekel mi je, da dobro poznam njegovo stališče. On bi ukinil celibat, kdor pa želi, naj lepo v njem ostane.

Ko sva odhajala vsak na svoj dom, sem ga mimogrede vprašal, kako bo glasoval. Odvrnil mi je, da bo obkrožil PROTI. Ker spoštuje družino in otroke. Jaz pa tudi nisem mogel molčati. Obkrožil bom ZA, iz iste razloga.

Radivoj Pahor

TDD predstavlja noco o pariški podnebni konferenci in energetski neodvisnosti

TRST - Nocojšna oddaja TDD Predstavlja, ki je na sporedu ob petkih ob koncu slovenskega televizijskega dnevnika na mreži Rai 3 bis, bo tokrat posvečena konkretnim možnostim, da omejimo globalno segrevanje, kot veleva tudi dogovor, sprejet na podnebni konferenci v Parizu. Helena Jovanovič je v studio povabila Boža Dukića iz Kranja. Gre za pravnika, ki se že nekaj desetletij v različnih vlogah ukvarja z obnovljivimi in trajnimi energetskimi viri. V preteklosti je bil tudi član stranke Zelenih, še danes je dejaven pri organizaciji Alpe Adria Green, je ustanovitelj Združenja za energetsko neodvisnost Slovenije ter sodeluje pri številnih naravnih projektih. Oddaja, ki jo je zrežiral Loredana Gec, se bo pričela okrog 20.50. Ponovitev bo v sredo, 23.12. pred večernim televizijskim dnevnikom.

NOGOMET - Osmina finala italijanskega pokala

Udinese izpadel

Po vodstvu Furlanov zmaga Lazio - Milan v gosteh premagal Sampdorio

RIM/GENOVA - Po sredinu slavju v turinskem pokalnem derbiju je Juventus včeraj izvedel za nasprotnika v četrtnfinalu. To je rimski Lazio, ki je po preobratu v drugem polčasu premagal Udinese. Po uravnovešenem prvem polčasu so prvi povedli videmski nogometniški s Konejem, ki je v 22. minutu drugega polčasa s polovičnimi škarjicami premagal albanskega vratarja Lazio Berisho. Veselje Videmčanov pa je trajalo zelo malo. Že tri minute kasneje, v 25. minutu, je po zapleteni akciji v kazenskem prostoru Udinese izenačil Matri. Vodstvo je Lazio dosegel v 39. minutu s Cataldijem, ki je najhitreje potisnil v mrežo odbitno žogo po strelu

mošvenega kolega Konkoja. Slednji pa je bil v trenutku strela v dvomljivem položaju. Udinese je od 32. minute drugega polčasa igral tudi z nogometniškim manj, saj je Colantuono opravil vse tri menjave preden bi se poškodoval Aguirre. Udinese v nadaljevanju ni bil več nevaren, medtem ko bi Lazio lahko dosegel še tretji gol. Zmage se je veselil predvsem trener Lazio Pioli, ki mu je po skromnih nastopih v prvenstvu že grozila odpoved. Lazio je namreč v A-ligi brez zmage že 7 krogov.

Sinočna tekma med Sampdorijem in Milanom v Genovi se je končala z zmago Milančanov z 2:0. V polno sta zadela Niang in Baca.

Srbski nogometniški Lazio Sergej Milinković in Giovanni Pasquale (Udinese)

ANSA

ZSŠDI - Predstavili ga bodo v sredo na Oberdankovem trgu v Trstu

Prihaja drugi avtobus

Na desni stranici novega avtobusa so fotografije: Kristiana Vidalija, Lorisa Maniaja in Tee Ugrin

Od srede prihodnjega tedna bomo Slovenci v Italiji, ne samo športniki, še bolj razpoznavni. Po Sloveniji in Italiji (in tudi druge) bo začel krožiti še drugi avtobus postojnskega podjetja Edo Tours, na katerem bodo fotografije slovenskih športnikov v Italiji. Avtobus bomo odslej imenovali kar »avtobus ZSŠDI«, kot se je izraz že udomačil v medijskih in športnih krogih.

»Da bi uredili še drugi avtobus in ga polepili s fotografijami naših športnikov, so nam predlagali kar v podjetju Edo Tours iz Postojne. Prišli so do zaključka, da smo s to marketinško poteko zadeli v polno in prvi avtobus ZSŠDI je postal na Primorskem pravi hit. Vsi ga poznajo in za društveni izlet v Rim ga je že zeleno najeti tudi neko društvo upokojencev iz Ljubljane,« je povedal predsednik Združenja slovenskih športnih društev v Italiji Ivan Peterlin in dodal: »To nam je povedal lastnik podjetja Uroš Žagar.«

Podjetje Cubus Grafika včeraj na delu v Postojni MARTIN MAVER

»Avtobus je hkrati neke vrste potajoče oglaševalno sredstvo. Na njem smo polepili imena šestih pokroviteljev, ki podpirajo pobudo. Prostor pa bo tudi za ostale,« je dejal tajnik ZSŠDI Martin Maver, ki nam je pokazal projekcijo novega avtobusa. »Na eni stranici bodo fotografije plavalca Kristiana Vidalija, odbojkarja Lorisa Maniaja in telovadke Tee Ugrin. Na drugi pa jahacice Irine Pockar, gorskega tekaka Tadeja Pivka in motociklista Mitje Emilija. Avtobus bo še bolj razpoznaven, ker bodo fotografije in logotipi pokroviteljev na oranžni podlagi. Na njem bo tudi velik napis z našim gesлом Skupaj zmoremo.«

»Nasja društva bodo tako imela na razpolago še dodatno prevozno sredstvo, ki ga bodo lahko sicer uporabljali tudi drugi (kulturna društva itd.). Za pokrovitelje iz Slovenije smo zanimivi, ker bo avtobus vozil po severni Italiji. Medtem ko je za italijanske pokrovitelje zanimiv, ker bo večji del voženj opravil v Sloveniji,« je še dodal Peterlin.

Avtobus bodo javnosti in športniki predstavili v sredo ob 18.30 na Oberdankovem trgu v Trstu pred tržaškim knjižnim središčem. Za grafično oblikovanje avtobusa so poskrbeli uslužbeni grafični podjetja Cubus Grafika. (jng)

DZP doo-PRAE srl 2015 © Vse pravice pridržane

151 tisoč kilometrov je doslej že prevozil prvi »avtobus ZSŠDI« postojnskega podjetja Edo Tours. »Krožil je po severni Italiji, Sloveniji, Hrvaški, Avstriji, pa vse tja do Berlina in Barcelone,« je povedal predsednik ZSŠDI Ivan Peterlin. Pred kratkim so se v Verono, na srečanje vseh klubov, ki sodelujejo s Chievom, odpeljali tudi mladi nogometniški Krasa.

Tudi »Športna voščilnica«

Združenje slovenskih športnih društev v Italiji bo novi (drugi) avtobus ZSŠDI predstavilo javnosti v sredo, 23. decembra, ob 18.30 na Oberdankovem trgu v Trstu. »Avtobus bodo parkirali pred tržaškim knjižnim središčem,« je napovedal novi sodelavec ZSŠDI Evgen Ban, ki bo vodil sredino družabno prireditve. Ob tej priliki bodo športniki nazdravili s ... »Športno voščilnico 2015«. Sodelovala bosta tudi radijska »radioaktivca« Boris Devetak in Marko Sancin.

Levo stranico avtobusa pa krasijo fotografije: Mitje Emilija, Tadeja Pivka in Irine Pockar

ACH Volley nemočen

GDANSK - Odbojkarji ACH Volleyja (na Poljsko je odpotoval tudi Jernej Terpin) so v četrtem krogu skupine F lige prvakov v gosteh z 0:3 (-19, -17, -23) izgubili proti poljski ekipi Lotos Atom Gdańsk. ACH Volley bo svojo naslednjo tekmo v ligi prvakov igral 21. januarja, ko bo v dvorani Stožice gostil Vojvodino.

Odslovili Mourinha

LONDON - Portugalec Jose Mourinho ni več trener angleškega prvoligaša in branilca naslova prvaka Chelseaja. V tej sezoni gre Londončanom slab: na 16 tekmaših so doživeli kar devet porazov.

Barcelona v finalu

YOKOHAMA - Barcelona je drugi finalist klubskega svetovnega prvenstva na Japonskem. V polfinalu v Yokohami je slavila proti azijskim prvkom Guagzhou Evergranda, s 3:0. Barcelona se bo v nedeljskem finalu pomerila z južnoameriškim prvkom, River Platou iz Buenos Airesa.

Svetovna liga v Sloveniji

JUBLJANA - Slovenska moška obojkarska reprezentanca, ki se je z zmago v evropski ligi letos prvič uvrstila v svetovno ligo, bo igrala v tretjem kakovosten razredu. V njem je 12 reprezentanc, prvega od dveh turnirjev, ki bosta določila udeleženje zaključnega turnirja, bo med 17. in 19. junijem prihodnje leto gostila Slovenija.

Biatlonci na Pokljuki

POKLJUKA - Nemec Simon Schempp je osvojil sprintersko tekmbo na Pokljuki. Z 10-kilometrsko progbo je opravil v 23:05,2 minute in za 15,2 sekunde ugnal norveškega veterana 41-letnega Oleja Einarja Bjoerndalna. Jakov Fak je bil še 36.. Danes se bodo ob 14.30 na pokljuko progo podale še biatlonci.

ALPSKO SMUČANJE - Smučarji se bodo danes pomerili na superveleslalomu Val Gardeni (12.15); v Val d'Iseru se bodo smučarji sestavili: svetovni pokal, superkombinacija s smukom ob 10.30, ob 14.00 slalom.

KOŠARKA - Evroliga: Bamberg - Sasaki 86:54.

Katrin Don odstopila

Alpska smučarka openske Brdine Katrin Don, ki tekmuje z deželno ekipo, je včeraj nastopila na mednarodnem tekmovalju FIS na južnotiroškem Kreuzbergpassu. Na precej oslabljeni snežni podlagi (nastopila je s številko 43) je Donova v drugem spustu odstopila. »Tukratni nastop mi je povsem spodeljal. Naletela sem na črni dan. Tudi v prvem spustu nisem smučala dobro,« je priznala Donova, ki bo danes znova tekmovala v slalomu. »Razmere na smučšču pa so vsak dan slabše, saj snega ni in temperature so neobičajno visoke.«

Sovodnje ob 100 evrov

V predbožičnem času so bili nogometni bolj disciplinirani. Disciplinska komisija deželne nogometne zveze ni kaznovala nobenega nogometnika iz vrst slovenskih društev, ki nastopajo v 1. amaterski, promocijski in elitni ligi. Kaznovano pa je bilo nogometno društvo Sovodnje, in sicer zaradi žalitev svojih privržencev na račun sodnika v drugem polčasu nedeljskega derbiha z Bregom. Vodstvo Sovodenj bo moralo plačati denarno kazn in višini 100 evrov.

NOGOMET Vesna lovi uvrstitev v pokalni finale

Vesna bo svoje zadnjo uradno srečanje v sončnem letu 2015 odigrala jutri ob 15. uri v Križu. Po zaključenem prvem delu prvenstva elitne lige, v katerem Vesna zaseda trenutno četrto mesto, je tokrat na vrsti pokalni polfinalni obračun z Rivignanom. Zmagovalec srečanja se bo neposredno uvrstil v januarski finale, kjer se bo pomeril proti zmagovalcu drugega polfinala med Lumignaccem in Flaibanom.

Povratnega srečanja ne bo. Če bo izid še neodločen po rednem delu igranja, bo sta sledila podaljška, v skrajnem primeru še streljanje enajstmetrovk. Trener Vesne Luigino Sandrin bo zaupal najboljši možni začetni postavi, odpovedati pa se bo moral srednjemu branilcu Roku Vatovcu, ki ga pestijo mišične težave.

Pokalni finale bo po vsej verjetnosti na sporedu 6. januarja v Lignanu.

Še en Colja v Križu

V četrtek se je tudi zaključil zimski prestopni rok med nogometni amaterji. Novost v Vesninem taboru je prihod v Križ novega srednjega igralca. To je Erik Colja (letnik 1994), ki zapušča ekipo Sistiana v promocijski ligi. V zameno odhaja v Sesljan branilec Thomas Renar (letnik 1996).

DEŽELNI MLADINCI

Pet golov Vesne v gosteh

Union Martignacco - Vesna 1:5 (0:3)

Strelci za Vesno: Cuk, Sammartini 3, Antonič.

Vesna: Bombardieri (Paoli), Gleria Sossi, Cuk, Žerjal, Renar, Paolucci, Purich, Antonič, Sammartini, Vattovaz (Grilanc), Pojani. Trener: Toffoli.

Vesnini mladinci so se v Martignacu pošteno razigrali v napadu. Izkazali so si številni posamezniki, med temi vsi trije strelci. Uvodnemu golu Cuka, je sledil trojček Sammartinija. Za peti zadetek je poskrbel Antonič, ki je obenem dosegel svoj prvi gol v tem prvenstvu.

POKRAJINSKI MLADINCI

Sovodnje - Campanelle 5:0 (5:0)

Strelci: G. Visintin, J. Visintin 3, Čavdek. Sovodnje: Ferro, Lutman (Varlez), Komjanc (Falcone), Marchesini, G. Visintin, Pavletič, Markovič (Trevisan), Persoglia, Clancis, Čavdek (Vidoni), J. Visintin (Antonini). Trener: Cijan.

»Petarda« Sovodenj, ki so v zaostalem srečanju na domači zelenici visoko premagali tržaško ekipo. Vseh pet golov je padlo v prvem polčasu. »Hat trick« (tri gol) je tokrat dosegel Jason Visintin, ki se je v napadu razigral skupaj s Čavdkom.

NARAŠČAJNIKI

Turriaco - Juventus 0:1 (0:1)

Strelci: 16. Tonani. Juventus: Barone, Tonani, Impastato, Pavletič, Malič (Soban), Petajan, Deganutti, Vidoz, O'Loughlin (Osso), Kerpan (Zoggia), Mantovano (Tomšič). Trener: Tonani.

V zaostalem srečanju so naraščajniki Juventusine v gosteh s tesnim 1:0 premagali Turriaco.

FOTODAMJ@N

tve in drugo. Mi bi svetovali društvom in jih seveda usmerjali.

Kot načelnik komisije ste »super partneri«. Kako bi ocenili odnose med posameznimi klubji? V določenih trenutkih se je komunikacija med nekaterimi klubji skrhal, če že ne prekinila.

Trend je znova bolj pozitiven. Nekaj časa so bili res odnosi napeti. Tačas pa gre na bolje. Pogovori med predsedniki so konstruktivni. Prepričan sem, da se bodo še izboljšali. Moramo stremeti po tem, saj je sodelovanje edina možna pot za uspešno delovanje.

Jan Grgič

Walter Kalc: bančni uslužbenec in spremljevalec Gaje

Walter Kalc (letnik 1963) - doma s Padrič, stanuje pa v Boljuncu - je bil nekoč nogometni gospodarsko-padrški Gaje, pri kateri zdaj sodeluje kot odbornik oziroma spremljevalec članske ekipe v 2. AL. Po potku je bančni uslužbenec. Rad igra tenis, čeprav tačas, zaradi poškobe, v glavnem kolesari.

KOŠARKA - V deželni C-, D- in promocijski ligi

Breg pred domaćim občinstvom Kontovel, Sokol in Dom že drevi

V deželnih košarkarskih ligah je že napočil čas za zadnji krog v letošnjem sončnem letu. Breg je edini izmed naših predstavnikov, ki se bo poslovil od svoje publike na domačih tleh. Varovanci trenerja Krašovca bodo odigrali trinajsti krog rednega dela prvenstva v C-ligi silver jutri ob 20.30 v Dolini proti moštvu Bluenergy Group, ki zaseda tretje mesto na lestvici z osmimi porazi in tremi zmagami. Breg si torej ne sme privoščiti spodrsljajev, če želi še naprej samevati na vrhu lestvice, hkrati pa doseči že deseto zaporedno zmago in tako zaključiti na najboljši način leto 2015. Zmag bo v gosteh lovil tudi Bor Radenska, ki bo ob 19.30 nastopil proti Fagagni. Domači Blue Service je doslej zbral štiri zmage, Bor pa bo moral popraviti slab vtis iz prejšnjega kroga, čeprav tudi tokrat ne bo računal na izključenega Basileja. (av)

Trener Brega Tomo Krašovec

Mladinci: Breg in Jadran KO

Azzurra - Breg 63:62 (18:17, 13:14, 17:13, 15:18)

Breg: Breg: Gregori I. 3, Pugliese 4, Gelleni 25, Schiano 5, Gregori L. 6, Crismani 12, Giuliani 2, Coretti, Bazzarini 5, trener Kladnik.

Brežani tokrat niso bili učinkoviti. Le v zadnji četrtini so igrali bolj zbrano, kar pa ni bilo dovolj za osvojitev obeh točk proti Azzurri. Nekaj več živahnosti sta prispevala Bazzarini in Pugliese z igro v obrambi. Domačini so zadeli nekaj težkih metov, Breg pa je zgrešil polaganje za +1 minuto pred koncem.

Don Bosco - Jadran 99:85 (30:13, 18:27, 22:14, 29:31)

Jadran: Kojanec 13, Perić 5, Ušaj 10, Kocijančič 15, T. Daneu 8, Skoko 5, Coloni 2, A. Daneu 27, trener: Mura.

Za Jadran je bila usodna slaba obramba. Murovi varovanci so tokrat prejeli kar 99 točk. Že v prvi četrtini so gostitelji dosegli 30 pik. V drugi so se vendarle zbrali in z delno razliko 27:18 zmanjšali zaostanek na osem točk. V tretji četrtini so spet ponavljali napake iz prve. Gostitelji so spet povedli in v zadnji četrtini brez težav upravljalni zanesljivo vodstvo.

Drevi na Opčnah o regeneraciji in prehrani

V prostorih Sklada Mitje Čuka na Opčinah (Proseška ulica 131) bo drevi ob 19. uri predavanje na temo »Pomen regeneracije pri športnikih, rekreativcih, ...«. O pomembnosti dnevnih prehranskih navad, značilnosti športne prehrane ter o regeneraciji bosta predavala mag. Joško Štajer in trener Tibor Pranjčić.

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 7.40 in zatone ob 16.22
Dolžina dneva 8.42

LJUNINE MENE
Luna vzide ob 12.04 in zatone ob 0.21

NA DANŠNJI DAN
1963 - Nenavadno mrzlo decembrsko jutro. Na Rudnem polju na Poljčki je bila minimalna temperatura -27,0 °C, na Rakitni so namerili -26,8 °C, v Zireh -23,9 °C, na Zgornjem Jezerskem -21,4 °C, v Ilirski Bistrici -20,6 °C in v Godnjah na Krasu -13,9 °C.

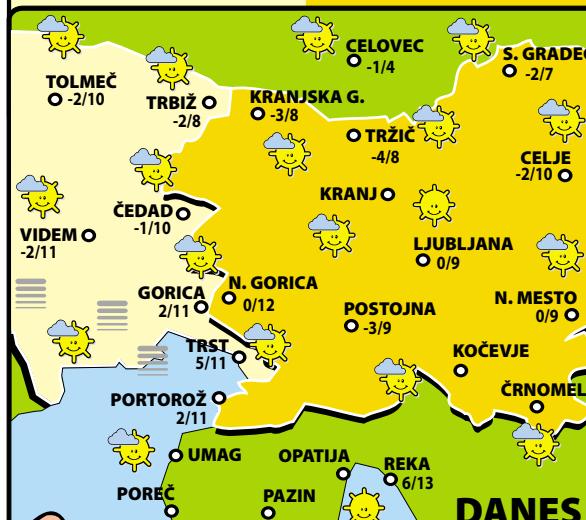
Nad Sredozemljem se zadržuje obširno območje zračnega tlaka. Nad Italijo dotečajo severni tokovi. Tudi v naslednjih dneh bo antiklon krojil vreme pri nas.

Pretežno jasno do le rahlo oblačno vreme bo. Ponoči se bo v spodnji nižini in ob morju verjetno pojavljala megla, ki se lahko zadrževala tudi dopoldne. V hribih se bodo pojavljale temperaturne inverzije.

Danes bo sprva pretežno jasno, ponekod po nižinah bo megla, ki se lahko pojavi tudi ob morju. Popoldne se bo oblačnost od severozahoda nekoliko povečala. Najnižje jutranje temperature bodo od -4 do 0, ob morju okoli 3, najvišje dnevne od 6 do 11 stopinj C.

Ponoči bodo v Julijih možne zelo šibke padavine. Po nižinah in ob morju se bodo ponoči in zjutraj lahko pojavljale meglice ali megla. Čez dan bo vreme spremenljivo in zvečer bo zapiral burin.

Jutri bo precej jasno z nekaj koprenaste oblačnosti. Po nižinah in ob morju bo predvsem zjutraj in dopoldne megla.

PLIMOVANJE
Danes: ob 3.21 najvišje 28 cm, ob 10.03 najniže -8 cm, ob 14.42 najvišje 6 cm, ob 21.06 najniže -25 cm.
Jutri: ob 4.30 najvišje 32 cm, ob 11.54 najniže -17 cm, ob 17.05 najvišje 3 cm, ob 22.30 najniže -19 cm.

MORJE
Morje je mirno, temperatura morja 12,3 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m 7 2000 m 0
1000 m 5 2500 m -1
1500 m 4 2864 m -3
Vrednost UV indeksa ob jasnem vremenu sred dneva doseže 1.

Trump za Putina izreden in nadarjen mož

MOSKVA - Ruski predsednik Vladimir Putin je ameriškega republikanskega predsedniškega kandidata Donalda Trumpa označil za nadarjenega in izrednega moškega. Ob tem je Putin pozdravil Trumpovo stališče do Rusije. »Ni na nas, da sodimo njegove vrline. To morajo storiti ameriški volivci. A on je absolutni voditelj predsedniške tekme,« je Putin dejal novinarjem na svoji letni novinarski konferenci v Moskvi. Trump, nepremičninski mogotec in nekdanji zvezdnik resničnostnih šovov, je trenutno favorit za republikansko predsedniško nominacijo, njegove ostre izjave pa so pogosto tarča kritikov. Putin je dejal, da se Trumpove izjave domači javnosti, ki so namenjene zvišanju priljubljenosti, Rusije ne tičejo. A obenem je pozdravil njegove izjave o Rusiji.

ZAGREB - Škofija se je ogradila od vsebine jumbo plakatov

Duhovnik za pedofilijo krivi rdečo zvezdo in tarot

ZAGREB - Zagrebške ulice po novem krasi pet jumbo plakatov, na katerih so kot vzroki za pedofilijo navedeni tarot, rdeča zvezda, horoskop, mednarodni simbol miru, križ in obliki grške črke tau in simbol zmaja. Plakate je naročil in plačal zagrebški katoliški duhovnik Ivica Berdik, zagrebška nadškofija pa se je od njih ogradila.

Na levih strani plakata so vsi simboli, ki jih je označil za vzroke pedofilije, že tisoče let, preden so se ti dejansko pojavili, saj je »Bog vedel, kako bo potekala zgodovina«.

Iz zagrebške nadškofije so sporočili, da je Berdik plakate postavil na lastno pobudo, in se od njih distancirali. Glede na javno objavljene cene in tovrstnega oglaševanja naj bi duhovnik za plakate plačal okoli 9000 kun (1185 evrov).

Berdik je sicer že leta znan kot eksorcist. Hrvaški mediji so o njem poročali tudi letos, ko naj bi od mestne uprave Čazme pri Bjelovaru agresivno zahvalil več denarja za cerkev. Duhovnik je zavračal navedbe, da je takratnega župana Čazme preganjal zaradi denarja.

Berdik je sicer na mestu duhovnika v Zagrebu nasledil župnika Mladena Kožina, ki je bil obsojen na leto dni zapora zaradi otroške pornografije. Pojasnil je, da je Biblia govorila o sim-

bolih, ki jih je označil za vzroke pedofilije, že tisoče let, preden so se ti dejansko pojavili, saj je »Bog vedel, kako bo potekala zgodovina«.

Iz zagrebške nadškofije so sporočili, da je Berdik plakate postavil na lastno pobudo, in se od njih distancirali. Glede na javno objavljene cene in tovrstnega oglaševanja naj bi duhovnik za plakate plačal okoli 9000 kun (1185 evrov).

Berdik je sicer že leta znan kot eksorcist. Hrvaški mediji so o njem poročali tudi letos, ko naj bi od mestne uprave Čazme pri Bjelovaru agresivno zahvalil več denarja za cerkev. Duhovnik je zavračal navedbe, da je takratnega župana Čazme preganjal zaradi denarja.

Berdik je sicer na mestu duhovnika v Zagrebu nasledil župnika Mladena Kožina, ki je bil obsojen na leto dni zapora zaradi otroške pornografije.

Hrvati na Googlu največkrat iskali manekenko iz spolnega škandala

ZAGREB - Uporabniki spletnega brskalnika Google na Hrvaškem so letos največkrat med osebami iskali manekenko Tino Katanić, »zvezdo« amaterskega posnetka spolnega odnosa. Sledi delavec Tomislav Salopek, ki so ga v Egiptu ugrabili skrajne IS. Ko gre za vprašanje »kaj je«, pa so se največkrat zanimali za posmen besede arbitraža. Spolni škandal je izbruhnil z objavo videospodetka eksplicitnega spolnega odnosa Katanićeve in dveh mlajših moških. Primer je končal na sodišču. Katanićeva je kljub škandalu nadaljevala kariero manekenke, med drugim tudi na revijah znane znamke spodnjega perila v Sloveniji.

MAKEDONIJA - Včeraj obisk v Grčiji

Makedonci pripravljeni na spremembo imena

LONDON - Makedonija bi lahko pristala na spremembo imena in tako končala 24 let trajajoč diplomatski spor z Grčijo, zaradi katerega je zastalo njenje približevanje EU in zvezi Nato. To je v sredo v britanskem časniku Guardian napovedal makedonski premier Nikola Gruevski. Kot je dejal, želi začeti pogajanja z Atenami o imenu Makedonije, a o dogovoru bodo morali na referendumu odločiti makedonski volivci. »Čim prej bi želeli začeti dialog z Grčijo o iskanju rešitev in če bomo rešitev našli, bomo morali oditi še do državljanov in pripraviti referendum (...) Preko dialoga moramo poiskati neko rešitev, nato pa vprašati državljanje, ali je to prav ali ne,« je ocenil Gruevski.

Grki ne pristajajo na uradno poimenovanje svoje severne sosedje Re-

publika Makedonija, saj trdijo, da to ime pripada njihovi severni pokrajini Makedoniji. Zaradi tega se je v ZN uveljavil izraz Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija z angleško kratico FYROM.

Grki sicer moti tudi motiv sonca na rdeče-rumeni makedonski zastavi (*na sliki*), ki naj bi bil prav tako v osnovi grški, sporen pa je med drugim še antični junak Aleksander Veliki, ki si ga prav tako lastita obe državi.

Makedonski zunanjji minister Nikola Poposki se je prav včeraj odpravil na obisk v Grčijo, kar je prvi takoj visok makedonski obisk v Atenah po letu 2000. Pred obiskom je Poposki za grški časnik Katimerini ocenil, da je čas »več kot dozorel« za rešitev spora glede imena.

Kot ob tem ocenjuje Guardian, sta balkanski sosedji očitno končno pripravljeni na kompromis - z Grčijo gospodarsko na kolenih in obema državama globoko ujetima v begunske križe. Časnik tudi spomni, da je grški zunanjji minister Nikos Kocjas poleti obiskal Skopje in da več vidnih članov vlade Aleksisa Ciprasa že daje poziva k rešitvi spora s sosedom.

Cerkvi Leteče špagetne pošasti na Novi Zelandiji dovolili izvajanje poročnih obredov

WELLINGTON - Cerkev leteče špagetne pošasti je na Novi Zelandiji dobita dovoljenje za izvajanje poročnih obredov. Jeff Montgomery, ki je zaposlen na matični knjigi, je priznal, da je moral sicer dvakrat pogledati njihov prijavitveni obrazec, a satirična protestna skupina izpolnjuje kriterije za zakonito izvajanje poročnih obredov. »Moja vloga ni razsojati glede spornosti njihovih filozofskeh ali verskih prepričanj, gre za to, da jih sploh ima-jo,« je pojasnil.

Cerkve leteče špagetne pošasti je nastala leta 2005 v ZDA. Njeni pripadniki verjamejo v boga Leteče špagetne pošasti. Zagovarjajo bolj sproščen pogled na religijo in med drugim nasprotujejo poučevanju kreacionizma - tega, da je življenje, človeštvo, Zemlja in vesolje ustvarila višja sila oziroma Bog - v javnih šolah. Čeprav trdijo, da pripadajo pravi religiji, to večina vidi kot parodijo.

S tem se cerkev Leteče špagetne pošasti pridružuje drugim alternativnim organizacijam, ki že izvajajo poroke na Novi Zelandiji, in sicer scientološki cerkvi, skupnosti Wicca, druidom in paganom.

O študiju malo drugače

Šumovci smo tokrat intervjuvali dve mladi zamejki, ki sta izbrali nekoliko manj znano, a zato nič manj zanimivo in pomembno študijsko pot. Na kratko ju predstavimo.

Demetra: Ime mi je Demetra Volari, stara sem 20 let, doma iz Tržiča. Obiskujem drugi letnik Šole mozaikov v Spilimbergu (Scuola mosaici del Friuli »Irene da Spilimbergo«).

Erica: Sem Erica Sartori, stara 22 let, rojena v Trstu. Sem študentka drugega letnika na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani, smer konserviranje in restavriranje likovnih del.

Demetra Volari

Zakaj si se odločila za ta študij?

Demetra: Že v mladih letih sem se zanimala za zgodovino, arheologijo in umetnost mozaika. Študij, ki ga trenutno obiskujem, združuje vse moje interese. Po koncu treh let bi se že zelela izpolniti v študiju obnove grško-rimskih mozaikov.

Erica: Za študij sem se odločila, ker že od malega ljubim umetnost, obenem pa tudi zato, ker kljub tej ljubnosti ne čutim pravega navdiha do ustvarjanja. Konservatorstvo-restavra-

Kako poteka študij?

Demetra: Študijsko obdobje traja tri leta, na koncu katerih dijaki prejmejo naziv mozaicista. Učimo se tako teorije kot prakse. Spekter predmetov je zelo širok: od geometrije, zgodovine mozaika, risanja, kemije in gradnje vse do laboratorija mozaika in t.i. »terrazza«. V prvem letniku se dijaki soочajo z začetki mozaika, obravnavajo grško in rimske tehnike izdelave mozaikov ter t.i. tehniko »Facchina«. Na koncu leta izvedejo nekaj del z barvanim steklom. V drugem letu se izučijo raznih tehnik izde-

Se na izbrani študijski smeri izvaja tudi praktično delo?

Demetra: Šola prireja tečaje za obiskovalce celo leto. Tečaji lahko trajajo nekaj dni ali dva tedna. Lahko se izbira med grško-rimsko, bizantinsko ali pa moderno in sodobno tehniko.

Od julija do konca septembra pote ka razstava del, ki so jih dijaki izvedli med poukom. Šola prireja tudi poučne ekskurzije; lani smo se udeležili ekskurzije v Oglej, kjer smo izdelali reliefs mozaikov v mestni cerkvi in jih nato izvedli v šoli. Obiskali smo tudi Raveno, kjer smo si ogledali razne laboratorije mozaika in zani-

lovanja mozaikov. Na začetku se dijaki preizkusijo v izdelavi bizantske tehnike s kopijo mozaika iz tistega obdobja. Med letom poglobijo svoje znanje s tehniko »Facchina«, končno poskusijo še moderno tehniko in izdelavo portretov preko mozaika. Študij tretjega letnika se osredotoča na obravnavo in razumevanje modernega in sodobnega mozaika.

Na koncu vsakega letnika čaka dijaka še zaključni izpit.

Erica: Študij na prvi stopnji traja tri leta, obstaja tudi možnost dvoletnega postdiplomskega študija. Oddelek nima specifičnih programov, ki bi se od vsega začetka usmerjali v specializacijo enega samega področja konserviranja-restavriranja (npr. slike, polihromirana plastika, stenske slike in kamen itd.), temveč nuditi študentom možnost, da se v času dodiplomskega študija seznanijo z vsemi področji in se nato bolj specifično usmerijo v tisto področje, ki jim bolj leži. Največji delež ur na fakulteti zaseda praktično delo, saj je pridobivanje izkušnje ključnega pomena za bodočega konservatorja-restavratorja, prakso pa dopolnjujejo številna predavanja na področju zgodovine in teorije umetnosti, kemije, materialov, restavratorskih tehnik itd. Pogosti so tudi obiski in stiki s pomembnimi ljubljanskimi restavratorskimi delavnicami (delavnice Mestnega muzeja, Narodnega muzeja, Narodne galerije, Moderne galerije in Restavratorskega centra). Študij je pester in raznolik, a zahteven zaradi velike količine ur, ki jih je treba preživeti na fakulteti. Možnosti za zaposlitev so načeloma dobре bodisi zaradi majhnega števila restavrorjev, prisotnih na našem območju, bodisi zaradi dobrih stikov fakultete z ustavnimi, ki so aktivne na tem področju.

Kaj ti je pri študiju najbolj všeč?

Demetra: Všeč mi je vse, a najraje imam zgodovino mozaika in laboratorij mozaika. Prav vsi smo navdušeni nad dejstvom, da delamo tudi na terenu, saj šola prejema veliko naročil, ki jih izpeljemo dijaki sami. Prihajoče leto 2016 bo še posebej polno dela, saj bo ravno v Spilimbergu potekal Expo mozaika, tako da bosta šola in mesto dodatno zaživeli.

Erica: Pri študiju zagotovo najbolj uživam ob stiku z umetnino. Restavratorska stroka nudi enkratno možnost, da se med umetnino in osebo, ki umetnino poraja, ustvari intimen odnos, ki je za ljubitela umetnosti pravo veselje.

Aktualen vic tedna

Preblisk tedna - Preblisk tedna - Preblisk tedna

»Med Primorsko in Zamejstvom izberem ... Primorsko. Morda celo Primorski:-P«

D.B. na FB strani Mladega Vala

Preblisk tedna - Preblisk tedna - Preblisk tedna

Erica Sartori

mivosti mesta. Letos pa se bomo drugi razredi udeležili ekskurzije v Benetke, Murano, obiskali bomo cerkev sv. Marka in istoimenski laboratori.

Erica: Praktično delo je najlepša izkušnja, ker nam nudi neposredni stik z umetnostjo. Veliko število ur dela, ki jih terjajo postopki, in pa zahteva, da je delo na umetninah opravljeno na čim višjem nivoju, vplivata na to, da se med študenti ustvari zelo prijetno, umirjeno in sproščeno delovno okolje. Zato je delo na oddelku zame pravi užitek!

Načrti za bodočnost?

Demetra: Po zaključeni šoli bi se rada izpopolnila v obnovi grško-rimskih tehnik mozaika na univerzi v Ravenni ali pa v Rijeki. Trenutno že izdelujem mozaike po naročilu.

Erica: Trenutno sem še negotova, na katero področje bi se raje preusmerila. Po

svoji ustvarjalni naravi sem bolj kiparka kot slikarka, ravno sedaj pa odkrivam nepričakovani užitek do konserviranja-restavriranja oljne slike. Ne vem še, kam me bo peljala pot, gotovo pa bom uživala na vsakem koraku!

Ali bi študij svetovala tudi drugim?

Demetra: Absolutno bi šolo svetovala drugim, ker je res posebna in zelo priznana. Najlepša lastnost je njena medkulturnost, saj dijaki prihajamo z vseh koncev sveta: Francije, Slovenije, Nemčije, Rusije, ZDA, Peruja, Hrvaške itd. Veliko mladih (in ne), ki dokonča to šolo, deluje v prihodnosti po vseh kotičkih sveta, od Evrope do Amerike in Astralije.

Erica: Študij svetujem vsem tistim, ki ljubijo umetnost in ki obenem uživajo ob praktičnem delu. Z dosedanjim potekom študija sem res zelo zadovoljna.

ŠUMOV FEJS

Aktualen vic tedna

V pogovorih o nedeljskem referendumu za izenačitev pravic istospolnih, lahko slišimo tudi izjave, ob katerih se posmejemo; ostajajo namreč taki, ki sprejemajo vse ljudi, taki, ki ne sprejemajo istospolnih, in tudi taki, ki istospolne sprejemajo, vendar jih moti kdo drug...

V slovenski vasici, nekje na Krasu, je živel Stanko. Njegova mama je bila žalostna, saj se ni žezel poročiti s sosedovo hčerko Vancko, ki je bila vanj zaljubljena. Niti za druga dekleta v vasi mu ni bilo mar, čeprav je imel že skoraj trideset let. Mama je že skoraj obupala. Nekega dne pa ji je Stanko vendarle zaupal, da je do ušes zaljubljen.

»Končno! V koga??« ga je vprašala mama.

»Mama, zaljubljen sem v poštarja ...«

»V poštarja??? Ma ne glich v poštarja! Je T'ljan!«

Šepeta se - Šepeta se

Reši se v 60 minutah!

Ce se ne veste, kaj bi podarili prijatelju ali prijateljici ob prihajajočih praznikih, vam Šum svetuje iznajdljivo in originalno darilo. Ste kdaj slišali za »escape room«, oziroma sobo, v katero vas zaprejo in lahko iz nje zbezite le preko reševanja ugank in kvizov? Tako sobo imamo tudi v Trstu, to je Enigmarius, prva escape room v tem mestu. Nahaja se na trgu Silvia Bence 4. Ko vas zaklenejo v sobo, imate uro časa, da lahko iz nje zbezite. Vaš beg pa bo sestavljal reševanje enigem, raznih ugank ter skritih kod in indicev,

ki jih boste morali razvzlati. Enigmarius je sestavljen iz dveh sob: Skrivnostne kuhinje maestra Luigija in Skrivnosti umetnika Francesca. Igre se lahko udeleži ekipa, ki šteje od 2 do 5 članov. Ekipa se bo preizkusila v ekipni sposobnosti, sodelovanju in komunikaciji med sabo, saj mora s skupnim znanstvenim in logičnim razmišljanjem najti pot do slobode, oziroma ključa, ki odpira vrata.

Escape room Enigmarius lahko obišete tudi v Ljubljani, na Trdinovi ul. 8, kjer lahko izbirate med štirimi skrivnostnimi so-

bami: Profesorjevo skrivnostjo, v kateri se bosate spopadli s čudežnim napojem profesorja Rufusa Amadeusa in boste morali dokazati, da ste vredni njegove zapuščine, Mučilnico, kjer boste morali pobegniti iz kabineta norega profesorja, Odrešitev, kjer se boste v meščanskem stanovanju v stilu Agathe Christie lahko preizkusili v vlogi pogumnega detektiva, ter Igloo, kjer boste morali sebe in svet rešiti iz ledene igloooja.

Cena igre je od 50 do 80 evrov na ekipo, vse informacija pa dobite na spletnih straneh www.escape-room.it ter [om.si. Če ste pogumni, iznajdljivi in so vam všeč izzivi, vam ne bo žal. S prijatelji pa bo bolj zabavno!](http://www.escape-ro-</p>
</div>
<div data-bbox=)

RAI3bis**SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.30 Deželnii Tv dnevnik 20.50 TDD predstavlja, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.00 Aktualno: Il caffè 6.30 7.00, 8.00, 9.00, 9.55, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik in vreme 6.45 Aktualno: UnoMattina 10.00 Storie vere 11.10 A conti fatti 12.00 La prova del cuoco 14.05 16.40 La vita in diretta 15.00 Teletthon 18.45 Kviz: L'Eredità 20.30 Igra: Affari tuoi 21.20 Teletthon Show

RAI2

6.00 14.00 Detto fatto 7.10 Serija: Il tocco di un angelo 9.25 13.30 Rubrike 10.30 Crocchie animali 11.00 I fatti vostri 13.00 17.45, 18.20, 20.30, 23.45 Dnevnik in vreme 16.15 Serija: Cold Case 18.00 Šport 18.50 Teletthon 21.00 LOL 21.15 Voyager – Ai confini della conoscenza 0.00 Virus – Il contagio delle idee

RAI3

6.30 Rassegna stampa 7.00 Buongiorno Italia 7.30 Buongiorno Regione 8.00 Agorà 10.00 Mi manda RaiTre 11.00 Elisir 11.55 14.00, 19.00, 0.00 Dnevnik, vreme in rubrike 12.45 Pane quotidiano 13.10 Dok.: Il tempo e la storia 15.15 Nad.: La casa nella prateria 16.00 Aspettando Geo 16.40 Geo 20.00 Blob 20.15 Sconosciuti 20.35 Nad.: Un posto al sole 21.05 Il mondo a 45 giri 23.05 Dok. film: Io & George

RAI4

14.00 Steins Gate 14.30 Stargate Atlantis 15.15 Andromeda 16.00 Star Trek: Enterprise 16.45 Xena 17.35 Novice 17.40 Film: Falco d'argento (akc.) 19.25 Rai Player 19.30 Supernatural 20.20 Ghost Whisperer

21.10 Film: Lemony Snicket – Una serie di sfortunati eventi (fant., '04, i. J. Law, J. Carrey) 23.05 Wonderland 2015 23.35 Anica – Appuntamento al cinema 23.40 Film: Byzantium (horror)

RAI5

13.55 Le Alpi viste dal cielo 14.55 Wild Medioriente 15.55 I segreti dell'Hermitage 16.50 Museo Egizio di Torino 17.55 Novice 18.00 20.40 Passepartout 18.35 Trans Europe Express 19.40 Memo – L'agenda culturale 20.30 Rai Player 21.15 Dok. film: Lo stradone col bagliore 22.45 Scaramouche Scaramouche 23.25 Terza pagina 23.55 Ghiaccio bollente

RAI MOVIE

13.55 17.40 Rai Player 14.05 Film: Tutto su mia madre (dram., '99, r. P. Almodóvar) 15.55 Film: Sinfonia d'autunno (dram., '78) 17.35 Novice 17.45 Film: Senza arte né parte (kom., It., '11) 19.25 Film: Saxofone (kom., It., '78, i. R. Pozzetto) 21.15 Film: Blitz (akc., '11, i. J. Statham) 23.05 Film: I fiori della guerra (dram., '11, i. C. Bale)

RAI PREMIUM

11.10 Nad.: Un posto al sole 11.55 19.20 Rai Player 12.05 Nad.: Linda e il brigadiere 13.00 Nad.: Una buona stagione 13.55 Serija: Last Cop – L'ultimo sbirro 14.45 Anica – Appuntamento al cinema 14.50 Serija: Un medico in famiglia 16.45 Nad.: Cuori rubati 17.40 Novice 17.45 Nad.: Legami 18.35 Nad.: Pasiōn proibita 19.30 Nad.: Terra Nostra 20.20 Nad.: Il commissario Manara 21.20 Nad.: Preferisco il Paradiso 23.25 Serija: Lady Cop

RETE4

6.20 Media Shopping 6.50 Serija: The Mentalist 9.10 Nad.: Bandolera 9.40 Serija: Carabinieri 10.45 Ricette all'italiana 11.30 18.55 Dnevnik, vreme in prometne informacije 12.00 Serija: Detective in corsia 13.00 Serija: La signora in giallo 14.00 Lo sportello di Forum 15.30 Ieri e oggi in

CANALE5

6.00 Pregled tiska 7.55 Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar 8.45 Nad.: I Cesaroni 11.00 Forum 13.00 19.55 Dnevnik in vreme 13.40 Nad.: Beautiful 14.10 Nad.: Una vita 15.10 Nad.: I segreti di Borgo Larici 16.10 Nad.: Il segreto 17.00 Pomeriggio Cinque 18.45 Igra: Avanti un altro 20.40 Striscia la notizia – La voce dell'invadenza 21.10 Božični koncert 0.15 Supercinema

ITALIA1

6.40 Risane in otoške oddaje 8.15 Serija: Hart of Dixie 10.10 Serija: Royal Pains 12.05 Cotto e mangiato – Il menù del giorno 12.25 18.30 Dnevnik in vreme 13.05 Športna rubrika 13.45 Nan.: Simpsonovi 14.35 Nan.: Futurama 15.00 Serija: The Big Bang Theory 15.30 Nan.: 2 Broke Girls 15.55 Nan.: È alla fine arriva mamma! 16.45 Nan.: La vita secondo Jim 17.35 Nan.: Mike & Molly 18.00 Nan.: Camera Café 18.25 The Store of My Life 19.25 Serija: C.S.I. - Scena del crimine 21.10 Serija: Person of Interest

IRIS

13.05 Film: Pierino contro tutti (kom.) 14.45 Film: Di che segno sei? (kom.) 17.30 Film: Prendimi l'anima (biogr., '02, i. E. Fox) 19.20 Serija: Renegade 20.05 Serija: Walker Texas Ranger 21.00 Film: Un tranquillo weekend di paura (pust., '72, i. J. Voight) 23.05 Film: Codice Mercury (triler, '98, i. B. Willis)

LA7

7.30 13.30, 20.00, 0.45 Dnevnik 7.50 Vreme 7.55 Omnibus 9.45 Coffee Break 11.00 L'aria che tira 14.00 Kronika 14.20 Tagadà 16.20 Serija: Benjamin Lebel – Delitti D.O.C. 18.20 Serija: L'ispettore Barnaby 20.35 Otto e mezzo 21.10 Crozza nel Paese delle Meraviglie 22.40 Bersaglio mobile

LA7D

6.20 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint 6.30 11.20, 19.00 Cuochi e fiamme 8.30 15.20 I menù di Benedetta 13.30 Nad.: Grey's Anatomy 17.05 The Dr. Oz Show 18.55 Dnevnik 21.10 Film: Jerry Maguire (dram., '96, i. T. Cruise, R. Zellweger) 23.35 Serija: Crossing Jordan

TELEQUATTRO

7.00 Sveglia Trieste! 10.30 21.00 Ring 13.00 Dodici minuti con Cristina 13.15 17.55, 20.25 Oggi è 13.20 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik 13.45 Qui studio a voi stadio 18.00 19.00, 23.35, 0.00 Trieste in diretta 20.00 Apriti cielo 20.05 Premio Fedelta al Lavoro

LAEFFE

10.40 13.35, 20.00 Il cuoco vagabondo 12.40 Bourdain: Cucine segrete 14.40 Il re dello street food 15.50 18.50 David Rocco: Dolce vita 16.50 Jamie Oliver in Italia 17.50 Jamie Oliver: Il mio giro d'Europa 19.50 Novice

21.05 Film: La duchessa (dram., '08, i. K. Knightley) 23.05 Serija: L'ispettore Walerian

CIELO

12.15 13.15 MasterChef USA 13.00 Novice 14.15 MasterChef Australia 15.45 18.15 Fratelli in affari 16.45 Vendite impossibili 17.15 Buying and Selling 19.15 Affari al buio 20.15 Affari di famiglia 21.10 Film: Devil's Tomb – A caccia del diavolo (zf)

DMAX

13.20 Storage Wars Canada 14.10 20.20 Banco dei pugni 15.05 Nudi e crudi 15.55 Texas Tarzan 16.50 Affari a quattro ruote

RADIO IN TV SPORED

17.45 Affari in valigia 18.35 Affare fatto! 19.30 Quando meno te lo aspetti 21.10 Loro della Siberia 22.00 River Monsters 23.00 Prigionieri di viaggio

SLOVENIJA1

6.05 Odmevi 6.55 Dobro jutro 11.15 18.20 Kviz: Vem! 11.40 Ugriznimo znanost 12.25 Nan.: Anica 13.00 15.00, 17.00, 18.55, 22.35 Poročila, športne vesti, vreme 13.30 Tarča 14.20 Prava ideja! 15.10 Mostovi – Hidak 15.40 18.10 Otroški program: OP! 16.10 Osmi dan 17.30 Slovenski magazin 17.55 Novice 18.00 Infodrom 19.30 Slovenska kronika 20.00 Slovenski pozdrav 21.25 Med valovi 22.00 Odmevi 23.05 Film: Jules in Jim (dram., Fr., '62)

SLOVENIJA2

6.00 Otroški kanal 7.00 Risane in otoške odd. 8.10 Zgodbe iz školje 9.05 Točka 9.55 Aplavzil 10.25 Alpsko smučanje: smuk (ž) 12.05 Alpsko smučanje: superveleslalom (m) 13.40 Alpsko smučanje: slalom (ž) 14.20 Biatlon: sprint (ž) 16.05 Dober dan 17.00 Halo TV 17.55 20.40 Rokomet: SP (ž), polfinale 19.45 Infodrom 20.00 Alpsko smučanje: magazin 22.15 Nad.: Popravljen na krivica 23.00 Polnočni klub

KOPER

13.45 Dnevni program 14.00 Čezmejna Tv – Deželne vesti 14.20 Evronovice 14.25 Biatlon: sprint (ž) 15.40 Odbojka: Liga prvakov, Gdansk – ACH Volley 16.55 TG dogodki 17.10 Glasba zdaj 17.25 Sredozemje 18.00 To bo moj poklic 18.35 Vreme 18.40 Primorska kronika 19.00 22.00 Vse dane – Tv dnevnik 19.25 Šport 19.30 Vse dane – Aktualnost 20.00 Potopisi 20.30 Najlepše besede 21.00 Koncert 22.15 Iz arhiva po vaših željah 23.10 Boben

POP TV

7.00 Risane 8.15 10.05, 11.25, 12.35 Tv prodaja 8.30 17.20 Nad.: Odpuščanje ljubezni 10.20 Epilog 11.40 Kuhrske dvoboj tortic 12.50 Odločilni trenutek 13.50 20.00 Nad.: Usodno vino 14.55 Nad.: Plamen v očeh 16.00 Serija: Kar bo, pa bo 17.00 18.55, 23.15 Novice

21.00 Film: Kako se znebiti fanta v 10 dneh (rom., '03, i. K. Hudson) 23.10 Eurojackpot 23.45 Film: Božiček, vrni me nazaj! (dram.)

KANAL A

7.00 18.00 Svet 7.55 Risane in otoške odd. 8.35 12.45 Serija: Odbita rodbina 9.00 16.35 Nan.: Mrhi za sankom 9.25 13.45 Nad.: Terra Nova 10.20 11.35, 13.15 Tv prodaja 10.35 Nan.: Naša mala klinika 11.50 17.05 Serija: Lepo je biti sošed 14.45 Film: Veliki zadelek (akc.) 18.55 Serija: Kar bo, pa bo 20.00 Film: Jekleni mož (akc.) 22.45 Serija: Vikingi 23.40 Dok. serija: Kletka morskih psov

PLANET TV

12.00 Tv prodaja 12.30 Nad.: Sulejman veličastni 13.40 Nad.: Esperanza 14.45 Zdravnik svetuje 15.45 Nad.: Želite, milord? 16.45 20.00 Nad.: Ena žlahtna štorija 18.00 Nad.: Talenti velem 19.00 21.05 Danes 19.40

DROBCI IZ SPOREDA RADIA TRST A

V Studiu D od 11.00 dalje se nadaljuje serija pogovorov ob robu čezmejnega projekta EDUKA – Vzgajati k različnosti, ki je stekel pred tremi leti in se zaključil letos aprila. Raziskovalci so v sodelovanju z učitelji in profesorji nekaterih izbranih šol na Tržaškem in Koprskem razvili učna gradiva za spoznanje kulturnih in jezikovnih značilnosti manjšinskih skupnosti in večinskega prebivalstva na obmejnem območju. V ta okvir sodi tudi sodelovanje večstopenjske šole pri Sv. Jakobu in Trstu. O tej zanimivi izkušnji bosta v oddaji spregovorila ravnatelj Marijan Kravos in učiteljica Barbara Kosmina. 28. novembra je bilo v Postojni regijsko zborovsko tekmovanje, na katerem je Akademski pevski zbor univerze na Primorskem z dirigentom Mirkom Ferlanom dosegel zlato odličje s pojavom. Posnetek in pogovore boste lahko slišali v Zborovski glasbi ob 13.20. Ob 14.20 pa bo Otroški kotiček božično obarvan. Na sporednu bo namreč mladinska radijska igra Eveline Umek Urška in jaslice.

Rai Petek, 18. decembra 2015

Rai movie, ob 23.05

I fiori della guerra

Kitajska, Hong Kong 2011

Režija: Zhang Yimou

Igrači: Christian Bale, Ni Ni, Zhang Xinyi, Huang Tianyuan, Paul Schneider in Tong Dawai

VREDNO OGLEDA

Decembra leta 1937 je japonska vojska zasedla Nanjing, takratno prestolnico Kitajske. Da bi se izognilo spopadom, se širinajst dvanajstih deklet skrije v prostore katoliškega samostana v katerem tudi študirajo. Na pomoč jim pride skupina kitajskih vojakov, ki pa so med spopadi kmalu usmrčeni.

V samostanu najde zatočišče tudi John Miller za katerega vsi misijo, da je duhovnik, v resnicu pa so ga tja poslali, ker so prav njemu zaupali naloge, da pokopuje pokojnega župnika. Spori in spopadi se nadaljujejo. Situacija se bistveno zaostri in John Miller skuša na vsak način potešiti srd in nasilje. Japonski vojaki tako pretepejo še njega in edini, ki mu naposled res pomaga je Li, edini preživel, od vojakov, ki so prvi priskočili na pomoč kitajskim dekletom. Le, da bo Li junasťvo plačal z življenjem. Film so posneli po istoimenskem zgodovinskem romanu Yana Gelinga.

Vreme in šport 21.25 Film: Taksi 4 (akc.) 23.05 Nan.: Prijatelji

RADIJSKI PROGRAM**RADIO TRST A**

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Prva izmena: Dobro jutro, pravljica, napovednik; 8.00, 10.00 Poročila; 8.10 Radioaktivni val z Borisom Devetakom in Mark

SPACCIO OCCHIALI VISION®

OPTIČNI CENTRI

SPACCIO OCCHIALI VISION OBDARITE SE!

OB NAKUPU KOREKCIJSKIH OČAL
S PROGRESIVNIMI LEČAMI ALTADEFINIZIONE®
VAM OKVIR PODARILO*

LEČE AD
ALTADEFINIZIONE®

Ponudba velja do 31. januarja 2016

* Celoten pravilnik dobite na prodajnih mestih.

PRIDRUŽITE SE NAM IN SI
OGLEJTE NOVE KOLEKCIJE
JESEN-ZIMA

GORICA
Ulica Trieste 225/1
Tel. +39 0481 520311
ODPRTO OD PONEDELJKA
POPOLDNE DO SOBOTE

SESLJAN (TS)
Sesljan 27/I
Tel. +39 040 299516
Drž. Cesta 14 proti Trstu.
ODPRTO OD PONEDELJKA
POPOLDNE DO SOBOTE

POSTANITE FAN NAŠE STRANI!
[FACEBOOK.COM/SPACCIOCCHIALIVISION](https://www.facebook.com/spacciocchialivision)

V NEDELJO, 13. IN 20. DECEMBRA,
BODO NAŠE TRGOVINE ODPRTE

SPACCIO OCCHIALI VISION JE PRVA VERIGA TOVRSTNIH TOVARNIŠKIH TRGOVIN V ITALIJI

www.spacciocchialivision.it